

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานประจำปี 2559

ธนาคารแห่งประเทศไทย
(๒๕๕๕-๒๕๖๐)

“ขอให้ทุกคนได้ระลึกว่า ท่านจะต้องมีภาระและความรับผิดชอบอย่างหนัก เพราะงานในหน้าที่ของท่าน มีความผูกพันอยู่กับประชาชนทุกคน มีความสำคัญยิ่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการปกครองประเทศ... ดังนั้น ท่านควรสังวรระวัง... และพยายามใช้ความรู้ความสามารถ ความสุขุมรอบคอบ พร้อมทั้งความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติงานอยู่เสมอเป็นนิจ”⁽¹⁾

⁽¹⁾ พระราชดำรัสในพิธีเปิดโรงพยาบาลธนบุรี ธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2512

คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ธนาคารแห่งประเทศไทย น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ปกเกล้าปกกระหม่อม ให้ความร่วมมือเป็นสุขแก่พสกนิกรชาวไทย
อีกทั้งทรงบันดาลให้เกิดการพัฒนาประเทศในทุกด้านตลอดมาเป็นเวลาถึง 70 ปี

ยังมองย้อนหลังกลับไป
ในประวัติศาสตร์ได้นานเท่าใด
ก็จะทำให้เห็นตัวตนในปัจจุบัน
และสะท้อนภาพที่จะเกิดขึ้น
ในอนาคตได้ดีเท่านั้น

History brings clarity to
vision of the future

พันธกิจ

มุ่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพ
และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและทั่วถึง

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่ มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ
เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

ค่านิยมร่วม

ยืนตรง มองไกล ยื่นมือ ตัดดิน

สารบัญ

2	สารจากประธานกรรมการ ธนาคารแห่งประเทศไทย
4	สารจากผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย
8	บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
16	ภาพรวมผลการดำเนินการและกำกับดูแลกิจการ
18	1.ภาพรวมผลการดำเนินการและการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ ธปท.
22	2.แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562
28	3.ภาพรวมผลการดำเนินการในปี 2559
34	4.โครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงาน
38	5.การกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยง
44	การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย
46	1.สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงินต่างประเทศและไทย ปี 2559
54	2.การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน
61	3.การรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน
69	4.การรักษาเสถียรภาพระบบการชำระเงิน
76	5.การออกและจัดการธนบัตร
78	6.การดูแลภาคประชาชน
79	7.การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ
82	8.การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจการเงินส่วนภูมิภาค
85	9.การเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในองค์กร
92	รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ
96	รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
124	คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากประธานกรรมการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปี 2559 นับเป็นปีแห่งความเศร้าโศกอาลัยของประเทศจากการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชสวรรคต ประชาชนชาวไทย รวมถึงคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) พร้อมใจถวายความอาลัยด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และตั้งปณิธานว่า

จะดำเนินชีวิต ปฏิบัติหน้าที่การทำงานตามแนวพระราชดำรัสที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานในวโรกาสที่ขึ้นทรงราชย์ ในการที่จะสืบสานแนวพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวไทยทั้งปวง

ในด้านเศรษฐกิจ ปี 2559 แม้ว่าปัจจัยเสี่ยงจากทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีมาก แต่เศรษฐกิจไทยในภาพรวมเติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพ และเมื่อมองไปข้างหน้า สภาพแวดล้อมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากพัฒนาการด้านเทคโนโลยี รวมถึงเศรษฐกิจและการเมืองโลกที่มีความไม่แน่นอนสูงขึ้น ขณะที่ศักยภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำจากการลงทุนที่ซบเซามาเป็นเวลานาน ปัจจัยเหล่านี้ยังเป็นความเสี่ยงสำคัญที่อาจกระทบต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินไทยในระยะต่อไป

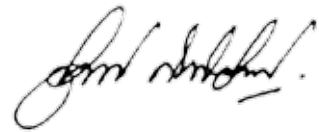
คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย (คณะกรรมการ ธปท.) ตระหนักถึงความจำเป็นของการสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินให้มั่นคงมีเสถียรภาพ พัฒนาระบบการเงินไทยให้สนับสนุนเศรษฐกิจขยายตัวได้อย่างยั่งยืนและทั่วถึง และพร้อมปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และเพื่อให้สามารถรองรับความผันผวนและสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจการเงินโลกที่เปลี่ยนแปลงไป จึงร่วมกับคณะกรรมการนโยบาย 3 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการเงิน คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ของ ธปท. สำหรับการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2560-2562 เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับปัจจัยความท้าทายต่าง ๆ และเห็นชอบให้ปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรในการรองรับงานและความท้าทายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ คณะกรรมการ ธปท. ได้สนับสนุนให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อช่วยให้การดำเนินงานของ ธปท. มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ

สินทรัพย์ของ ธปท. ให้มีความคล่องตัวครอบคลุมในส่วนของการลงทุนในตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศ 2) การดูแลเสถียรภาพของระบบการชำระเงิน และการให้อำนาจ ธปท. ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ 3) การกำหนดให้มีกลไกการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงินอันอาจกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงิน และเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ชัดเจน

คณะกรรมการ ธปท. ยังได้สนับสนุนให้มีการปรับปรุงงานในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) การปรับกรอบการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อรับมือกับความเสี่ยงได้รัดกุมยิ่งขึ้น และช่วยให้การดูแลสภาพคล่องและเสถียรภาพของตลาดการเงินภายในประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย 2) การดำเนินนโยบายด้านต่างประเทศ โดยส่งเสริมการขยายขอบเขตความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อช่วยพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านและยกระดับบทบาทด้านความช่วยเหลือของไทยในเวทีโลก และ 3) การส่งเสริมการมีธรรมาภิบาลที่ดีในองค์กร

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณ คณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ที่ได้ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ด้วยความทุ่มเทตลอดทั้งปี 2559 ที่ผ่านมา ทำให้การดำเนินงานของ ธปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งการร่วมงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันและองค์กรต่าง ๆ เป็นไปอย่างราบรื่น สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืนและทั่วถึง

นายอำพน กิตติอำพน

ประธานกรรมการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปี 2559 เป็นปีที่อยู่ในความทรงจำของประชาชนไทยตลอดไป เหตุการณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สวรรคต ได้สร้างความเศร้าโศกเสียใจมาสู่ประชาชนไทยอย่างยิ่ง ผู้บริหารและพนักงาน ธปท. ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และได้ตั้งปณิธานว่า ในการปฏิบัติหน้าที่นายธนาคารกลางที่ดี จะยึดแนวพระราชดำรัสที่ได้ทรงพระราชทานไว้ครั้งที่เสด็จมาเปิดโรงพิมพ์ธนบัตร ธปท. มีใจความตอนหนึ่งว่า

“ขอให้ทุกคนได้ระลึกว่า ท่านจะต้องมีภาระและความรับผิดชอบอย่างหนัก เพราะงานในหน้าที่ของท่าน มีความผูกพันอยู่กับประชาชนทุกคน มีความสำคัญยิ่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการปกครองประเทศ... ดังนั้น ท่านควรสังวรระวัง... และพยายามใช้ความรู้ความสามารถ ความสุจริตรอบคอบ พร้อมทั้งความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติงานอยู่เสมอเป็นนิจ”⁽²⁾

ปี 2559 นับเป็นอีกปีหนึ่งที่เศรษฐกิจไทยเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน โดยเฉพาะความท้าทายจากปัจจัยต่างประเทศ นับตั้งแต่ต้นปีที่ตลาดหุ้นจีนตกลงอย่างรุนแรง การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยติดลบของธนาคารกลางญี่ปุ่น ผลการลงประชามติสหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรป (Brexit) และในช่วงท้ายปี ที่ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาที่พลิกความคาดหมาย รวมทั้งธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย นอกจากนี้ ปี 2559 ยังเป็นปีที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตภัยแล้งรุนแรงอีกด้วย เหตุการณ์เหล่านี้ได้ส่งผลให้เงินทุนเคลื่อนย้ายและค่าเงินของประเทศไทยเศรษฐกิจเกิดใหม่ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยผันผวนต่อเนื่อง อย่างไรก็ดี แม้เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับความท้าทายหลายด้านในปี 2559 แต่ยังสามารถเติบโตได้ต่อเนื่องและมีเสถียรภาพท่ามกลางความท้าทายต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น

ธปท. ในฐานะธนาคารกลางของประเทศได้ดำเนินการกิจครอบคลุมงาน 4 ด้านที่สำคัญ

1. **ด้านนโยบายการเงิน** เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคา และดูแลให้ภาวะการเงินเอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ดำเนินนโยบายการเงินในลักษณะผ่อนปรนโดยมีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ร้อยละ 1.50 ทั้งปี อัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่เคยต่ำกว่ากรอบเป้าหมายสามารถกลับเข้าสู่กรอบฯ ได้ในเดือนธันวาคม 2559 ตามที่คาด สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนนั้น แม้มีความผันผวนสูงตามภาวะตลาดเงินและตลาดทุนโลก แต่ระดับความผันผวนยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค นอกจากนี้ ธปท. ได้ยกระดับการวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงิน และการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย รวมทั้งได้จัดตั้ง “กลุ่มงานด้านเสถียรภาพระบบการเงิน” (กสร.) เพื่อเป็นศูนย์กลางประเมินความเสี่ยงเชิงระบบ และยกระดับความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

⁽²⁾ พระราชดำรัสในพิธีเปิดโรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2512

2. **ด้านระบบสถาบันการเงิน** ธปท. มุ่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบสถาบันการเงินไปพร้อมกับส่งเสริมให้มีการแข่งขันมากขึ้น โดยเฉพาะการแข่งขันผ่านนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ระบบสถาบันการเงินไทยตามแนวทางของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 3 (Financial Sector Master Plan Phase III) ซึ่งใช้ระหว่างปี 2559-2563 โดย ธปท. ให้ความสำคัญกับเรื่อง Digitization และการเร่งเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับความเสี่ยงและการสร้างความปลอดภัยด้านไซเบอร์ (Cyber Risk and Cyber Security) ให้สอดคล้องกับทิศทางทางการให้บริการ Digital Banking เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ธปท. ได้ยกระดับการกำกับดูแลและตรวจสอบการให้บริการของสถาบันการเงินให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า เพื่อให้ผู้ใช้บริการทางการเงินได้รับบริการที่ตรงกับความต้องการของตนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม นอกจากนี้ เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเทียบเคียงได้กับการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์กำกับดูแลสำหรับ SFIs ซึ่งครอบคลุม 6 ด้านสำคัญ ได้แก่ ด้านธรรมาภิบาล การดำรงเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง กระบวนการด้านสินเชื่อ การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ รวมทั้งด้านการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างการขยายฐานข้อมูลสินเชื่อ SMEs ให้ครอบคลุม SFIs เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้สินเชื่อ SMEs ทั้งระบบ

3. **ด้านระบบการชำระเงิน** ธปท. มุ่งพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศไทยให้มั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยได้ผลักดันงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ National e-Payment 2 โครงการสำคัญ กล่าวคือ (1) ระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) ซึ่งเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินของประเทศไทยให้สามารถโอนเงินข้ามธนาคารได้อย่างสะดวก ทันที และมีค่าใช้จ่ายต่ำ ซึ่งได้เริ่มให้บริการโอนเงินจากภาครัฐสู่ประชาชน (G2C) ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2559 สำหรับการโอนเงินระหว่างประชาชน (C2C) เริ่มให้บริการได้ในเดือนมกราคม ปี 2560 และ (2) การส่งเสริมการใช้บัตรเดบิตให้ครอบคลุมมากขึ้นทั่วประเทศ นอกจากนี้ ธปท. ได้ผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์ปรับเปลี่ยนบัตรเดบิตและบัตรเอทีเอ็มเป็นชิปการ์ดแทนบัตรแถบแม่เหล็กเพื่อเพิ่มความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการโอนเงินมูลค่าสูงระหว่างธนาคาร (BAHTNET) และระบบ ICAS ให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและปลอดภัยยิ่งขึ้น

4. **ด้านบริหารจัดการธนบัตร** นอกจากการบริหารจัดการให้มีธนบัตรใช้หมุนเวียนในระบบอย่างเพียงพอ ในปี 2559 ธปท. ได้ออกใช้ธนบัตรที่ระลึกเนื่องใน 2 วาระโอกาสสำคัญ ได้แก่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 70 ปี และเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ สำหรับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพ ได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ อาทิ เรื่องการป้องกันปลอมแปลง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบ Barcode เพื่อใช้ในการเก็บและติดตามข้อมูลธนบัตรในอีกทางหนึ่งด้วย

เมื่อมองไปข้างหน้าแล้วจะพบว่า สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินโลกมีแนวโน้มผันผวนสูง ไม่แน่นอน ซับซ้อน และยากที่จะคาดการณ์มากขึ้น ส่วนหนึ่งจากปัญหาเชิงโครงสร้างและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ที่ยังเปราะบาง ขณะที่เศรษฐกิจไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและหนี้ครัวเรือน ตลอดจนเตรียมการเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและเศรษฐกิจดิจิทัล ธปท. จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี พ.ศ. 2560-2562 เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานในระยะ 3 ปีข้างหน้า⁽³⁾ โดยแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ กล่าวคือ (1) การรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน (2) การพัฒนาให้ระบบเศรษฐกิจการเงินไทยเติบโตได้อย่างทั่วถึง ยั่งยืนและเป็นธรรม และ (3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในองค์กร เพื่อวางรากฐานให้ ธปท. สามารถดำเนินภารกิจที่ยากและท้าทายขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้าง “ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย”

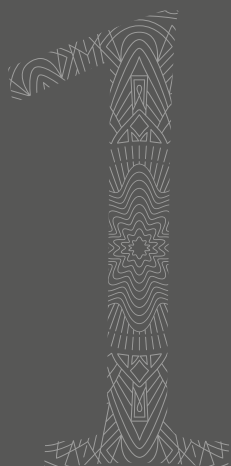
นายวิรัช ลันติประภาพ

ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

⁽³⁾ ท่านที่สนใจ สามารถ download “แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี” ของ ธปท. ได้ที่ www.bot.or.th/Thai/Pages/3YearsStrategicPlan.aspx

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร¹

ปี 2559 เป็นปีแห่งความทรงจำของปวงชนชาวไทยอันเนื่องมาจากการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ พร้อมทั้งสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ที่มีต่อปวงชนชาวไทย และตั้งปณิธานมุ่งมั่นดูแลเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยให้เติบโตอย่างมั่นคง มีภูมิคุ้มกัน เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของคนไทย

¹ รายงานประจำปี 2559 ฉบับนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จัดทำและเสนอคณะกรรมการ ธปท. เพื่อให้เป็นรายงานของคณะกรรมการ ธปท. ตามมาตรา 57 วรรค 2 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและรายงานของผู้สอบบัญชี และงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ทั้งนี้ ตามมาตรา 25 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ นั้น กำหนดให้คณะกรรมการ ธปท. มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลทั่วไป ซึ่งกิจการและการดำเนินการของ ธปท. เพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 เว้นแต่กิจการและการดำเนินการที่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

ด้านเศรษฐกิจการเงิน

ปี 2559 เศรษฐกิจในภาพรวมสามารถเติบโตอย่างต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.2 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.8 ในปีก่อน แต่ปีนั้นนับเป็นปีที่เศรษฐกิจและตลาดการเงินไทยเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน โดยเฉพาะจากปัจจัยภายนอก อาทิ เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักที่ฟื้นตัวช้า การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าโลก ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ยังอยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งความไม่แน่นอนและความแตกต่างของทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศอุตสาหกรรมหลัก ความเสี่ยงของเศรษฐกิจและภาคการเงินจีน ปัญหาภาคการเงินในยุโรป ผลการลงประชามติออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร และผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ ยังเผชิญความท้าทายจากปัจจัยในประเทศด้วย เช่น ปัญหาภัยแล้งที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ในวงกว้าง ปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และการลงทุนภาคเอกชนที่มึนน้อย เมื่อมองไปข้างหน้า ความท้าทายต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านต่างประเทศจะยังคงอยู่และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ดังนั้น เพื่อรองรับความท้าทายจากปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ธปท. ได้ดำเนินการกิจด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินให้มั่นคงมีเสถียรภาพ เอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และมุ่งพัฒนาระบบการเงินไทยให้สนับสนุนเศรษฐกิจขยายตัวได้อย่างยั่งยืนและทั่วถึง ตลอดจนการปรับปรุงการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของ ธปท. ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับภารกิจและความท้าทายที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

ด้านนโยบายการเงิน

ธปท. ดำเนินนโยบายในลักษณะผ่อนปรนเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคาและดูแลภาวะการเงินให้เอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย โดยคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.50 ตลอดทั้งปี 2559 อย่างไรก็ดี แม้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีเป็นบวกที่ร้อยละ 0.19 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายนโยบายการเงินโดยเป็นผลจากปัจจัยด้านอุปทานที่ราคาพลังงานในประเทศอยู่ในระดับต่ำตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเป็นสำคัญ แต่ช่วงปลายปี อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับสูงขึ้น และในเดือนธันวาคม 2559 เริ่มกลับเข้าสู่กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ สำหรับปี 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 เป็นเป้าหมาย

นโยบายการเงินสำหรับระยะปานกลางเช่นเดียวกับปี 2559 สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนนั้น แม้จะมีความผันผวนสูงตามภาวะของตลาดการเงินและตลาดทุนโลก แต่ระดับความผันผวนโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาค นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดตั้ง “กลุ่มงานด้านเสถียรภาพระบบการเงิน” (กสร.) เพื่อเป็นศูนย์กลางประเมินความเสี่ยงเชิงระบบ และยกระดับความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านระบบสถาบันการเงิน

ธปท. มุ่งส่งเสริมความแข็งแกร่งของระบบสถาบันการเงิน ควบคู่ไปกับส่งเสริมให้มีการแข่งขันมากขึ้น โดยเฉพาะการแข่งขันผ่านการสร้างนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ระบบสถาบันการเงินไทยตามแนวทางของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 3 และการเร่งเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับความเสี่ยงและการสร้างความปลอดภัยด้านไซเบอร์ ให้สอดคล้องกับทิศทางการให้บริการ Digital Banking เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ และ ธปท. ยังมุ่งยกระดับการกำกับดูแลความเสี่ยงและเสถียรภาพสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล อาทิ การออกตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities (SA)) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) การวางกลยุทธ์และการบริหารงานของสถาบันการเงิน และตรวจสอบวิเคราะห์ติดตามเป็นกรณีพิเศษ รวมทั้งการขอให้ธนาคารพาณิชย์ทำการทดสอบภาวะวิกฤตตามที่ ธปท. กำหนด (Supervisory Stress Test) นอกจากนี้ ได้ยกร่างประกาศเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ Peer-to-Peer Lending เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการและเพิ่มทางเลือกในการลงทุน รวมทั้งเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินภาคการเงินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก และปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อรองรับพัฒนาการทางเทคโนโลยีทางการเงินและการดำเนินธุรกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs โดยพัฒนาฐานข้อมูลสินเชื่อ SMEs เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ใช้ประโยชน์ในการวางแผนการให้สินเชื่อ ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SMEs ให้มีมากขึ้น

ด้านระบบการชำระเงิน

ธปท. มุ่งรักษาเสถียรภาพและพัฒนาระบบการชำระเงิน โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการทำธุรกรรมทางการเงิน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงบริการทางการเงินได้ง่ายขึ้น ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ Nationale-Payment ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างครบวงจร ครอบคลุมภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชน ผ่านระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) ซึ่งได้เริ่มให้บริการโอนเงินจากภาครัฐไปถึงประชาชน (G2C) ได้ในเดือนธันวาคม ปี 2559 และการโอนเงินระหว่างประชาชน (C2C) ที่เริ่มให้บริการในเดือนมกราคม 2560 รวมทั้งได้ปรับเปลี่ยนบัตรเดบิตและบัตรเอทีเอ็มเป็นชิปการ์ดทดแทนบัตรแถบแม่เหล็ก เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค นอกจากนี้ ธปท. ได้ร่วมมือกับคณะกรรมการการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการยกระดับความปลอดภัยของบริการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเรื่องการกำหนดมาตรฐานกระบวนการพิสูจน์ตัวตนของผู้ให้บริการโทรคมนาคมกรณีที่ถูกค่าขอยกเลิกบัตรใหม่ รวมถึงการปรับปรุงการกำกับดูแลระบบการชำระเงินให้สอดคล้องกับระบบ Principles for Financial Market Infrastructures (PFMIs) โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

การปรับปรุงการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของ ธปท. ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่

การปรับกลยุทธ์การดูแลบริหารความเสี่ยงภาพรวมขององค์กร เกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ โดยการปรับกรอบโครงสร้างในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ (Reserve Management Framework and Governance Structure) ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรองทางการ ผลักดันการแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (พ.ร.บ. ธปท.) ให้สามารถลงทุนในตราสารทุนได้ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และพัฒนาแบบจำลองมาช่วยประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในสินทรัพย์และประเทศที่ลงทุน รวมถึงการขยายการลงทุนไปในสินทรัพย์ใหม่ที่ ธปท. บริหารเองและที่ให้ผู้จัดการทุนภายนอกบริหาร **ตลอดจนการดูแลสภาพคล่องและเสถียรภาพของตลาดการเงินภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น** โดยผ่านเครื่องมือหลัก 4 ประเภท คือ การออกพันธบัตร ธปท. ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ และธุรกรรมซื้อขายตราสารหนี้ภาครัฐ อีกทั้งยังได้ร่วมกำหนดมาตรฐานรับรองคุณสมบัติผู้ค้าที่มีหน้าที่โดยตรงในการซื้อขายหรือทำธุรกรรมในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการในตลาดการเงิน

การออกและจัดการธนบัตร

ธปท. บริหารจัดการให้มีธนบัตรใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ได้ออกใช้ธนบัตรที่ระลึกเนื่องใน 2 วาระโอกาสสำคัญ ได้แก่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 70 ปี และเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ ได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ อาทิ เรื่องการป้องกันการปลอมแปลง การพัฒนาหมึกพิมพ์วัสดุทดแทน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรและการรักษาสีสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นคุณภาพธนบัตรหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ พัฒนาระบบ Barcode เพื่อใช้ในการเก็บและติดตามข้อมูลธนบัตรในอีกทางหนึ่งด้วย รวมถึงทำแผนสื่อสารธนบัตรเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์และสื่อสาธารณะเพื่อส่งเสริมความรู้แก่ประชาชน และหน่วยงานอื่น ๆ

การดูแลภาคประชาชน

ธปท. ตระหนักถึงบทบาทในการดูแลให้เป็นธรรมและคุ้มครองประโยชน์แก่ภาคประชาชน อาทิ กำกับดูแลด้านการขายผลิตภัณฑ์ของสถาบันการเงิน (Market Conduct) เพื่อให้การบริการการเงินอย่างเป็นธรรม รวมถึงรับเรื่องร้องเรียนและให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนในกรณีที่เกิดปัญหาจากการได้รับบริการทางการเงิน และการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน เพื่อดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน รวมถึงให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องบริหารจัดการเงิน รู้พัฒนาการใหม่ทางการเงิน และเท่าทันภัยทางการเงินในรูปแบบที่หลากหลายขึ้น

การร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเงินระหว่างประเทศ

ธปท. ได้ขยายขอบเขตความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อช่วยพัฒนาประเทศเพื่อนบ้านและยกระดับบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งการจัดตั้งกลไกระดับทวิภาคีเพื่อช่วยลดอุปสรรคและความเสี่ยงของการลงทุนระหว่างประเทศ อาทิ การร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจในการจัดตั้งกลไกการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าการลงทุนระหว่างประเทศกับธนาคารกลางอินโดนีเซีย (Bank Indonesia) เพื่อสนับสนุนการใช้เงินสกุลรูเปียและบาทของภาคเอกชนเพื่อเป็นสื่อกลางชำระธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างกัน รวมถึงการแลกเปลี่ยนความเห็นเชิงนโยบายกับผู้แทนธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคีอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจและหารือถึงการเตรียมการรองรับผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจและตลาดการเงินของโลก

การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจการเงินส่วนภูมิภาค

ในการดำเนินงานระดับภูมิภาคของ ธปท. จะมีสำนักงานภาค 3 แห่ง แบ่งงานตามพื้นที่ ประกอบด้วย สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ เป็นผู้สนับสนุนการดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน ทั้งในด้านการติดตามภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาค การศึกษาและออกสำรวจถึงข้อเท็จจริงในมิติของเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจที่สำคัญในเชิงลึกในแต่ละภูมิภาค การกำกับดูแลภาคการเงิน การควบคุมแลกเปลี่ยนเงิน ส่งเสริมความรู้ทางการเงินและการบริหารเงินภาคครัวเรือน การรับเรื่องร้องเรียนของผู้ใช้บริการทางการเงิน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในภูมิภาค รวมถึงการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

การยกระดับคุณภาพงานวิจัยเชิงนโยบายและพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ธปท. ได้เพิ่มพันธมิตรทางวิชาการทั้งในและนอกประเทศ เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้ครอบคลุมหัวข้อที่หลากหลาย ทั้งด้านนโยบายการเงิน ระบบการเงิน และเศรษฐกิจจริง รวมถึงการสนับสนุนทุนวิจัยต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลและผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลที่หลากหลายและเชิงลึกมาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายของ ธปท. ให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจที่มีพลวัตไม่หยุดนิ่งและขยายฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงกับส่วนราชการต่าง ๆ พร้อมกับการปรับปรุงระบบไอทีให้ทันสมัยพร้อมรองรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล และรองรับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ซับซ้อน

มองไปข้างหน้า ธปท. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562 เพื่อรองรับความท้าทายจาก สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีแนวโน้มผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และไม่ชัดเจน (Volatility/Uncertainty/Co complexity/Ambiguity: VUCA) ประกอบกับสถานะที่เศรษฐกิจไทยเผชิญกับ ปัญหาเชิงโครงสร้างหลายด้าน อาทิ ชีตความสามารถในการแข่งขัน ที่ลดลง ปัญหาความเหลื่อมล้ำและหนี้ครัวเรือน ตลอดจนการเตรียมพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และเศรษฐกิจดิจิทัล

ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ฉบับนี้ประกอบด้วยงานใน 3 ส่วน สำคัญ กล่าวคือ

การรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน (Stability)

โดยจะพัฒนาศักยภาพการติดตามและประเมินความเสี่ยง ควบคู่ไปกับการเตรียมเครื่องมือด้านนโยบายให้พร้อมใช้อย่างทันทั่วทั้งที่ ตลอดจนผลักดันให้กลไกตลาดอัตราแลกเปลี่ยนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ทบทวนกฎระเบียบด้านการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน และเป็นแกนผลักดันการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินของประเทศร่วมกับหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงินให้พร้อมรับความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ อย่างเหมาะสมแต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมทางการเงิน

การพัฒนาระบบการเงิน (Development) เพื่อให้ประชาชน

ได้รับบริการทางการเงินที่ถูกลง ทั่วถึง และเป็นธรรม โดยส่งเสริมให้ผู้ให้บริการทางการเงินมีการแข่งขัน สร้างนวัตกรรมและบริการ

ทางการเงินดิจิทัลที่ครบวงจร สนับสนุนบทบาทของผู้ให้บริการเฉพาะทาง (Niche Players) เพื่อลดช่องว่างของการเข้าถึงบริการทางการเงิน และขับเคลื่อนให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางของระบบการชำระเงินที่สามารถใช้ร่วมกันได้ และการพัฒนาระบบข้อมูล SMEs ที่จะสนับสนุนการให้สินเชื่อที่ไม่ต้องพึ่งพิงหลักประกันเพียงอย่างเดียว เป็นต้น พร้อมกันนี้จะสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงของระบบการเงินกับต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ภาคเอกชนได้รับความสะดวกในการทำธุรกรรมมากขึ้นด้วยต้นทุนที่ถูกลง ตลอดจนยกระดับการกำกับดูแลสถาบันการเงินเพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการให้ได้รับบริการอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) และส่งเสริมวินัยทางการเงินอย่างเป็นระบบ

การสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence)

ได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดการวิเคราะห์เชิงลึกแบบ data analytics และสร้างงานวิจัยที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างเต็มศักยภาพ การปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรและพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับพันธกิจใหม่ที่ท้าทาย และการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มStakeholders ผ่านการเปิดรับฟังความคิดเห็น การสร้างความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นกับ Stakeholders ต่อการดำเนินนโยบายของ ธปท. **ทั้งหมดเพื่อมุ่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพ และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึง และมีพัฒนาการที่จะตอบโจทย์ของประเทศ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน**

“มุ่งมั่นดูแลเศรษฐกิจและการเงินของประเทศให้เติบโต
อย่างมั่นคง มีภูมิคุ้มกัน เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน
ของคนไทย”

ภาพรวมผลการดำเนินการ และการกำกับดูแลกิจการ

- ภาพรวมผลการดำเนินการและการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ ธปท.
- แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562
- ภาพรวมผลการดำเนินการในปี 2559
- โครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงาน
- การกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยง

ภาพรวมผลการดำเนินการและการกำกับดูแล กิจการของคณะกรรมการ ธปท.

รายงานประจำปี 2559 ฉบับนี้ ธนาการแห่งประเทศไทย (ธปท.) จัดทำและเสนอคณะกรรมการ ธปท. เพื่อให้เป็นรายงานของคณะกรรมการ ธปท. ตามมาตรา 57 วรรค 2 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา พร้อมทั้งรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและรายงานของผู้สอบบัญชี และงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ทั้งนี้ ตามมาตรา 25 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ นั้น กำหนดให้คณะกรรมการ ธปท. มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลทั่วไป ซึ่งกิจการและการดำเนินการของ ธปท. เพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 เว้นแต่กิจการและการดำเนินการที่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

ปี 2559 ธปท. ได้เล็งเห็นความท้าทายของการดำเนินนโยบายในระยะต่อไป ทั้งจากแรงกดดันภายนอกประเทศที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว แรงกดดันภายในประเทศที่ต้องเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจการเงิน และความคาดหวังของผู้มีส่วนร่วมที่มีต่อบทบาทของ ธปท. ดังนั้น เพื่อเตรียมการรองรับความท้าทายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะกรรมการ ธปท. ได้มีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางของแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562 การผลักดันแก้ไขกฎหมายที่จะเอื้อให้การดำเนินงานของ ธปท. มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับภารกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงตามบริบทเศรษฐกิจและสังคม การสนับสนุนแนวทางการบริหารเงินสำรองทางการให้มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนการดำเนินนโยบายด้านต่างประเทศ และการส่งเสริมธรรมาภิบาลที่ดีในองค์กร นอกจากนี้ ยังให้การสนับสนุน ธปท. ในการเตรียมโครงสร้างองค์กรเพื่อพร้อมขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. ในระยะต่อไป โดยสรุปการดำเนินการของคณะกรรมการ ธปท. ในปี 2559 ที่สำคัญมี ดังนี้

1. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562

คณะกรรมการ ธปท. ร่วมกับคณะกรรมการนโยบาย 3 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) กำหนดทิศทางของแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562 โดยคณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และมุมมองที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนฯ เพื่อรองรับความท้าทายสำคัญของ ธปท. ในระยะต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้ประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน มีข้อสรุปของแผนยุทธศาสตร์ 12 ข้อ และคณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบอนุมัติแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเสถียรภาพ (Stability) (2) ด้านการพัฒนา (Development) และ (3) ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence) โดยงานด้านเสถียรภาพจะให้ความสำคัญกับการติดตามสอดส่องความเสี่ยงรูปแบบใหม่หรือที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การเตรียมการป้องกันและรับมืออย่างทันการณ์ เน้นการดูแลความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยไม่เป็นการอุปสรรคต่อการพัฒนาและนวัตกรรมของระบบการเงิน พร้อมทั้งเพิ่มบทบาทของ ธปท. ในการวิเคราะห์ปัจจัยเศรษฐกิจอุปทานด้าน (Supply Side) เพื่อสนับสนุนการปรับตัวของโครงสร้างเศรษฐกิจการเงินของประเทศ งานด้านการพัฒนา มุ่งสนับสนุนการแข่งขัน ส่งเสริมนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีอย่างครบวงจรเพื่อลดต้นทุนของระบบการเงิน และเอื้อให้ระบบเศรษฐกิจการเงินสามารถปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ตลอดจนส่งเสริมการมีผู้เล่นและผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองการพัฒนาของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงทางการเงินกับต่างประเทศ และส่งเสริมบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน งานด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร ส่งเสริมให้เกิดการวิเคราะห์เชิงลึกแบบ Data Analytics และสร้างงานวิจัยที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายของ ธปท. และช่วยตอบโจทย์การพัฒนาของประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้อง การยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีศักยภาพสูง มีความหลากหลาย และมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กร การยกระดับศักยภาพองค์กรเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและทันสมัยมากขึ้น (Agile and Modern Operations) และการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ผ่านการเปิดรับฟังความคิดเห็น การสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความเชื่อมั่นกับผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ต่อการดำเนินนโยบายของ ธปท.

2. การสนับสนุนการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท.

ในปี 2559 คณะกรรมการ ธปท. ยังคงผลักดันและสนับสนุนการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท. อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นกฎหมายที่ ธปท. ได้เสนอขอแก้ไขตั้งแต่ปี 2558 โดยการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ ธปท. ให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ทั้งนี้ ในปี 2559 ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (พ.ร.บ. ธปท.) ที่ขยายขอบเขตการลงทุนในตราสารทุนที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศ ได้ผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 และมีผลบังคับใช้ในวันถัดไป)

นอกจากนี้ ยังมีร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท. อีก 3 ฉบับ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและกระทรวงการคลัง ได้แก่ (1) พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลเสถียรภาพระบบการชำระเงินที่เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และส่งเสริมธุรกิจบริการการชำระเงินให้สามารถรองรับความต้องการของภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) การแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงิน ที่ให้อำนาจ ธปท. ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้ ธปท. เป็นหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ และ (3) การแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหของสถาบัน

การเงินที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงิน (ทดแทนบทเฉพาะกาล มาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ที่สิ้นสุดลง) เพื่อให้มีกลไกในการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงิน ทดแทนกลไกของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินที่หมดอายุลงเมื่อปี 2555

3. การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรองทางการ

จากสถานการณ์เศรษฐกิจการเงินโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คณะกรรมการ ธปท. จึงให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างในการบริหารเงินสำรองทางการ โดยในปี 2559 ได้สนับสนุนให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ โดยให้มีการบริหารจัดการเตรียมสภาพคล่องที่เหมาะสม มีกลไกในการกำกับดูแลความเสี่ยงจากการลงทุนที่รัดกุมยิ่งขึ้น เช่น การกำหนดเกณฑ์บริหารความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Limits) และการปรับเปลี่ยนเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมความเสี่ยงจากการลงทุน และการกำหนดให้เงินลงทุนในเงินเป็นส่วนหนึ่งของเงินสำรองทางการ เพื่อให้สอดคล้องกับที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ประกาศให้เงินสกุลหยวนเป็นสกุลเงินในตะกร้า SDR ทั้งนี้ คณะกรรมการ ธปท. จะติดตามสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อให้มั่นใจได้ว่า กระบวนการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญสามารถดำเนินการได้อย่างทันทั่วถึง

4. การสนับสนุนการดำเนินนโยบายต่างประเทศ

คณะกรรมการ ธปท. ได้สนับสนุนให้ ธปท. เพิ่มความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการเงินกับกลุ่ม CLMV (Cambodia, Lao PDR, Myanmar, Vietnam) ผ่านสำนักงานให้ความช่วยเหลือทางวิชาการของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (Technical Assistance Office for the Lao PDR and the Republic of the Union of Myanmar: TAOLAM) ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ ธปท. โดยสนับสนุนบทบาทของ TAOLAM ที่จะขยายไปยังประเทศอื่น ๆ ในกลุ่ม CLMV ด้วย รวมทั้งคณะกรรมการ ธปท. ได้สนับสนุนนโยบายของ ธปท. ที่จะส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงการทำธุรกรรมทางการเงินกับ CLMV เพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนกับภูมิภาค

นอกจากนี้ คณะกรรมการ ธปท. ได้สนับสนุนการยกระดับบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก โดยเฉพาะการส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศในการให้ความ

ช่วยเหลือแก่ประเทศต่าง ๆ สำหรับปี 2559 นี้ คณะกรรมการ ธปท. ได้อนุมัติให้เพิ่มวงเงินสมทบให้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ในรูป Bilateral Borrowing เพื่อช่วยยกระดับบทบาทของไทยในการมีส่วนร่วมรองรับหรือแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของโลกผ่านเวทีระหว่างประเทศเพิ่มเติมจากการสมทบวงเงินในรูปแบบอื่น ๆ ที่เดิม ธปท. ได้ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น Quota และ New Arrangements to Borrow (NAB) เป็นต้น

5. การปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. ในระยะต่อไป และความท้าทายในอนาคต

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับความท้าทายและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและแผนยุทธศาสตร์ของประเทศ ในปี 2559 คณะกรรมการ ธปท. ได้อนุมัติการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สามารถรองรับภารกิจขององค์กรที่เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของ ธปท. ในระยะต่อไป โดยได้เพิ่ม 2 สายงานใหม่ คือ สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร เพื่อผลักดันงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์องค์กรและความร่วมมือระหว่างประเทศ และสายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน เพื่อผลักดันงานด้านนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน รวมถึงได้เพิ่ม 2 ฝ่ายงานใหม่ คือ ฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน และฝ่ายเทคโนโลยีทางการเงิน เพื่อดูแลงานคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection) และงานวิเคราะห์และติดตามวิวัฒนาการความก้าวหน้าของผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการเงินใหม่ ๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังจัดกลุ่มงานที่มีลักษณะทักษะการทำงาน (Skill Set) ใกล้เคียงกันมารวมอยู่ที่ฝ่ายงานเดียวกัน เพื่อให้ ธปท. สามารถทำงานเชิงรุกได้ชัดเจนและดียิ่งขึ้น

6. การส่งเสริมการมีธรรมาภิบาลที่ดีในองค์กร

คณะกรรมการ ธปท. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมธรรมาภิบาลที่ดีในองค์กร โดยขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการธรรมาภิบาลและยุทธธรรม์ร้องทุกข์ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลให้ ธปท. มีระบบและการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมกับธนาคารกลาง โดยในปี 2559 มีการดำเนินการที่สำคัญ เช่น การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานธรรมาภิบาลขององค์กรที่ชัดเจน ซึ่งคณะทำงานอยู่ระหว่างการศึกษาหลักธรรมาภิบาลตามมาตรฐานสากล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำกรอบธรรมาภิบาลของ ธปท. ต่อไป

ทิศทางยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562

การสร้างรากฐาน
เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560-2562

แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. ประกอบด้วย 12 ข้อ แบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านเสถียรภาพ (Stability) ด้านการพัฒนา (Development) และด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence)

ด้านเสถียรภาพ (Stability)

การรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน ถือเป็นพันธกิจหลักของ ธปท. นอกจากนั้นแล้ว ธปท. ยังมุ่งเน้นการเพิ่มบทบาทในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจ (Supply Side) ซึ่งยุทธศาสตร์ด้านเสถียรภาพนี้ ประกอบด้วย

1. เสถียรภาพการเงิน การดูแลเสถียรภาพการเงินจำเป็นต้องมีความเข้าใจในรูปแบบความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อนและเท่าทันสถานการณ์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วตลอดเวลา ทิศทางยุทธศาสตร์ด้านนี้

จึงให้ความสำคัญกับการยกระดับการวิเคราะห์เศรษฐกิจให้มองไกลและเข้าใจสถานการณ์จริง เช่น การลงพื้นที่มากขึ้น การพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์ใหม่ ๆ เช่น การจับชีพจรเศรษฐกิจโดยใช้ Data Analytics และแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคที่เชื่อมโยงตัวแปรภาคการเงินอย่างเป็นระบบ พร้อมไปกับการมีเครื่องมือ นโยบายการเงินที่พร้อมใช้และรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น กรณีที่กลไกการส่งผ่านของนโยบายแบบเดิมทำงานได้มีประสิทธิภาพลดลง ในขณะเดียวกัน ระบบเศรษฐกิจจะต้องปรับตัวไปพร้อมกัน โดย ธปท. จะสนับสนุนผ่านการสร้าง

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับตัวดังกล่าว โดยการผลักดันให้กลไกตลาดอัตราแลกเปลี่ยนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อการบริหารความเสี่ยงของระบบเศรษฐกิจ เช่น การทบทวนกฎเกณฑ์ด้านการควบคุมแลกเปลี่ยนเงินที่เป็นอุปสรรคในปัจจุบัน และการผลักดันให้ผู้ประกอบการเข้าถึงเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงที่หลากหลายขึ้น

2. เสถียรภาพระบบการเงิน ความเสี่ยงเชิงระบบที่ซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีความเชื่อมโยงกันสูง ธปท. จะดำเนินการใน 3 ทิศทางสำคัญ คือ **“จับควั่นให้ไว”** เพิ่มศักยภาพในการติดตามและประเมินความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงินในอนาคต โดยคำนึงถึงผลกระทบระหว่างภาคการเงินและภาคเศรษฐกิจจริงผ่านข้อมูลและเครื่องมือที่พัฒนาให้ครอบคลุมขึ้น รวมถึงประยุกต์ใช้ Scenario Planning เพื่อเตรียมการรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอน และจัดการทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ร่วมกันระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ **“ดับไฟให้ทัน”** สร้างความพร้อมในการออกนโยบาย Macroprudential โดยมีชุดเครื่องมือที่พร้อมใช้และกรอบการประเมินผลกระทบและข้อจำกัดของการเลือกใช้เครื่องมือดังกล่าว รวมถึงกำหนดกระบวนการในการออกนโยบายทั้งภายในและการประสานกับภายนอกที่ชัดเจน และ **“ป้องกันไม่ให้อาการลุกลาม”** ทบทวนรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินของไทยทั้งระบบ รวมถึงมีแผนรองรับวิกฤตทางการเงินและการทดสอบที่เหมาะสม

3. เสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน การกำกับดูแลสถาบันการเงินจำเป็นต้องเท่าทันและพร้อมป้องกันความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ ทั้งที่มาจากเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีความไม่แน่นอนและความเชื่อมโยงกันสูง รวมไปถึงเทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหรือนวัตกรรม ดังนั้น ทิศทางที่สำคัญในระยะต่อไปจึงเป็นการ **เพิ่มมิติการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน** ให้เป็นแบบต่อเนื่อง (Ongoing) โดยเน้นการตรวจสอบ Off-site มากขึ้น เพื่อให้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และให้มีการประเมินพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กร (Behavior & Culture) ของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFI) เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจของแต่ละธนาคาร ในขณะเดียวกัน **จะเตรียมภาคการเงินให้พร้อมรับมือกับความเสี่ยงด้านไอทีและภัยคุกคามด้านไซเบอร์** ทั้งในส่วนที่ ธปท. กำกับดูแลเองให้ได้มาตรฐานและประสานผลักดันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิด

ระบบนิเวศของความร่วมมือด้านภัยไซเบอร์ (Cyber Security) ซึ่งรวมถึงการร่วมกันพัฒนาบุคลากรในด้านนี้ นอกจากนี้ เพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากความเสี่ยงของระบบการเงินได้ดียิ่งขึ้น **จะยกระดับความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลอื่นทั้งในและต่างประเทศ** ในด้านสำคัญต่าง ๆ รวมไปถึงประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อเตรียมความพร้อมภาคการเงินไทยเพื่อเข้ารับ **การประเมิน Financial Sector Assessment Program (FSAP)**

4. เสถียรภาพระบบการชำระเงิน ระบบการชำระเงินมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ระบบเศรษฐกิจการเงินดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและคล่องตัว ธปท. จึงมุ่งเน้นการมีโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่มั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก ตลอดจนมีการกำกับดูแลตาม พ.ร.บ. ระบบการชำระเงินที่กำลังจะออกใช้ให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ซึ่งบริการชำระเงินและเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีผู้ให้บริการจากทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยเฉพาะ Mobile Payment ที่มีการเติบโตสูง เพื่อให้การให้บริการมีความปลอดภัย น่าเชื่อถือ และเป็นธรรมกับผู้ให้บริการ โดยร่วมมือกับผู้กำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกัน จะสนับสนุนการนำมาตรฐานสากลในด้านระบบการชำระเงินและความมั่นคงปลอดภัยมาใช้ในการกำกับดูแลด้วย นอกจากนี้ การพัฒนาระบบข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญที่จะเร่งดำเนินการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงลึกสำหรับใช้ในงานกำกับดูแล กำหนดนโยบาย และสนับสนุนการเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ

ด้านการพัฒนา (Development)

ด้วยเป้าหมายที่จะผลักดันให้ระบบเศรษฐกิจการเงินไทย มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ในระยะต่อไป ธปท. จึงมุ่งเน้น สนับสนุนการแข่งขัน นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีอย่างครบวงจร เพื่อลดต้นทุนของระบบการเงิน และเอื้อให้ระบบเศรษฐกิจการเงิน ปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้งส่งเสริมระบบนิเวศทางการเงิน ให้มีผู้เล่นและผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์การพัฒนาของประเทศ ในขณะเดียวกันจะสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยง ทางการเงินกับต่างประเทศ ทั้งกรณีที่ไทยขยายไปต่างประเทศ และ ต่างประเทศใช้ไทยเป็นฐาน และเพิ่มความเข้มงวดเรื่องการให้บริการ อย่างเป็นธรรม (Market Conduct) ของสถาบันการเงิน เพื่อ ช่วยรักษาสภาพของผู้บริโภคทางการเงิน และจะส่งเสริมวินัย ทางการเงินอย่างเป็นระบบ โดยแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ประกอบด้วย

5. **การพัฒนาทางการเงิน** ระบบการเงินจำเป็นต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย ธปท. จึง

มุ่งส่งเสริมให้ผู้ให้บริการในระบบการเงินของไทย (รวมทั้ง FinTech) มีการแข่งขัน นวัตกรรม และมีบริการทางการเงิน **ดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ** ช่วยลดต้นทุนการดำเนินงาน โดยการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และกระบวนการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนา ตลอดจน**ผลักดันการร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลางที่สถาบันการเงินสามารถใช้ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันได้** (Open Infrastructure และ Interoperability) เช่น ระบบพร้อมเพย์ เพื่อประหยัดต้นทุนของประเทศ ในส่วนของ SMEs ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ธปท. จะมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศที่**สนับสนุนให้ SMEs สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ดีขึ้น** อาทิ การมีระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการให้สินเชื่อที่ไม่ต้องพึ่งพิงหลักประกันเพียงอย่างเดียว (Information-Based Lending) นอกจากนี้ ธปท. จะสนับสนุนให้ระบบการเงินไทยมี**ผลิตภัณฑ์ทางการเงินและบุคลากรที่ตอบสนองต่อความต้องการและความท้าทายของประเทศ** อาทิ มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินสำหรับการเข้าสู่สังคมสูงวัย และมีบุคลากรภาคการเงินการธนาคารในสาขาที่ขาดแคลน (เช่น ไซเบอร์ และ FinTech)

6. การเชื่อมโยงกับต่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคที่มีศักยภาพการเติบโตสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม (CLMV) ทิศทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญในระยะต่อไป คือ การมีกลยุทธ์เชื่อมโยงกับ CLMV ที่เป็นเชิงรุกมากขึ้น โดยผลักดันให้ไทยสามารถเป็นทางเลือกอันดับต้นสำหรับบริการทางการเงินกับ CLMV โดยการทบทวนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อลดอุปสรรคและสนับสนุนการเชื่อมโยง รวมถึงผลักดันให้ธุรกรรมทางการเงินระหว่าง CLMV กับไทยสะดวกขึ้นและต้นทุนต่ำลง เช่น การเชื่อมโยงการชำระเงินรายย่อยและการสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน เพื่อให้การผลักดันนโยบายมีประสิทธิผลขึ้น จะประสานกับภาครัฐและเอกชนในไทยเพื่อให้มีนโยบายมีทิศทางเดียวกัน รวมถึงยกระดับเครือข่ายกับ CLMV เป็นวงกว้าง นอกจากนี้ จะผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์ขยายและ/หรือใช้ประโยชน์จากการมีธุรกิจ (Presence) ในภูมิภาคมากขึ้น ตลอดจนสร้างองค์ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับจีนและอินเดียเพื่อกำหนดกลยุทธ์ขยายการเชื่อมโยง

7. การส่งเสริมบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ธปท. มุ่งสนับสนุนให้มีระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมการออมและวินัยทางการเงิน

ที่ดี ซึ่งประกอบด้วยการมีผลิตภัณฑ์ที่ช่วยส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐานและการออมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับพฤติกรรมให้มีวินัยทางการเงินมากขึ้น การส่งเสริมให้สถาบันการเงินให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบ (Responsible Lending) ตลอดจนสนับสนุนให้มีโครงการแก้ไขหนี้สินล้นพ้นตัว (Debt Management Program) เพื่อช่วยให้คำปรึกษาและแก้ไขหนี้รายย่อย ในส่วนการให้บริการทางการเงินอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) ธปท. จะเพิ่มความเข้มงวดการกำกับดูแลสถาบันการเงิน พร้อมทั้งส่งเสริมให้สถาบันการเงินให้ความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานในด้านนี้ นอกจากนี้ ธปท. จะร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรกำหนดแนวทางการเผยแพร่ข้อมูล Market Conduct และค่าธรรมเนียมให้ง่ายต่อการนำไปใช้ รวมทั้งสร้างความเข้าใจและเตือนภัยผู้ใช้บริการเกี่ยวกับบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ในด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ธปท. สนับสนุนให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) และมีบทบาทช่วยสร้างระบบนิเวศที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อาทิ ยกระดับการต่อต้านคอร์รัปชัน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การให้ความรู้ทางการเงิน และการพิจารณาสินเชื่อแก่ภาคธุรกิจ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อ ESG

การลงนามความร่วมมือระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทย กับ ASTRI ในการแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาบุคลากรในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และเทคโนโลยีทางการเงิน เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559

ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence)

การเสริมสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็งถือเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ ธปท. สามารถดำเนินภารกิจที่ยากและท้าทายมากขึ้นในอนาคตได้ ทั้งในด้านการดูแลรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงินไทยให้สามารถรองรับความผันผวนที่จะเกิดขึ้น และการขยายบทบาทในงานด้านการพัฒนาเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจการเงินมีการเติบโตที่ยั่งยืน นอกจากนี้แล้ว ยังถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะยกระดับการดำเนินงานในฐานะธนาคารกลางที่ดีและน่าเชื่อถือของประเทศที่ “ยืนตรงมองไกล ยื่นมือ และติดดิน” อีกด้วย แผนยุทธศาสตร์ในด้านนี้มุ่งเน้นยกระดับความเข้มแข็งขององค์กรใน 5 ด้าน ได้แก่

8. การยกระดับข้อมูลและการวิเคราะห์ ธปท. จะเพิ่มศักยภาพการวิเคราะห์แบบ Data Analytics โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลละเอียดจากหลากหลายแหล่งเพิ่มเติมจากข้อมูลภาพรวมเพื่อจับชีพจรเศรษฐกิจ ประเมินความเสี่ยง และทำความเข้าใจโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมกับการยกระดับกระบวนการ Data Governance เพื่อสนับสนุนการจับเก็บ การบริหารจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรัดกุม นอกจากนี้ จะสรรหาและจัดเก็บข้อมูลหลากหลายประเภทที่มีความรวดเร็ว

และมีคุณภาพ เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอและทันการณ์ อาทิ ข้อมูลระบบการชำระเงิน ข้อมูลจาก Social Media และอินเทอร์เน็ต และส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลเศรษฐกิจการเงินของ ธปท. ให้เป็นไปได้อย่าง สะดวก รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลที่มีรูปแบบละเอียดมากขึ้น พร้อมมีคำอธิบายข้อมูลชัดเจน

9. ความเป็นเลิศด้านวิจัย ธปท. จำเป็นต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และศึกษาวิจัย เพื่อผลักดัน ธปท. สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเชื่อมต่องานวิจัยกับการดำเนินนโยบายและคณะกรรมการนโยบายมากขึ้น โดยจะสร้างระบบนิเวศที่เอื้อและสนับสนุนงานวิจัยให้ครอบคลุมทั้งองค์กร รวมถึงให้นักวิชาการมีส่วนร่วมในการอภิปรายประเด็นนโยบายของ ธปท. ขณะเดียวกันผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างมีความคาดหวังว่า ธปท. ควรเพิ่มบทบาทในการเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ธปท. จึงจะส่งเสริมให้มีการจัดทำบทศึกษาเชิงลึก และเผยแพร่ผลการศึกษาผ่านช่องทางต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น อาทิ ในเรื่องการเข้าสู่สังคมสูงวัย และการปรับตัวสู่เศรษฐกิจบริการ โดยสื่อสารงานวิจัยและแนวความคิดของ ธปท. ต่อผู้เกี่ยวข้องในแต่ละฝ่ายโดยตรง และเชื่อมโยงงานวิจัยกับผู้ทำนโยบายภายนอก ธปท.

10. การยกระดับศักยภาพบุคลากร เนื่องจากบุคลากรถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร ดังนั้น ธปท. จึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมทัพเพื่อรองรับกับการกิจในอนาคต โดยเฉพาะในจุดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรที่เป็นระบบและเข้มข้นขึ้น และในบางจุดจะมีการสรรหาผู้ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญจากภายนอกมาช่วยเสริมทัพด้วย รวมไปถึงการปรับทักษะพนักงานในด้านสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลง และสามารถปรับตัวรองรับงานและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไปที่ต้องคล่องตัวมากขึ้น (Agile) อาทิ ทักษะด้านไอที และการมีทักษะหลายด้าน (Multi skills) พร้อมกันมุ่งให้เกิดการเพิ่มและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของพนักงาน อาทิ การหมุนเวียนพนักงานภายในองค์กรและกับภายนอกองค์กรเพิ่มขึ้น เพื่อให้บุคลากรของ ธปท. เป็นมืออาชีพที่รู้จัก และรู้รอบ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนพนักงานของ ธปท. กับหน่วยงานเศรษฐกิจและหน่วยงานกำกับอื่นอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพนักงานกลุ่มต่าง ๆ หรือการทำงานข้ามฝ่ายงาน นอกจากนี้แล้ว ธปท. ต้องเตรียมผู้นำในอนาคตเพื่อให้ความพร้อมทดแทนผู้บริหารระดับสูง ควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากรกลุ่มศักยภาพ

11. การยกระดับศักยภาพองค์กร ธปท. มุ่งที่จะปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว และทันสมัยมากขึ้น รวมถึงยกระดับมาตรฐานระบบงานต่าง ๆ ให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากลหรือเทียบเคียงได้กับธนาคารกลางหรือองค์กรชั้นนำ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบงานและกระบวนการทำงานภายใน เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง อาทิ การนำระบบ Automation มาประยุกต์ใช้ และการยกระดับการจัดการและการพิมพ์ธนบัตรสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Award: TQA) ในขณะเดียวกัน จะเพิ่มขีดความสามารถด้านไอทีในระบบงานสำคัญให้พร้อมต่อพัฒนาการด้านเทคโนโลยี ควบคู่กับการพัฒนามาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยเพื่อรับมือกับภัยไซเบอร์ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงและรุนแรงขึ้น นอกจากนั้นแล้ว ธปท. มุ่งส่งเสริมการดำเนินกิจการเพื่อความยั่งยืน ทั้งในด้านการสร้างความตระหนักรู้แก่พนักงานทุกระดับในการทำหน้าที่ภายใต้กรอบการส่งเสริมการพัฒนายั่งยืนของ ธปท. และยกระดับการส่งเสริมจริยธรรม จรรยาบรรณ คุณธรรมของพนักงาน เพื่อสะท้อนค่านิยม “ยืนตรง” ของ ธปท. ให้เข้มแข็งขึ้น รวมถึงด้านการส่งเสริมการเป็นองค์กรที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยการลดการใช้ปริมาณพลังงานและปริมาณคาร์บอน

12. การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ธปท. ให้ความสำคัญกับการเปิดรับฟังมุมมองความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ อย่างรอบด้านมากขึ้น เพื่อให้ ธปท. สามารถตอบสนองประเด็นความเห็นสำคัญได้อย่างเหมาะสม อาทิ การออกเกณฑ์หรือมาตรการต่าง ๆ ของ ธปท. ที่มีประสิทธิภาพและคำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน รวมถึงมุ่งการสื่อสารที่เข้าถึงสาธารณชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจการเงิน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายและดีขึ้นสำหรับในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการชี้แนะเตือนภัยต่าง ๆ โดยจะเพิ่มการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล (BOT Website และ Social Media) รวมถึงการเปิดศูนย์การเรียนรู้สร้างสรรค์ของ ธปท. ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจการเงินที่ครบวงจร ในขณะเดียวกัน ธปท. มุ่งที่จะเสริมสร้างความเป็นพันธมิตรที่ีระหว่าง ธปท. กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ (Strategic Stakeholders) ในการร่วมมือดูแลเสถียรภาพและส่งเสริมการพัฒนาระบบการเศรษฐกิจการเงินของประเทศ โดยยกระดับความร่วมมือกับกลุ่มเดิมให้มากขึ้น อาทิ หน่วยงานเศรษฐกิจ และหน่วยงานกำกับภาคการเงินและขยายความร่วมมือกับกลุ่มใหม่ อาทิ หน่วยงานกำกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ธปท. มุ่งหวังว่าการดำเนินการตามทิศทางยุทธศาสตร์ 3 ปีข้างต้น จะเป็นการวางรากฐานให้ระบบเศรษฐกิจการเงินไทยมีเสถียรภาพ สามารถรับมือกับความท้าทายที่เพิ่มขึ้นในสภาพแวดล้อมโลก และระบบการเงินไทยมีพัฒนาการที่สามารถช่วยสนับสนุนตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศและพร้อมปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งความสำเร็จนี้จะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือทั้งภายในองค์กรและกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอก โดยที่ทุกภาคส่วนจะได้รับประโยชน์ สมกับเป้าหมาย “เพื่อความยั่งยืนของไทย”

ภาพรวมผลการดำเนินการในปี 2559

งานสำคัญของ รพท. ในปี 2559 ครอบคลุมงาน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเสถียรภาพ (Stability)
2. ด้านการพัฒนา (Development)
3. ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในองค์กร (Internal Excellence)

งานสำคัญของ ธปท. ในปี 2559 ครอบคลุมงาน 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านเสถียรภาพ (Stability) 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนโยบายการเงิน ด้านระบบสถาบันการเงิน และด้านการชำระเงิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านนโยบายการเงิน

คณะกรรมการมีมติอนุมัติให้ใช้อัตราเงินเพื่อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับระยะปานกลางและสำหรับปี 2559 ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยอัตราเงินเพื่อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี 2559 เป็นบวกที่ร้อยละ 0.19 ซึ่งต่ำกว่าขอบล่างของกรอบเป้าหมายนโยบายการเงิน โดยเป็นผลจากปัจจัยด้านอุปทานที่ราคาพลังงานในประเทศอยู่ในระดับต่ำตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อัตราเงินเพื่อทั่วไปได้ปรับสูงขึ้นและเริ่มเข้าสู่กรอบเป้าหมายเงินในเดือนธันวาคม 2559 ในขณะที่อัตราเงินเพื่อคาดการณ์ของสาธารณชนยังอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่ากลางของเป้าหมายนโยบายการเงิน

ในการรักษาเสถียรภาพด้านราคาและดูแลให้ภาวะการเงินในภาพรวมเอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย ควบคู่กับการรักษาเสถียรภาพการเงินของประเทศ กนง. ได้ดำเนินนโยบายการเงินในลักษณะผ่อนปรนต่อเนื่อง โดยมีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ร้อยละ 1.50 ทั้งปี ทำให้ภาวะการเงินในภาพรวมอยู่ในระดับผ่อนคลาย แม้อัตราแลกเปลี่ยนจะผันผวนบ้างตามภาวะตลาดการเงินโลก แต่ระดับความผันผวนยังค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค สำหรับเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของไทยโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งเป็นเสมือนกันชนที่ช่วยรองรับความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจการเงิน แต่อย่างไรก็ดี มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นในบางจุดที่ต้องติดตามต่อไปอย่างใกล้ชิด อาทิ พฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (Search for Yield) และการผิวน้ำของบางกลุ่มธุรกิจที่ระดมทุนผ่านตราสารหนี้ที่ไม่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Unrated Bonds) เป็นต้น

จากภารกิจในการดูแลรักษาเสถียรภาพด้านราคาและเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินดังกล่าวข้างต้น ธปท. ได้ยกระดับการวิเคราะห์ภัยที่เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงินและการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจไทยหลายด้าน รวมทั้งได้จัดตั้ง “กลุ่มงานด้านเสถียรภาพระบบการเงิน” (กสร.) เพื่อเป็นศูนย์กลางประเมินความเสี่ยงเชิงระบบ และยกระดับความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับปี 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้อัตราเงินเพื่อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับระยะปานกลาง ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กนง. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เนื่องจากเป้าหมายดังกล่าวยังเหมาะสมในการรักษาเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งเอื้อต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน

ด้านระบบสถาบันการเงิน

ธปท. ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงิน เพื่อให้ระบบการเงินมีเสถียรภาพ มั่นคง มีการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาลและการบริหารความเสี่ยงที่ดี รวมทั้งส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพและการแข่งขันของระบบสถาบันการเงิน ตลอดจนการเข้าถึงบริการทางการเงินให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

การติดตามและประเมินความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน เสถียรภาพระบบการเงินไทยและเสถียรภาพด้านต่างประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตาม ภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวส่งผลให้คุณภาพสินเชื่อบางกลุ่มด้อยลงบ้าง อีกทั้งพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้นยังเพิ่มขึ้น ซึ่ง ธปท. และหน่วยงานภาคการเงินที่เกี่ยวข้องจะติดตามความเสี่ยงและพิจารณาปรับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลตามความเหมาะสมต่อไป

การดูแลความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงที่ดี ธปท. อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินภาคการเงินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) และได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อยกระดับการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงประสานงานกับหน่วยงานภาคการเงินอื่นเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

การสนับสนุนประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อรองรับพัฒนาการทางเทคโนโลยีทางการเงินและการดำเนินธุรกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น หลักเกณฑ์การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักเกณฑ์การรับฝากเงินจากประชาชน เพื่อรองรับแนวโน้มการทำธุรกรรมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนและธุรกิจเทคโนโลยีการเงินของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และหลักเกณฑ์การจัดขึ้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน โดยเพิ่มประเภทหลักประกันที่สามารถนำมาหักมูลหนี้ก่อนกันสำรอง เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 ตลอดจนจัดทำแนวทาง Regulatory Sandbox ที่เปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการเทคโนโลยีทางการเงินเข้ามาทดสอบการให้บริการภายใต้กรอบการกำกับดูแลที่ยืดหยุ่น

การดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนเพื่อเน้นย้ำให้ธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเคร่งครัด เช่น การควบคุมดูแลรักษาข้อมูลลูกค้า และขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์สำรองบัตรเอทีเอ็มและบัตรเดบิตชนิดธรรมดาให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า

ผลการดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์ปี 2559 สินเชื่อขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง คุณภาพสินเชื่อค่อยๆ ดีขึ้นต่อเนื่อง แต่ระบบธนาคารพาณิชย์ยังมีความมั่นคง มีเงินสำรองและเงินกองทุนอยู่ในระดับสูง รวมทั้งมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากการบริหารเงินฝาก สำหรับผลการดำเนินงานของระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจปี 2559 สินเชื่อขยายตัวชะลอลงจากการดำเนินโครงการตามยุทธกรรมนโยบายรัฐที่ลดลงและการชำระคืนหนี้ของภาครัฐ คุณภาพสินเชื่อใกล้เคียงกับปีก่อนแต่มีแนวโน้มค่อยๆ ดีขึ้น อย่างไรก็ดี เงินสำรองและเงินกองทุนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่เพียงพอรองรับการขยายสินเชื่อเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจในระยะต่อไปได้

ด้านระบบการชำระเงิน

ธปท. ดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ตามกรอบของแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2555-2559 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชำระเงิน ลดความเสี่ยงในระบบการชำระเงิน และคุ้มครองผู้ใช้บริการชำระเงิน เพื่อให้ระบบการชำระเงินสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย ทั้งภายในและระหว่างประเทศ โดยในปี 2559 มีความคืบหน้าที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

ธปท. ได้ผลักดันการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์ National e-Payment โดยเฉพาะในส่วนที่ ธปท. รับผิดชอบ 2 โครงการ คือ โครงการระบบพร้อมเพย์ ซึ่งเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินของประเทศ และโครงการขยายการใช้บัตร เพื่อส่งเสริมการกระจายอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แพร่หลายและช่วยเพิ่มการเข้าถึงบริการชำระเงินของประชาชน รวมทั้งได้ออกประกาศหลักเกณฑ์ที่ส่งเสริมการใช้บัตรเดบิตที่ออกและใช้ภายในประเทศ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีช่องทางชำระเงินที่สะดวก ใช้ได้แพร่หลาย ร้านค้ามีช่องทางรับชำระเงินที่ต้นทุนต่ำ รวมทั้งอยู่ระหว่างจัดทำร่างแนวปฏิบัติ QR code สำหรับการชำระเงินและการโอนเงิน ซึ่งจะช่วยให้การชำระเงินและการโอนเงินของประชาชน ภาคธุรกิจ และ SMEs สะดวกขึ้น มีข้อมูลรองรับการออกไปเสร็จรับเงินหรือใบกำกับภาษีตามหลักเกณฑ์ของกรมสรรพากร และรองรับการชำระใบแจ้งหนี้ผ่านสมาร์ตโฟนได้ด้วย

สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community 2016-2025) นั้น ธปท. ได้ส่งเสริมการโอนเงินและการเชื่อมโยงระบบหรือบริการชำระเงินระหว่างประเทศ รวมถึงมีแผนจะทำตามนโยบายในการส่งเสริมการโอนเงินของกลุ่มแรงงาน (Remittances) ผ่านผู้ให้บริการทั้ง Bank และ Non-bank อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยต้นทุนที่ต่ำลง และเข้าถึงง่าย

นอกจากนี้ ธปท. ได้ดำเนินการยกย่องพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน (Payment Systems Act) เพื่อยกระดับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินของประเทศให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องตามมาตรฐานสากล และสนับสนุนนโยบาย Digital Economy ของรัฐบาล ซึ่งขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงินได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และอยู่ระหว่างขั้นตอนการพิจารณานำส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป รวมทั้งได้ออกประกาศภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงิน เฉพาะกิจ พ.ศ. 2559 รวมถึงปรับปรุงกฎหมายและประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การกำกับดูแลมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

สำหรับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินที่สำคัญ ธปท. ได้ดำเนินการเพื่อยกระดับการกำกับดูแลตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงและกำกับดูแลระบบการชำระเงินตามมาตรฐานสากล Principles for Financial Market Infrastructures (PFMIs) และเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินภาคการเงินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) ด้านระบบการชำระเงิน โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก (World Bank)

ธปท. ร่วมมือกับ กสทช. ในการยกระดับความปลอดภัยของบริการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่ง กสทช. ได้กำหนดมาตรฐานกระบวนการพิสูจน์ตัวตนของผู้ให้บริการโทรคมนาคมกรณีที่ลูกค้าขอออกซิมการ์ดใหม่เพื่อป้องกันการสวมรอยโดยมิฉฉาชีพ นอกจากนี้ ภาคธนาคารและผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังมีความร่วมมือกันเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการ Mobile Banking และพร้อมเพย์ว่าจะได้รับการดูแลอย่างรัดกุม

3.2 ด้านการพัฒนา (Development)

ธปท. ได้เริ่มดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 3 พ.ศ. 2559-2563 ซึ่งผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อต้นปี 2559 ประกอบด้วย โครงการระบบพร้อมเพย์ เพื่อเพิ่มทางเลือกและอำนวยความสะดวกในการโอนและรับเงินของทุกภาคส่วน และยกย่องประกาศเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ Peer-to-Peer Lending เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ของผู้ประกอบการและเพิ่มทางเลือกในการลงทุน นอกจากนี้ ได้ศึกษาภูมิทัศน์ของระบบสถาบันการเงินไทย (Financial Landscape) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโครงสร้างระบบสถาบันการเงินไทยที่สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยในระยะ 3 ปีข้างหน้า

ในส่วนของการสร้างความเชื่อมโยงกับสถาบันการเงินและระบบการเงินในต่างประเทศนั้น ธปท. ได้เข้าร่วมการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินรอบที่ 8 ภายใต้กรอบอาเซียนและอยู่ระหว่างเจรจาจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks กับมาเลเซียและอินโดนีเซีย และเริ่มเจรจากับเมียนมา ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยและรองรับความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงได้ให้ความเห็นต่อการปรับปรุงมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่องในเวทีต่าง ๆ และได้ดำเนินการตามแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระยะที่ 2 เพื่อให้ทุนไทยสามารถไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้สะดวกขึ้นโดยไม่ต้องผ่านสถาบันตัวกลาง นอกจากนี้ เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่สำคัญจึงได้ศึกษาทำความเข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของจีนเพื่อรับมือกับผลกระทบของเศรษฐกิจจีนต่อไทย

ผ่านการไป Field Trip ที่จีน และระดมสมองร่วมกับภาคเอกชน China Intelligence Networking

ธปท. ได้พัฒนาระบบการชำระเงินของไทยให้เข้าสู่การชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างครบวงจรทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชน ผ่านระบบพร้อมเพย์ (Prompt Pay) ซึ่งได้เริ่มให้บริการโอนเงินจากภาครัฐไปสู่ประชาชนได้ (G2C) ในเดือนธันวาคม ปี 2559 สำหรับการโอนเงินระหว่างประชาชน (C2C) เริ่มให้บริการได้ในเดือนมกราคม ปี 2560 และปรับเปลี่ยนบัตรเดบิตและบัตรเครดิตเป็นชิปการ์ดทดแทนบัตรแถบแม่เหล็กเพื่อเพิ่มความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคในการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งให้เกิดการเชื่อมโยงบริการระหว่างผู้ให้บริการที่กว้างขึ้นทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ในด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินนั้น ธปท. ได้ตั้งส่วนงานใหม่เพื่อดูแลเรื่องนโยบายกำกับดูแลด้านการขายผลิตภัณฑ์ทางการเงินของสถาบันการเงิน (Market Conduct) เพื่อให้ผู้ใช้บริการทางการเงินได้รับความเป็นธรรม และได้รับบริการที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการทางการเงินอย่างแท้จริง โดยผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์ใช้ Code of Conduct ตลอดจนประเมินตนเองด้าน Market Conduct

พิธีลงนามในบันทึกความเข้าใจทวิภาคีว่าด้วยการจัดตั้งกลไกการชำระเงินสกุลท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุน 2 ฉบับ ระหว่างธนาคารกลางมาเลเซียกับธนาคารกลางอินโดนีเซีย และธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารกลางอินโดนีเซีย ตามลำดับ เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2559

3.3 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence)

ธปท. ตระหนักถึงความสำคัญของการนำข้อมูลที่หลากหลายและเชิงลึกมาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายของ ธปท. ให้ทันสมัยและตรงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยได้ขยายฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกอื่น ๆ เช่น เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจจากข้อมูลเช็ค Trade Finance และข้อมูลไฟฟ้า เป็นต้น

ในปี 2559 ธปท. ได้เพิ่มศักยภาพในการบริหารเงินสำรอง โดยผลักดันการแก้ไข พ.ร.บ. ธปท. ให้สามารถลงทุนในตราสารทุนได้ โดยปัจจุบันได้ผ่านการพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว

สำหรับงานด้านบริหารจัดการธปท. ได้ออกใช้ธนบัตรที่ระลึกเนื่องใน 2 วาระโอกาส ได้แก่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 70 ปี และเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ

ธปท. ให้ความสำคัญกับการสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจกับ Stakeholders กลุ่มเป้าหมายและประชาชนในวงกว้าง และเชื่อมั่นต่อการทำงานของ ธปท. เพิ่มมากขึ้นผ่าน Digital Platforms รวมถึง Social Media เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และพฤติกรรมการใช้ชีวิตของ Stakeholders เช่น BOT Facebook และ Twitter

ในด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กรนั้น มีการปรับโครงสร้างของ ธปท. เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจใหม่ รวมทั้งจัดทำ Strategic Staffing Plan เพื่อบริหารอัตรากำลังให้มีความเหมาะสม ตลอดจนมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพพนักงานในกลุ่มงานสำคัญเพื่อให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพเพียงพอต่อการรองรับภารกิจสำคัญ

โครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงาน

ในปี 2559 ธปท. ยังคงปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมโครงสร้างองค์กรรองรับภารกิจใหม่ที่เพิ่มขึ้น และสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ ธปท. พ.ศ. 2560-2562 โดยเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพงาน และการเพิ่มสมรรถนะขององค์กร (Organization Capability) แบบองค์รวมที่เชื่อมโยงระบบงานและโครงสร้างองค์กรเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ (Organization Alignment) และเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่เพียงพอรองรับความท้าทายและภาระงานสำคัญ

4.1 การปรับโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงานเพื่อรองรับภารกิจใหม่และสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ ธปท. พ.ศ. 2560-2562 ธปท. ได้ปรับโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงานเพื่อสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ ธปท. พ.ศ. 2560-2562 และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 3 (2559 – 2563) ซึ่งเน้นแนวคิด “แข่งได้ เข้าถึง เชื่อมโยง ยั่งยืน” (Competitive, Inclusive, Connected, Sustainable) และเตรียมพร้อมเข้าสู่ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นหลัก ดังนั้น จึงมีการปรับองค์กรเพื่อรองรับภารกิจใหม่ ดังนี้

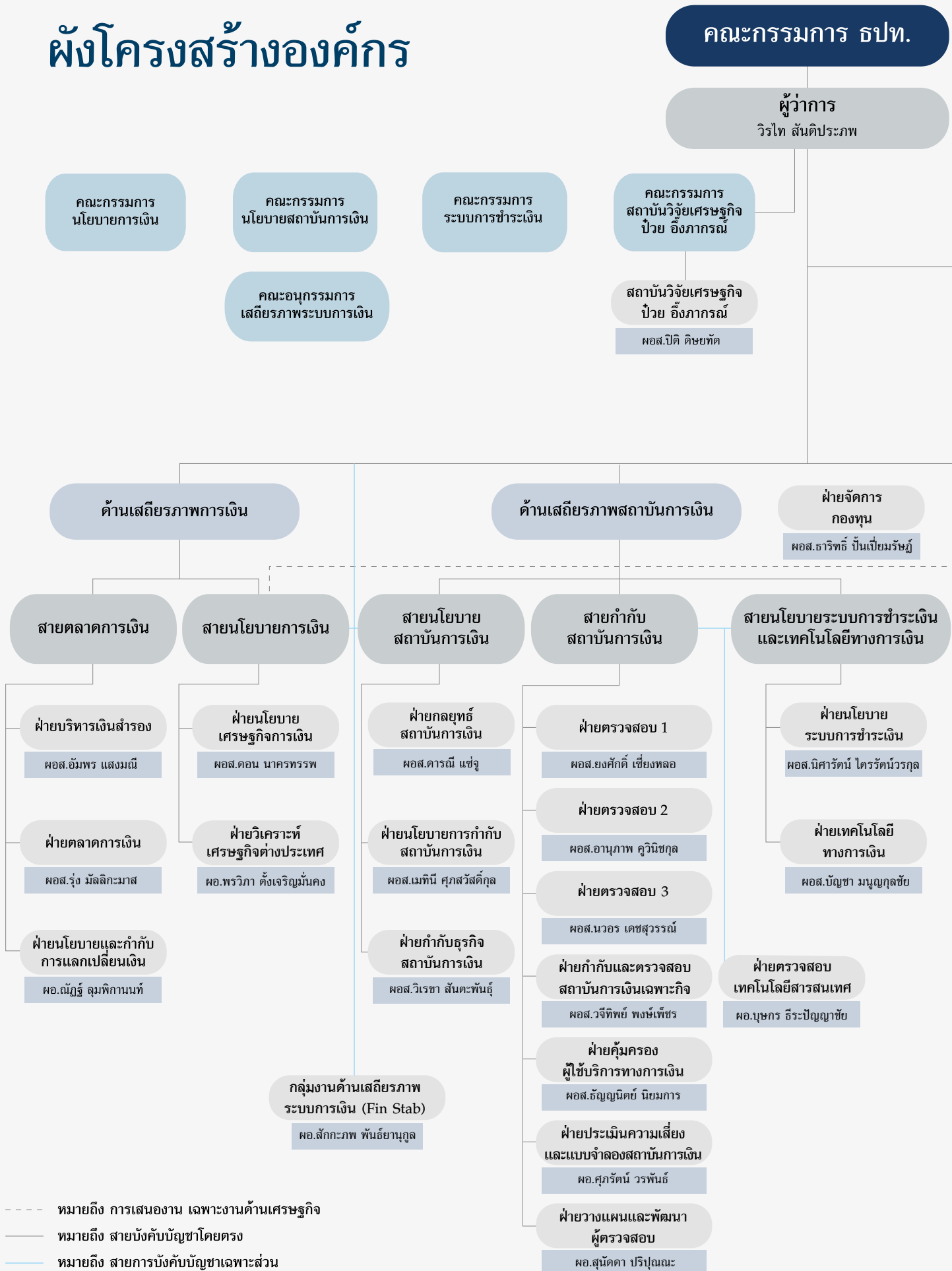
- (1) **ตั้งสายงานใหม่ระดับสาย 2 สาย** ได้แก่ **สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน** (Payment Systems Policy and Financial Technology Group) เพื่อผลักดันงานด้านนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน ส่วนสายงานที่สอง คือ **สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร** (Corporate Strategy and Relations Group) ซึ่งจะครอบคลุมงานด้านยุทธศาสตร์องค์กร งานความร่วมมือระหว่างประเทศ และงานบริหารการสื่อสาร เพื่อดูแลงานด้านความสัมพันธ์ทางการเงินระหว่างประเทศ (Financial Connectivity)
- (2) **ตั้งส่วนงานใหม่ระดับฝ่าย 2 ฝ่าย** ได้แก่ **ฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน** (Market Conduct Department) เพื่อทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค ควบคุมกำกับดูแลสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. ในการให้บริการทางการเงินเป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นธรรมต่อผู้บริโภค ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในธุรกิจอย่างเหมาะสม ส่วนฝ่ายงานที่สอง คือ **ฝ่ายเทคโนโลยีทางการเงิน** (Financial Technology Department) เพื่อทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ ติดตามวิวัฒนาการความก้าวหน้าของผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการเงินใหม่ ๆ และแนวทางการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการเงินใหม่ ๆ
- (3) **ปรับโครงสร้างองค์กรส่วนงานระดับฝ่ายโดยแยกงานที่ใช้ทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานที่แตกต่างกันแต่อยู่สังกัดเดียวกัน** เพื่อให้เกิดความชัดเจนในงานแต่ละด้าน อาทิ ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ แยกงานความร่วมมือระหว่างประเทศออกจากงานวิเคราะห์เศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ แยกงานประเมินความเสี่ยงและแบบจำลองสถาบันการเงินออกจากงานตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน แยกงานด้านพิจารณาเรื่องร้องเรียน งานพัฒนามาตรฐานและวิเคราะห์เรื่องร้องเรียน งานให้คำปรึกษาทางการเงิน งาน Call Center 1213 ออกจากงานส่งเสริมการให้ความรู้ทางการเงิน

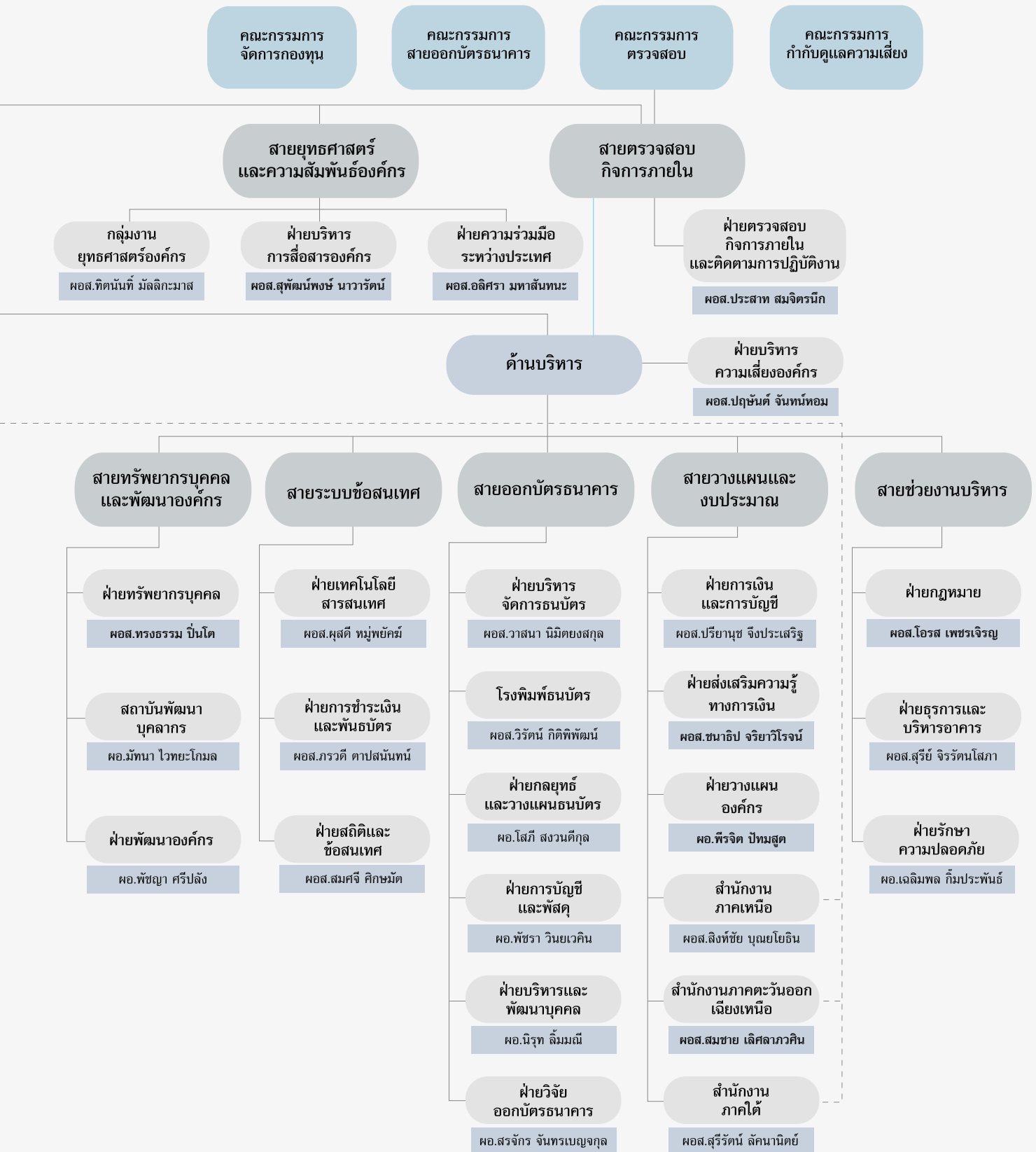
การปรับโครงสร้างองค์กรดังกล่าว มีผลบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ทำให้ในปัจจุบัน ธปท. มีจำนวนสายงานเพิ่มจากเดิม 10 สาย เป็น 12 สาย มีฝ่ายงานเพิ่มจากเดิม 44 ฝ่าย เป็น 47 ฝ่าย นอกจากนี้ มีการเปลี่ยนชื่อส่วนงานให้สะท้อนภารกิจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภารกิจงาน

4.2 การปรับโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงานตามบทบาทหน้าที่หลักของ ธปท. ดังนี้

- (1) โอนงานเจรจาเปิดเสรีด้านบริการทางการเงินจากฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงินมาที่ฝ่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อรวมศูนย์งานเจรจาเปิดเสรีด้านการลงทุนและด้านบริการทางการเงิน และให้มีผู้ดูแลภาพรวมการเปิดเสรีของ ธปท.
- (2) **ตั้งส่วนงานใหม่ระดับฝ่าย** ได้แก่ **กลุ่มงานด้านเสถียรภาพระบบการเงิน** (Financial Stability Unit) เพื่อทำหน้าที่ Think Tank Unit และศูนย์กลางพัฒนางานด้านเสถียรภาพระบบการเงินของ ธปท.
- (3) **ปรับโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังของฝ่ายตลาดการเงิน** เพื่อรองรับงานภายใต้แผนพัฒนาดตลาดการเงินไทยและความร่วมมือระหว่าง ธปท. กับผู้ร่วมตลาด ในฐานะที่ ธปท. เป็นประธานร่วมของคณะกรรมการตลาดการเงินไทย (Thai Financial Markets Committee: TFMC) ซึ่งมีหน้าที่ร่วมกันกำหนดทิศทางและแนวทางพัฒนาดตลาดการเงินไทย
- (4) **ปรับโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังของฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินตามแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment และร่าง พ.ร.บ.ระบบการชำระเงิน**
- (5) **ปรับโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังของกลุ่มงานยุทธศาสตร์องค์กรให้มีลักษณะเป็น Cross Function** มากขึ้น
- (6) **ปรับโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลังของฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงินเพื่อให้มีส่วนงานบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้** ธปท. สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมความรู้ทางการเงินตามแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. พ.ศ. 2560 – 2562

ผังโครงสร้างองค์กร

การกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยง

ในการกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. ครอบคลุมถึงการปฏิบัติการตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท. และการแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนี้

5.1 การกำกับดูแลกิจการ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ได้กำหนดภารกิจหลักของ ธปท. และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ธปท. ในการควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ ธปท. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน และเสถียรภาพระบบการชำระเงิน รวมถึงแผนงาน งบประมาณ และหลักเกณฑ์การบริหารสินทรัพย์ของ ธปท. และให้ ธปท. ดำเนินการด้านนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน และนโยบายระบบการชำระเงิน ภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบนโยบายแต่ละด้าน ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการประสานงานในการกำหนดนโยบายร่วมกัน และเชื่อมโยงความรับผิดชอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายต่าง ๆ ธปท. มีระบบการทำงานที่ประสานความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการนโยบายในรูปแบบคณะกรรมการ เช่น คณะอนุกรรมการเสถียรภาพระบบการเงิน (อสร.) เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย (กตส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จะทำหน้าที่เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ ธปท. ในการกำกับดูแลปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด ธปท. ให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการภายในที่มีประสิทธิภาพและรัดกุม

5.2 การบริหารความเสี่ยงองค์กร

การบริหารความเสี่ยงของ ธปท. มีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งเป็นกลไกของคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ประกอบด้วยคณะกรรมการ ธปท. ที่ไม่ใช่ผู้บริหาร ธปท. และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทำหน้าที่กลั่นกรองกรอบนโยบาย และแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ตลอดจนทบทวนความเพียงพอของนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ธปท.

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) ซึ่งมีผู้ว่าการเป็นประธาน ทำหน้าที่กำหนดกรอบ นโยบาย และแนวทางการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. ในภาพรวม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานของ ธปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลงานบริหารความเสี่ยง ให้เป็นไปตามนโยบายของ ธปท. และคณะกรรมการชุดต่าง ๆ โดยครอบคลุมความเสี่ยงด้านนโยบายและด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง รายละเอียดสรุปโดยสังเขปได้ ดังนี้

(1) การบริหารความเสี่ยงภาพรวม

ในปี 2559 ธปท. ได้จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงซึ่งมีนัยสำคัญต่อองค์กร และพิจารณาแนวทางจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม กระบวนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวจะช่วยเสริมให้การดำเนินงานของ ธปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และสร้างความมั่นใจว่า คณะกรรมการ ธปท. และคณะผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน และมีแนวทางจัดการและควบคุมที่เหมาะสม

(2) การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. เป็นผลจากการดำเนินงานในบทบาทการเป็นธนาคารกลาง 3 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน และการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงิน ธปท. ได้จำแนกความเสี่ยงทางการเงินออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และกำหนดให้มีคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับควบคุมดูแล ประกอบด้วย คณะกรรมการ ธปท. คณะกรรมการตรวจสอบ (กตส.) คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) และคณะอนุกรรมการตลาดเงิน (อนต.)

ในปี 2559 ธปท. ได้ปรับกรอบและโครงสร้างในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ (Reserve Management Framework and Governance Structure) ให้สามารถรองรับความผันผวนและสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจการเงินโลกที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะส่งผลให้การรักษามูลค่าเงินสำรองระหว่างประเทศ ตลอดจนการดูแลสภาพคล่องและเสถียรภาพของตลาดการเงินภายในประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินตามกรอบและนโยบายที่คณะกรรมการและคณะกรรมการกำหนดนั้น ธปท. ใช้ระบบงานที่เป็น Straight Through Process เพื่อประเมิน กำกับ และติดตาม ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ธปท. ทบทวนดัชนีอ้างอิงของกองทุนต่าง ๆ เป็นประจำตามกรอบระยะเวลาการลงทุน เพื่อให้สัดส่วนการลงทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(3) การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

ธปท. มีการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการเพื่อให้ครอบคลุมสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ 1) การกำหนดให้ทุกส่วนงานประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment: CSA) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น 2) การมีกระบวนการรายงานเหตุการณ์ความเสียหาย (Loss Incident Reporting) การจัดทำตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator) และรายงานความเสี่ยง (Risk Dashboard) ตลอดจนมีการติดตามและรายงานความเสี่ยงสำคัญต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง 3) การจัดทำแผนเพื่อบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในระดับธนาคาร และระดับส่วนงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนได้จัดให้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี โดยในปี 2559 ได้จัดให้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีระบบงานสำคัญทั้งหมดหยุดชะงักในรูปแบบการปฏิบัติงานจากสถานที่ปฏิบัติงานชั่วคราวภายนอก (Mobile Office) มากกว่า 1 แห่ง เพื่อให้แผนฉุกเฉินของ ธปท. มีความยืดหยุ่นและรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น และเพื่อให้มั่นใจว่า ธปท. สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

5.3 การปฏิบัติการตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธปท.

ธปท. ได้กำกับดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง² ซึ่งในปี 2559 มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- (1) ธปท. กำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-bank) ซึ่งได้รับอนุญาตตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์) ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2547 ณ สิ้นปี 2559 มีจำนวนผู้ให้บริการทั้งสิ้น 14 ราย โดยมีผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้รับอนุญาตในปีนั้นจำนวน 3 ราย และอยู่ระหว่างขออนุญาตเล็กประกอบธุรกิจจำนวน 1 ราย

ในปี 2559 กระทรวงการคลังและ ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในส่วนของประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและมีการกำกับดูแลความเสี่ยงของผู้ให้บริการที่มีประสิทธิภาพขึ้น ได้มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2559 และวันที่ 3 สิงหาคม 2559 ตามลำดับ

- (2) ธปท. ทำหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 โดยมีระดับการควบคุมดูแล 3 ระดับ คือ บัญชี ก เป็นธุรกิจบริการที่ต้องแจ้งให้ทราบ บัญชี ข เป็นธุรกิจบริการที่ต้องขอขึ้นทะเบียน และบัญชี ค เป็นธุรกิจบริการที่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนให้บริการ

² 1) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์)

2) พระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551

3) พระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559

ในปี 2559 ธปท. ได้ดำเนินการควบคุมดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกา
ทั้ง 2 ฉบับ สรุปได้ ดังนี้

- (1) พิจารณาการแจ้งให้ทราบก่อนให้บริการของผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ให้บริการตามบัญชี ก พิจารณาการขอ
ขึ้นทะเบียนของผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ให้บริการตามบัญชี ข และพิจารณาการขอรับอนุญาตของผู้ที่ประสงค์
จะเป็นผู้ให้บริการตามบัญชี ค เพื่อเสนอคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (คธอ.) เพื่อพิจารณา
ออกใบอนุญาต ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2559 มีผู้ให้บริการที่แจ้งให้ทราบตามบัญชี ก จำนวน 1 ราย ผู้ให้บริการ
ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามบัญชี ข จำนวน 10 ราย และผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตตามบัญชี ค จำนวน
103 ราย (ธนาคารพาณิชย์ 30 ราย สถาบันการเงินเฉพาะกิจ 6 ราย และสถาบันที่มีใช้สถาบันการเงิน
67 ราย) มีใบอนุญาตรวมทุกประเภท 181 ฉบับ (ไม่รวมที่ส่งคืนใบอนุญาตแล้ว) โดยในปี 2559 มีผู้ให้
บริการที่คืนใบขึ้นทะเบียนตามบัญชี ข จำนวน 1 ราย และคืนใบอนุญาตตามบัญชี ค จำนวน 5 ราย
- (2) กำกับดูแลและตรวจสอบผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาฯ และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึง
รายงานผลการควบคุมดูแลและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ให้บริการต่อ คธอ. อย่างสม่ำเสมอ
- (3) ออกประกาศหลักเกณฑ์การให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ
ควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 ทั้งในส่วนของการประกาศคณะกรรมการ
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความเหมาะสม
และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การ
ปรับปรุงหลักเกณฑ์ด้านปฏิบัติการ (Operation) เพื่อลดภาระของผู้ประกอบธุรกิจและเพิ่มความยืดหยุ่น
ในทางปฏิบัติมากขึ้น การปรับปรุงเกณฑ์การดูแลฐานะความมั่นคงทางการเงินและผู้ประกอบธุรกิจ
บัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความเสี่ยงมากขึ้น การกำหนดเกณฑ์กำกับดูแลการให้
บริการผ่านตัวแทนให้มีรายละเอียดชัดเจนมากขึ้น
นอกจากนี้ ได้ออกประกาศหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิตที่ออกและมี
การใช้จ่ายภายในประเทศและประกาศกำหนดมาตรฐานชิปการ์ดกลาง เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางในการ
ออกบัตรเดบิตของผู้ออกบัตร ซึ่งจะช่วยยกระดับความปลอดภัยในการให้บริการการชำระเงินทาง
อิเล็กทรอนิกส์ สร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการเงินและระบบชำระเงินของประเทศ ส่งเสริมให้เกิดการ
แข่งขันในการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีการออกและใช้บัตรเดบิตอย่างแพร่หลาย
แทนการใช้เงินสดตามนโยบายส่งเสริมการใช้ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ รวมทั้ง
เสริมสร้างประสิทธิภาพและลดภาระต้นทุนในการให้บริการและใช้บริการ
- (4) ออกประกาศในการกำกับดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
ภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบัน
การเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559 ภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มีผล
บังคับใช้แล้ว เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการการชำระเงิน
ทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้มีความเหมาะสมกับการแข่งขันในปัจจุบันและมีความ
น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

5.4 การแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย

ในปี 2559 ได้มีการแก้ไข พ.ร.บ. ธปท. เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ของ ธปท. ในส่วนของการลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ให้สามารถลงทุนในหน่วยลงทุนหรือตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศ เพื่อให้การลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศมีความคล่องตัว และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยง (ประกาศราชกิจจานุเบกษา 24 มกราคม 2560) นอกจากนี้ ได้มีการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ธปท. โดยกำหนดให้มีกลไกในการพิจารณาแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงินอันอาจกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงิน รวมถึง เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินตามแผน แนวทาง และวิธีการที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ

การดำเนินงานของ ธนาคารแห่งประเทศไทย

- สรุปลภาวะเศรษฐกิจการเงิน ปี 2559
- การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน
- การรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน
- การรักษาเสถียรภาพระบบการชำระเงิน
- การออกและจัดการธนบัตร
- การดูแลภาคประชาชน
- การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ
- การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจการเงินส่วนภูมิภาค
- การเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในองค์กร

การดำเนินงานของ ธปท.

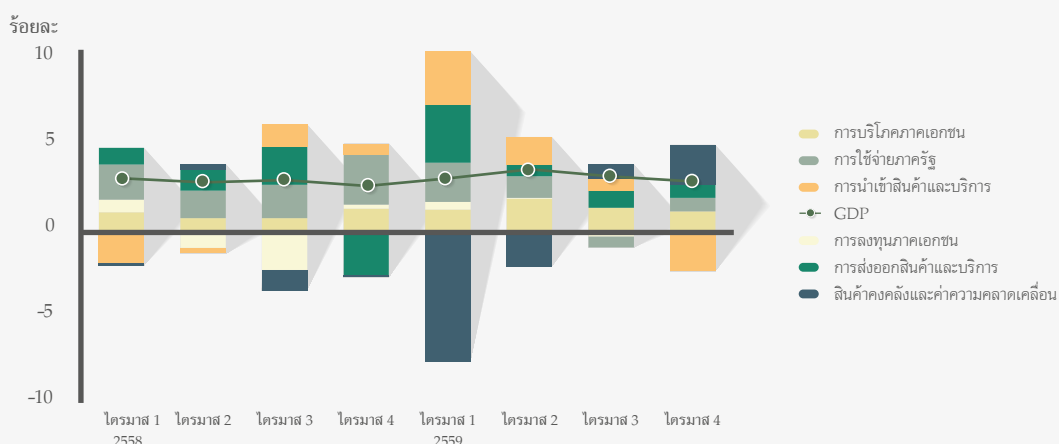
1. สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงินต่างประเทศและไทย ปี 2559

เศรษฐกิจโลกในปี 2559 พื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยการผลิตและการค้าโลกยังอยู่ในภาวะอ่อนแอ สำหรับกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลัก (G3) เศรษฐกิจขยายตัวได้อย่างช้า ๆ จากแรงสนับสนุนสำคัญของภาวะการเงินที่ผ่อนคลายและพื้นฐานเศรษฐกิจที่ปรับดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตลาดแรงงานที่ส่งผลดีต่อรายได้และการบริโภคภาคครัวเรือน ขณะที่เศรษฐกิจจีนชะลอตัวตามนโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจของทางการ นอกจากนี้ การส่งออกของประเทศในภูมิภาคเอเชียยังคงได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวไม่เต็มที่และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าโลกที่ส่งผลให้การพึ่งพาสินค้านำเข้าลดลง อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปีเศรษฐกิจของหลายประเทศปรับดีขึ้น โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคเอเชียที่เริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวของการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์

มองไปข้างหน้า เศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงจากทั้ง (1) ความสามารถของทางการจีนในการรักษาสมดุลของการขยายตัวเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพในประเทศ (2) นโยบายกีดกันทางการค้าและการลงทุนของต่างประเทศที่เข้มงวดขึ้น และ (3) ความไม่แน่นอนของการเมืองในยุโรป ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รวมถึงส่งผลให้ตลาดเงินและตลาดทุนในหลายประเทศเกิดความผันผวนได้

สำหรับประเทศไทยในปี 2559 เศรษฐกิจในภาพรวมยังคงขยายตัวได้ในอัตราร้อยละ 3.2 ท่ามกลางปัจจัยลบหลากหลายทั้งปัญหาภัยแล้ง ภาวะซบเซาในภาคการส่งออก ความไม่แน่นอนภายในประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในต่างประเทศ และความผันผวนของตลาดการเงินโลกที่สูงขึ้นเป็นระยะ โดยแรงขับเคลื่อน

ภาพที่ 1 แหล่งที่มาของการขยายตัวของเศรษฐกิจ
(เปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

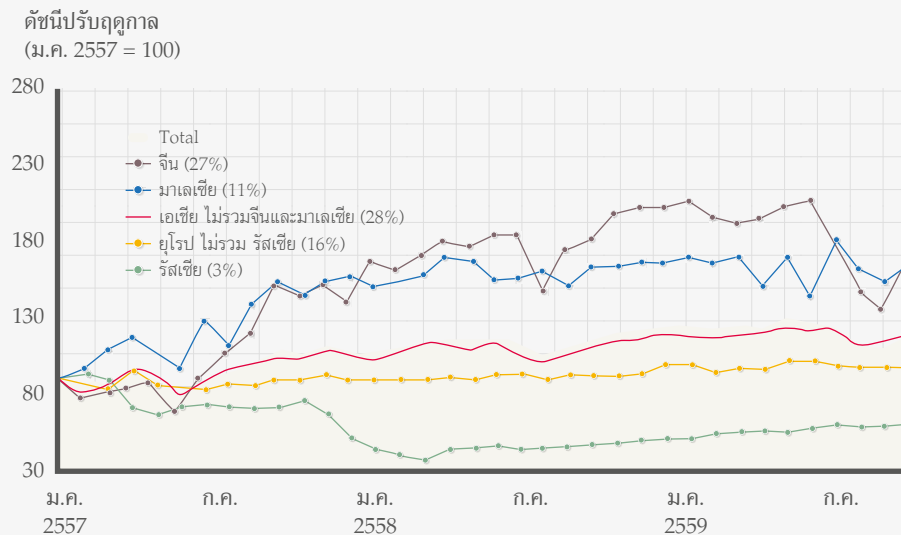

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หลักมาจากภาคการท่องเที่ยวที่เติบโตได้ดีและมีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจต่อเนื่องจากปีก่อน ส่งผลให้ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวขยายตัว แม้ชะลอลงบ้างในช่วงปลายปีจากการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายและการลดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงไว้อาลัย การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากรายได้และการจ้างงานในภาคบริการที่ขยายตัวตามการท่องเที่ยว รายได้ของเกษตรกร

ที่ฟื้นตัวจากภาวะภัยแล้งที่คลี่คลายในช่วงครึ่งหลังของปี รวมทั้งมีปัจจัยพิเศษที่กระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยของผู้บริโภค อาทิ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายที่เข้มข้นขึ้นในหลายธุรกิจ และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ออกมาเป็นระยะ นอกจากนี้ การใช้จ่ายของภาครัฐยังขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ผ่านมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่าย ส่งผลให้ภาพรวมการเบิกจ่ายงบประมาณทำได้ดีขึ้น

ภาพที่ 2 ดัชนีจำนวนนักท่องเที่ยวรายประเทศ

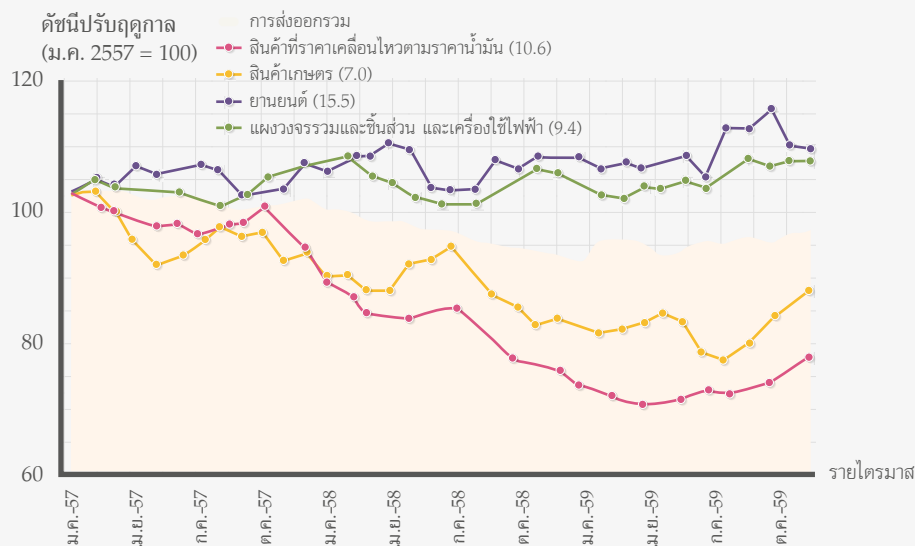

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนต่อจำนวนนักท่องเที่ยวรวมในปี 2559
ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, คำนวณดัชนีนักท่องเที่ยวโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

มูลค่าการส่งออกสินค้าอยู่ในระดับทรงตัวจากปีก่อนหน้า ภายหลังจากที่หดตัวต่อเนื่องมา 3 ปี โดยการส่งออกเริ่มฟื้นตัวชัดเจนขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี เนื่องจาก (1) อุปสงค์ต่างประเทศที่ปรับดีขึ้นในหลายสินค้า อาทิ เครื่องปรับอากาศ และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะแผงวงจรรวมและชิ้นส่วน ที่ฟื้นตัวตามการส่งออกของประเทศในภูมิภาคเนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนจากแนวโน้มความต้องการสินค้าตามกระแส Internet of Things (2) การย้ายฐานการผลิตของผู้ผลิตจีน เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping) จากสหรัฐฯ และกลุ่มประเทศยุโรป อาทิ แผงกำเนิดไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) และยางล้อรถยนต์ รวมทั้ง (3) กลุ่มสินค้าที่ราคา

เคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบซึ่งเคยหดตัวต่อเนื่องกลับมาขยายตัวได้จากทั้งด้านราคาและปริมาณ อย่างไรก็ตาม ปริมาณการค้าโลกที่มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราต่ำจากโครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ยังเป็นปัจจัยฉุดรั้งให้ปริมาณการส่งออกโดยรวมดีขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป และอาจไม่ขยายตัวสูงเหมือนในอดีตสำหรับการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเพียงเล็กน้อย และกระจุกตัวอยู่ในภาคบริการและสาธารณูปโภคโดยเฉพาะธุรกิจพลังงานทดแทนที่ได้รับผลดีจากมาตรการสนับสนุนการลงทุนของภาครัฐ และการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกในกลุ่มสินค้าที่การส่งออกฟื้นตัว

ภาพที่ 3 กลุ่มสินค้าส่งออกที่มีแนวโน้มดีขึ้น

ตารางที่ 1 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม (ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)	Relative Weight 2558	2558	2559	2559			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
อาหารและเครื่องดื่ม	18.4	-0.6	0.4	2.3	-2.1	1.2	0.2
รถยนต์	19.8	2.2	-1.5	-3.3	12.7	-6.7	-6.5
ยางและพลาสติก	10.2	1.5	-0.7	3.3	-4.6	-4.0	2.2
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	7.1	0.9	4.7	-2.8	1.7	6.4	13.1
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	5.2	-6.9	-12.1	-17.5	-18.4	-10.3	-0.5
เคมีภัณฑ์	5.6	0.4	1.5	3.1	3.3	-1.5	1.0
ปูนและวัสดุก่อสร้าง	4.5	-3.4	0.6	1.2	-3.2	3.5	0.9
เครื่องใช้ไฟฟ้า	4.7	-3.2	14.0	8.3	18.5	23.6	6.4
ปิโตรเลียม	4.9	16.8	3.3	-0.9	1.4	3.9	8.8
ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์	0.9	-22.8	-7.7	-18.5	-13.2	1.1	1.0
อื่นๆ	18.8	0.2	0.9	-1.8	1.2	0.2	4.3
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม	100.0	0.3	0.4	-0.9	1.7	-0.3	1.5

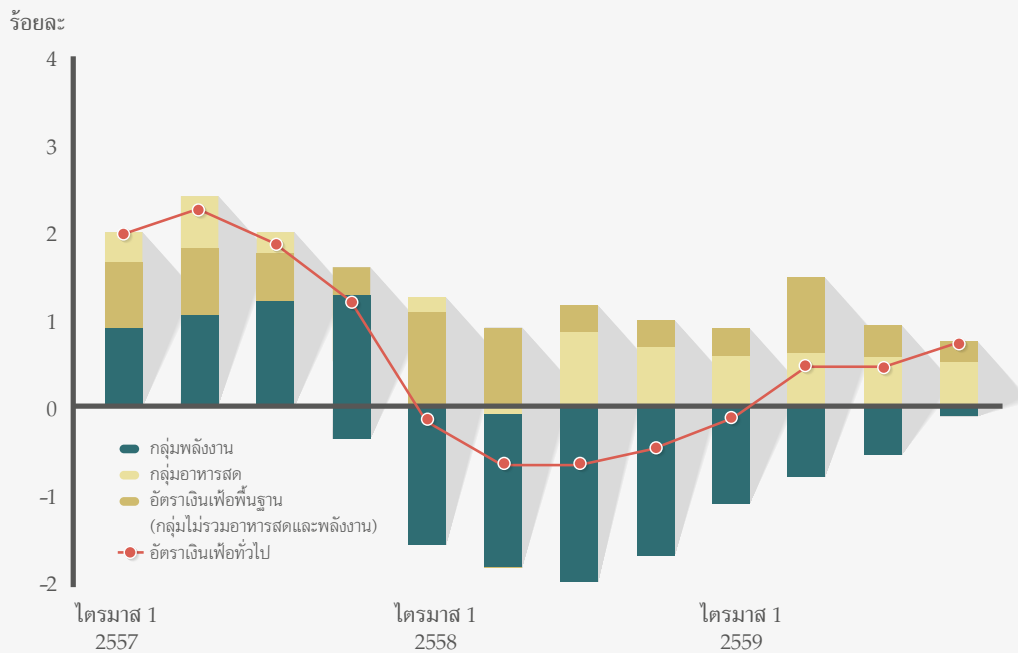
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงิน

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเริ่มกลับเป็นบวกได้เนื่องจากราคาดังกล่าวในประเทศมีเสถียรภาพมากขึ้นและทยอยปรับสูงขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังทรงตัวในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อนตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่วนอัตราการว่างงานยังทรงตัวในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า ส่งผลให้เสถียรภาพของ

ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจขนาดเล็กเปราะบางมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านความสามารถในการชำระหนี้ สะท้อนจากคุณภาพสินเชื่อที่ด้อยลง แต่เสถียรภาพระบบสถาบันการเงินโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี สะท้อนจากสัดส่วนเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญและเงินกองทุนที่อยู่ในระดับสูงเพียงพอที่จะรองรับผลกระทบจากระดับหนี้เสียที่เพิ่มขึ้นได้

ภาพที่ 4 แหล่งที่มาของอัตราเงินเฟ้อทั่วไป

ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

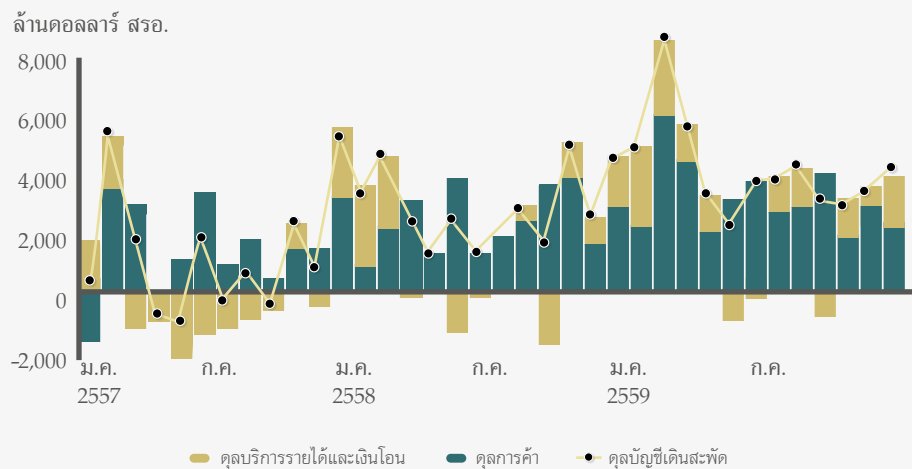
ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลสูงจากทั้งดุลการค้าที่เกินดุลเนื่องจากมูลค่าการนำเข้าสินค้ายังคงอยู่ในระดับต่ำโดยเฉพาะหมวดเชื้อเพลิง รวมทั้งดุลบริการที่เกินดุลสูงตามรายรับภาคการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นและรายจ่ายค่าระวางสินค้าที่ลดลงตามมูลค่าการนำเข้า อย่างไรก็ตาม ดุลการค้าเงินเกินดุลน้อยกว่าเนื่องจากดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายขาดดุลจากการออกไปลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนไทยเป็นสำคัญ ทั้งการลงทุนโดยตรงที่สำคัญเป็นของธุรกิจพลังงาน และธุรกิจบริการ และการลงทุน

ในหลักทรัพย์ต่างประเทศทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ รวมทั้งการนำเงินออกไปฝากในต่างประเทศของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (Foreign Investment Fund: FIF) ทั้งนี้ เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังไหลเข้าไทยต่อเนื่อง อาทิ การผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และแผงวงจรรวม ซึ่งน่าจะส่งผลดีต่อการส่งออกของไทยในระยะต่อไป รวมทั้งธุรกิจบริการทางการเงิน และอสังหาริมทรัพย์ ส่วนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. แม้ในบางช่วงเคลื่อนไหวสอดคล้อง

กับทิศทางสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาคตามปัจจัยภายนอกประเทศ ทั้งแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและการดำเนินนโยบายการเงินของเศรษฐกิจหลัก แต่ด้วยปัจจัยภายในประเทศ ทั้งเสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยที่แข็งแกร่งและเศรษฐกิจที่ขยายตัวดีกว่าคาดท่ามกลางปัจจัยลบหลายประการ ส่งผลให้

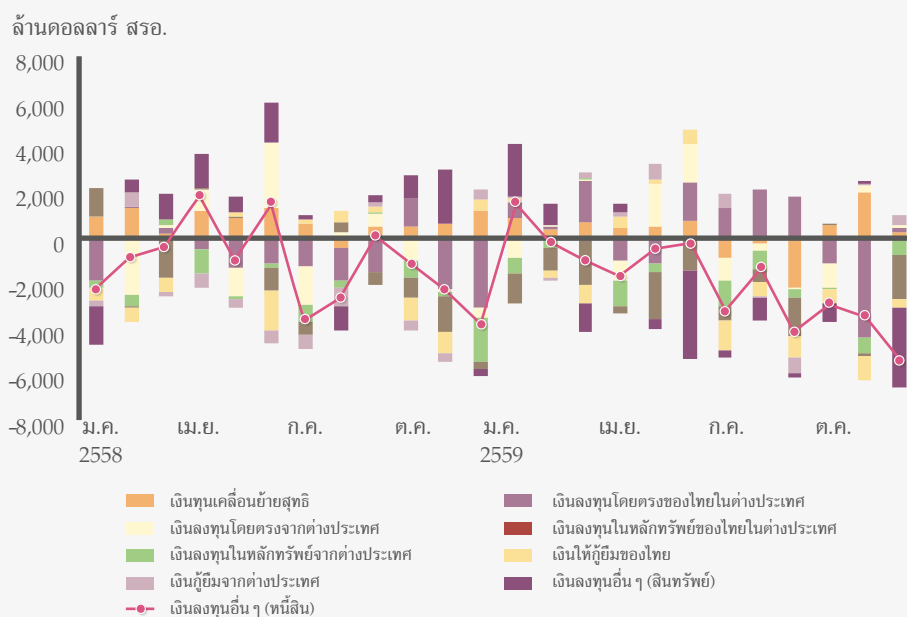
ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. และดัชนีค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น อย่างไรก็ดี เสถียรภาพด้านต่างประเทศโดยรวมไม่น่ากังวล เนื่องจากทุนสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น อยู่ในระดับสูง และสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ

ภาพที่ 5 ดุลบัญชีเดินสะพัด

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 6 เงินทุนเคลื่อนย้ายของไทย จำแนกตามประเภทของเงินทุน

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาวะการเงินอยู่ในระดับผ่อนคลายต่อเนื่อง

จากอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ทรงตัวในระดับต่ำที่ร้อยละ 1.5 ตลอดทั้งปี ประกอบกับธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมลงเฉลี่ยร้อยละ 0.25 และต้นทุนการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ปรับลดลงประมาณร้อยละ 0.56 เนื่องจากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะปานกลางถึงยาวในครั้งแรกของปีปรับลดลงจากความกังวลของนักลงทุนต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและความไม่แน่นอนทางการเมืองระหว่างประเทศ โดยอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับเพิ่มขึ้นบ้างในช่วงปลายปี หลังนักลงทุนเปลี่ยนแปลงการคาดการณ์เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) อย่างไรก็ตาม แม้ภาวะการเงินอยู่ในระดับที่ผ่อนคลาย แต่การระดมทุนในภาพรวมของภาคธุรกิจชะลอลงเล็กน้อย เนื่องจากความต้องการลงทุนยังอยู่ในระดับต่ำตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป สำหรับสินเชื่อภาคเอกชนขยายตัว

ชะลอลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากธุรกิจขนาดใหญ่หันไประดมทุนผ่านตราสารหนี้ทดแทนการระดมทุนผ่านสินเชื่อมากขึ้น ประกอบกับสถาบันการเงินเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ SMEs

ในปี 2560 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง

โดยแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจจะมีความสมดุลมากขึ้นระหว่างอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากภาคการส่งออกมีแนวโน้มฟื้นตัวตามเศรษฐกิจคู่ค้าและปัจจัยสนับสนุนจากแนวโน้มความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การใช้จ่ายในประเทศ ทั้งการใช้จ่ายภาครัฐ การบริโภคภาคเอกชน รวมถึงภาคการท่องเที่ยว ยังมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มทยอยปรับสูงขึ้นเป็นลำดับ ตามราคาน้ำมันในตลาดโลกที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้น และอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัว

ตารางที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจปี 2559

	2557	2558			2559		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
(% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น)							
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ^{1/}	0.9	3.0	2.9	2.9	3.4	3.1	3.2
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)							
การใช้จ่ายของครัวเรือน	0.9	2.0	2.3	2.2	3.4	2.8	3.1
การใช้จ่ายของรัฐบาล	2.8	1.9	4.1	3.0	5.6	-2.0	1.6
การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	-2.2	5.8	3.1	4.4	4.2	1.4	2.8
- ภาคเอกชน	-0.8	-0.0	-4.4	-2.2	1.4	-0.6	0.4
- ภาครัฐ	-7.1	28.0	30.5	29.3	12.9	7.1	9.9
การส่งออกสินค้าและบริการ	0.2	1.6	-0.2	0.7	2.9	1.3	2.1
การนำเข้าสินค้าและบริการ	-5.3	1.5	-1.5	0.0	-3.9	1.1	-1.4
ด้านอุปทาน (การผลิต)							
เกษตรกรรม	-0.6	-6.4	-5.0	-5.7	-1.3	2.4	0.6
อุตสาหกรรม	0.1	1.3	1.7	1.5	1.0	1.8	1.4
ก่อสร้าง	-2.4	17.4	16.7	17.0	10.8	5.6	8.3
บริการและอื่นๆ	1.8	5.0	4.3	4.6	4.9	4.0	4.4
เสถียรภาพในประเทศ							
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	1.89	-0.81	-0.99	-0.90	-0.09	0.47	0.19
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	1.59	1.22	0.88	1.05	0.73	0.75	0.74
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)	5,624	5,684	6,005	6,005	5,924	5,922	5,922
สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (ร้อยละ)	42.8	42.7	44.4	44.4	42.8	42.2	42.2
เสถียรภาพต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)							
ดุลการค้า	17.3	11.5	15.3	26.8	20.1	15.6	35.8
ดุลบัญชีเดินสะพัด	15.1	14.7	17.5	32.1	26.2	20.2	46.4
บัญชีทุน ^{2/}	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
เงินทุนเคลื่อนย้าย ^{2/}	-16.2	-2.6	-14.5	-17.1	-3.4	-21.4	-24.8
ดุลการชำระเงิน	-1.2	7.3	-1.5	5.9	17.7	-4.8	12.8
เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นงวด	157.1	160.3	156.5	156.5	178.7	171.9	171.9
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด ^{2/}	141.7	139.0	131.4	131.4	143.1	131.5	131.5

	2557	2558			2559		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้น (เท่า)	2.8	2.8	3.0	3.0	2.9	3.2	3.2
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP (ร้อยละ)	34.7	33.7	32.1	32.1	35.4	32.5	32.5
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	50.3	49.1	46.7	46.7	51.1	47.1	47.1
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ (ร้อยละ)	40.2	40.7	40.0	40.0	42.5	40.3	40.3
ภาคการเงิน ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)							
ฐานเงิน	1,666.8	1,549.9	1,710.1	1,710.1	1,639.8	1,816.4	1,816.4
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	5.4	2.8	2.6	2.6	5.8	6.2	6.2
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	1,682.5	1,619.8	1,778.1	1,778.1	1,742.3	1,864.2	1,864.2
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	1.3	2.2	5.7	5.7	7.6	4.8	4.8
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	16,809.1	17,101.6	17,551.7	17,551.7	17,835.2	18,289.4	18,289.4
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.7	6.1	4.4	4.4	4.3	4.2	4.2
เงินฝากรวมตัวแลกเงินของสถาบันการเงิน ^{3/}	16,402.1	16,776.4	17,269.4	17,269.4	17,575.3	17,931.5	17,931.5
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.0	6.3	5.3	5.3	4.8	3.8	3.8
สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงิน ^{3/}	15,309.2	15,651.6	16,154.4	16,154.4	16,350.1	16,721.5	16,721.5
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.2	5.3	5.5	5.5	4.5	3.5	3.5
อัตราดอกเบี้ย ณ สิ้นงวด (ร้อยละต่อปี)							
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน	2.00	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50
- ระหว่างธนาคาร	1.90	1.40	1.40	1.40	1.40	1.40	1.40
- เงินฝากประจำ 1 ปี ^{4/}	1.73	1.50	1.40	1.40	1.38	1.38	1.38
- ลูกค้านิติ ^{4/}	6.75	6.51	6.51	6.51	6.26	6.26	6.26
อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นงวด (บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ.)	32.90	33.77	36.00	36.00	35.13	35.80	35.80
ดัชนีค่าเงินบาท ณ สิ้นงวด ^{5/} (ปี 2555 = 100)	109.08	108.84	106.07	106.07	105.11	108.13	108.13

หมายเหตุ: 1/ ณ ราคาคงที่

2/ ข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560

3/ สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้นธนาคารแห่งประเทศไทย

4/ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง

5/ ดัชนีค่าเงินบาทเพิ่มขึ้น หมายความว่า เงินบาทแข็งค่าขึ้นเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าคู่แข่ง

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และธนาคารแห่งประเทศไทย

2. การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน

เพื่อบรรลุเป้าหมายการดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินภายใต้กรอบนโยบายการเงิน ธปท. ดำเนินงานในหลายด้านประกอบกัน ได้แก่ การดำเนินงานในตลาดการเงิน การพัฒนาตลาดการเงิน การบริหารเงินสำรองทางการ และการผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน โดยในปี 2559 ธปท. ได้ดำเนินงานเพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน ดังนี้

2.1 การดำเนินงานในตลาดการเงิน

การดำเนินงานในตลาดการเงินของ ธปท. มีวัตถุประสงค์หลักคือ ดูแลสภาพคล่อง (ผ่านการใช้เครื่องมือบริหารสภาพคล่องต่าง ๆ) ในตลาดการเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการสภาพคล่องของระบบธนาคารพาณิชย์ ทั้งเพื่อการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในส่วนที่เป็นเงินฝากกระแสรายวันที่ ธปท. ตามอัตราที่กำหนด และเพื่อการชำระดุลการหักบัญชี (Demand for Settlement Balances) ทั้งนี้ เพื่อดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินให้เคลื่อนไหวสอดคล้องกับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบายตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) กำหนด

โดยในปี 2559 สภาพคล่องส่วนเกินในระบบการเงินไทยปรับเพิ่มขึ้น หลักจากการดำเนินงานของ ธปท. และการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาล ส่งผลให้ ธปท. ดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนสุทธิ 1,218.2 พันล้านบาท ซึ่ง ธปท. ได้ดำเนินการในตลาดการเงินผ่านเครื่องมือหลัก 4 ประเภท รายละเอียดการใช้เครื่องมือบริหารสภาพคล่องประเภทต่าง ๆ มี ดังนี้

(1) การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

การออกพันธบัตร ธปท. เป็นช่องทางหลักในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินที่มีอยู่ในระบบอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมส่งเสริมการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ไทยให้มีสภาพคล่องและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดย ธปท. ได้พิจารณาออกพันธบัตรให้เหมาะสมกับภาวะสภาพคล่องและภาวะตลาดในแต่ละช่วง รวมทั้งคำนึงถึงแผนการออกตราสารหนี้ของภาครัฐ

ในปี 2559 ธปท. ปรับเพิ่มวงเงินการออกพันธบัตร ธปท. สุทธิ 312.5 พันล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 3,136.0 พันล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นส่วนที่ ธปท. ซื้อคืน 25.14 พันล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. สุทธิ คิดเป็นประมาณร้อยละ 57 ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม³ โดยพันธบัตร ธปท. กว่ร้อยละ 60 เป็นพันธบัตรระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี

(2) ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี

ธปท. ทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase: BRP) กับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งเป็นคู่ค้า (BRP Primary Dealers: BRP PDs) เพื่อปรับให้สภาพคล่องในแต่ละวันอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะการปรับสภาพคล่องระยะสั้นจากผลกระทบของการรับจ่ายเงินของภาครัฐ หรือส่วนที่เป็นผลจากปัจจัยฤดูกาล เช่น ความต้องการเงินสดหมุนเวียน โดย ธปท. ทำธุรกรรม BRP ระยะ 1 วัน ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Fixed-rate Tender) เพื่อเสริมการส่งสัญญาณนโยบายการเงินให้สอดคล้องกับที่ กนง. กำหนด และ ธปท. ทำธุรกรรม BRP ระยะยาวกว่า 1 วัน (Term BRP) ที่อัตราดอกเบี้ยตามที่ BRP PDs เป็นผู้เสนอ (Variable-rate Tender) ภายในวงเงินที่เหมาะสม ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยของธุรกรรม Term BRP เป็นอัตราดอกเบี้ยประเภทลอยตัวอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Indexed BRP) โดย BRP PDs จะเสนอส่วนต่าง (Spread) จากอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ดังนั้น อัตราผลตอบแทนรวมของธุรกรรม Term BRP จะแปรผันตามการปรับขึ้น/ลงของอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่อาจเกิดขึ้นภายในช่วงอายุของธุรกรรมนั้น

ธปท. ทำธุรกรรม BRP ในช่วงเช้าของทุกวันทำการ⁴ ผ่าน BRP PDs ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางส่งผ่านสภาพคล่องระหว่าง ธปท. กับสถาบันการเงินอื่นหรือธุรกิจเอกชน ผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน (Private Repo) และ/หรือตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารโดยไม่มีหลักประกัน (Uncollateralized Interbank Market) กลไกดังกล่าวช่วยสนับสนุนพัฒนาการของตลาดการเงิน รวมทั้งการพัฒนาแนวปฏิบัติให้มีความรัดกุมสอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น

³ ยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องของ ธปท. ประกอบด้วย ยอดคงค้างพันธบัตร ธปท. สุทธิ (หลังหักยอดคงค้างที่ ธปท. ซื้อคืน) ยอดคงค้างธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี ยอดคงค้างธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ และยอดคงค้างการฝากเงินในหน้าต่างปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน

⁴ ยกเว้นในวันประชุม กนง. ที่ ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ในช่วงบ่าย หลังการแถลงผลการประชุม กนง.

ในปี 2559 ธปท. ดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินผ่านธุรกรรม BRP เพิ่มขึ้น 258.6 พันล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างธุรกรรม BRP ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 1,377.3 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 25 ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม โดยธุรกรรมกว่าครึ่งเป็นธุรกรรมระยะ 1 วัน

ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559 เป็นต้นมา ธปท. ให้สิทธิ BRP PDs ในการขอสิ้นสุดสัญญาธุรกรรม BRP ก่อนครบกำหนด (Early Termination) ได้ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในสถานการณ์จำเป็นที่ BRP PDs ต้องการสภาพคล่องที่ได้นำมาลงทุนผ่านธุรกรรม BRP คืนก่อนครบกำหนด โดย BRP PDs ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ 0.50 ต่อปี ตามอายุคงเหลือของธุรกรรม BRP ที่ขอสิ้นสุดสัญญาก่อนครบกำหนด ทั้งนี้ การพิจารณาการสิ้นสุดสัญญาก่อนครบกำหนดจะเป็นไปตามที่ ธปท. เห็นสมควร

(3) ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ

ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้เสริมเครื่องมืออื่น ๆ ในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินตามความเหมาะสมของภาวะตลาด ในปี 2559 ธปท. ดูดซับสภาพคล่องเงินบาทผ่านธุรกรรมสวอปเพิ่มขึ้นสุทธิ 491.8 พันล้านบาท ส่งผลให้ยอดคงค้างธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 900.5 พันล้านบาท หรือเทียบเท่ากับการซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้าจำนวน 25.5 พันล้านดอลลาร์ ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 17 ของยอดคงค้างเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องรวม

(4) การทำธุรกรรมซื้อขาย/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐ

ธปท. สามารถปรับสภาพคล่องในระบบการเงินแบบถาวร ผ่านการทำธุรกรรมซื้อขาย/ขายขาดตราสารหนี้ภาครัฐกับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งเป็นคู่ค้า (e-Outright Counterparties) โดยปัจจุบัน ธปท. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลเป็นหลัก เนื่องจากมีสภาพคล่องในตลาดรองสูง ทั้งนี้ ในปี 2559 ธปท. ซื้อพันธบัตรรัฐบาล รวม 62.9 พันล้านบาท ขณะที่พันธบัตรภาครัฐที่ ธปท. ถือครองอยู่จำนวนหนึ่งครบกำหนด ทำให้สุทธิแล้ว ธปท. ถือครองพันธบัตรภาครัฐลดลง 90 พันล้านบาท

นอกจากการดำเนินงานในตลาดการเงินข้างต้น ธปท. ยังมีหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน (End-of-Day Liquidity Adjustment Window) ที่มีลักษณะเป็นหน้าต่างคงรับ (Standing Facility) ที่เปิดให้สถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่อง หรือมีสภาพคล่องส่วนเกิน ณ สิ้นวัน สามารถกู้ยืมหรือฝากเงินได้ในระยะข้ามคืน (Overnight) ที่ระดับอัตราดอกเบี้ยสูงหรือต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.50 ตามลำดับ ซึ่งหน้าต่างดังกล่าวเป็นกลไกหลักที่ช่วยจำกัดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน ในปี 2559 ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินเฉลี่ยประมาณ 18.4 พันล้านบาทต่อวัน

2.2. การพัฒนาตลาดการเงิน

ภายใต้สภาวะแวดล้อมในตลาดการเงินที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น และมีความซับซ้อนมากขึ้น ในปี 2559 ธปท. ได้ดำเนินการสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานการดำเนินการในตลาดการเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมตลาดและเป็นการวางรากฐานให้ตลาดการเงินไทยเติบโตอย่างมีคุณภาพในระยะต่อไป โดยการดำเนินงานดังต่อไปนี้

(1) การกำหนดมาตรฐานและพัฒนาบุคลากรในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ

เพื่อกำหนดมาตรฐานและพัฒนาบุคลากรในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ คณะกรรมการตลาดการเงินไทย (Thai Financial Market Committee) ได้เห็นชอบให้ ธปท. ร่วมกับสมาคมธนาคารไทย และสมาคม

ธนาคารนานาชาติ กำหนดมาตรฐานและจัดให้มีการรับรองคุณสมบัติผู้ค้าที่มีหน้าที่โดยตรงในการซื้อขายหรือทำธุรกรรมในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ อันได้แก่ Treasury Sales, Dealers และ Traders โดยผู้ค้าต้องเข้ารับการทดสอบความรู้พื้นฐานด้านตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ (Basic Technical Knowledge) จรรยาบรรณและจริยธรรม (Ethics and Code of Conduct) ตลอดจนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม (Regulations and Monetary Operations) โดยให้ผลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2560 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ในช่วงแรกของการดำเนินงาน ผู้ค้าเงินที่มีประสบการณ์ทำงานมาเป็นระยะเวลาหนึ่งจะได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการอบรมแทนการทดสอบ เพื่อลดภาระและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อผู้ค้าเงินและธนาคารแต่ละแห่ง

นอกจากนี้ ผู้ค้าทุกรายจะต้องเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมทุก 3 ปี หลังจากได้รับการรับรองคุณสมบัติแล้ว เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม พัฒนาการในตลาดการเงิน รวมถึงกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลง

(2) การกำหนดอัตราอ้างอิง THBFX

เพื่อยกระดับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงในตลาดเงินระยะสั้น ธปท. อยู่ระหว่างดำเนินการปรับวิธีการกำหนดอัตราอ้างอิง THBFX ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินบาทระยะสั้น ที่คำนวณจากธุรกรรมการกู้ยืมเงินบาทโดยใช้คอลลาร์ สวอป เป็นหลักทวิภาคีคู่ประกัน (หรือธุรกรรม FX Swap) จากเดิมที่ใช้ผลการสำรวจ (Survey-Based) เป็นการคำนวณจากธุรกรรมที่เกิดขึ้นจริง (Transactions-Based) ซึ่งจะทำให้อัตราอ้างอิง THBFX มีความโปร่งใสและลดโอกาสของการถูกบิดเบือน อีกทั้งเป็นการยกระดับวิธีการกำหนดอัตราอ้างอิงของไทยให้เป็นมาตรฐานสากล ช่วยพัฒนาให้ตลาดการเงินของไทยมีมาตรฐานที่ดีขึ้นอีกทางหนึ่ง

2.3 การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ ⁵

ธปท. บริหารเงินสำรองทางการโดยยึดหลักการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และสภาพคล่องสูง โดยให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีภายใต้กรอบความเสี่ยงและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

เพื่อให้การบริหารเงินสำรองได้รับผลประโยชน์สูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยงและเกณฑ์การลงทุนที่กำหนด ธปท. ได้ติดตามวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินของประเทศที่ลงทุน และคาดการณ์แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ยราคาสินทรัพย์ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ในการลงทุน เพื่อช่วยสร้างโอกาสให้สามารถเพิ่มอัตราผลตอบแทนหรือลดความเสี่ยงทางการเงินโดยรวม

ทั้งนี้ ธปท. มีแนวนโยบายในการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน โดยพิจารณาเพิ่มเติมทั้งจำนวนประเทศที่จะไปลงทุน รวมทั้งประเภทของสินทรัพย์ที่สามารถลงทุนได้ โดยสถานิติบัญญัติแห่งชาติได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ฉบับแก้ไข ในส่วนของการลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศโดยให้ครอบคลุมถึงการลงทุนในหน่วยลงทุนหรือตราสารทุนต่างประเทศที่ออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศด้วย

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรองทางการ ธปท. ได้ใช้การวิเคราะห์แบบจำลองต่าง ๆ เช่น แบบจำลองเชิงปริมาณและแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค เพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในสินทรัพย์และประเทศที่ลงทุน และการขยายการลงทุนไปในสินทรัพย์ใหม่ที่ ธปท. บริหารเองและที่ให้ผู้จัดการทุนภายนอกบริหาร

ปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างการพัฒนาแนวทางการบริหารและเครื่องมือการลงทุนเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มผลตอบแทน รวมทั้งลดความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตามที่คณะกรรมการ ธปท. ให้แนวทางไว้

⁵ กองทุนเงินสำรองทางการที่สำคัญ ประกอบด้วย กองทุนสภาพคล่อง กองทุนเพื่อการลงทุน และกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว

2.4 การผ่อนคลายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ควบคุมดูแลตาม พ.ร.บ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน โดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อ (1) รวบรวมเงินตราต่างประเทศไว้ในแหล่งกลาง (2) ควบคุมการใช้จ่ายเงินตราต่างประเทศให้เป็นไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (3) ป้องกันการโอนทุนออกนอกประเทศ และ (4) รักษาความมั่นคงของเงินบาท หรืออัตราแลกเปลี่ยนไว้ให้มั่นคง

การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินปี 2559

เน้นผ่อนคลายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการลงทุนของไทยในต่างประเทศและการทำธุรกรรมด้านเงินตราต่างประเทศของภาคเอกชนที่สำคัญ ได้แก่

1. ขยายคุณสมบัติ และปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศให้มีความคล่องตัวในการประกอบธุรกิจมากขึ้น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้
 - 1.1 ขยายคุณสมบัติผู้ขออนุญาตประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ เช่น อนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าวได้ โดยต้องมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท และมีเครือข่ายโอนเงินระหว่างประเทศที่เชื่อถือได้
 - 1.2 ให้ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศสามารถจัดให้มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชันมือถือ เพื่อรับคำขอของลูกค้าในการโอนหรือรับโอนเงินระหว่างประเทศได้
 - 1.3 ขยายวงเงินการโอนเงินตราต่างประเทศจากเดิมไม่เกินจำนวน 2,000 ดอลลาร์ สรอ. เป็นจำนวนไม่เกิน 200,000 บาท

2. ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศเพิ่มเติมให้มีความสะดวกมากขึ้น สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้
 - 2.1 ผ่อนคลายให้บุคคลในประเทศชำระเงินและรับชำระเงินที่เกี่ยวข้องกับอนุพันธ์อ้างอิงตัวแปรต่างประเทศที่ไม่ใช่อัตราแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับเงินบาท เช่น ส่วนต่าง ค่าธรรมเนียม เงินวางประกัน เป็นเงินสกุลเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ที่เป็นคู่สัญญาได้
 - 2.2 ผ่อนคลายให้บุคคลในประเทศชำระค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการกู้เงินตราต่างประเทศจากธนาคารพาณิชย์ และบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศที่เปิดไว้กับธนาคารพาณิชย์ เป็นเงินสกุลเงินตราต่างประเทศให้แก่ธนาคารพาณิชย์ได้
 - 2.3 ปรับปรุงการเรียกเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการขอซื้อ แลกเปลี่ยน หรือถอนเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ เพื่อชำระค่าบริการ และชำระค่าใช้จ่ายบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิตให้แก่บุคคลในต่างประเทศ
3. ผ่อนคลายให้ผู้ลงทุนสถาบันสามารถลงทุนในตราสารสกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกและจำหน่ายในประเทศซึ่งมีอนุพันธ์ที่อ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบาทแฝงได้
4. ผ่อนคลายให้บุคคลรายย่อยสามารถลงทุนในตราสารสกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกและจำหน่ายในประเทศซึ่งมีอนุพันธ์ที่อ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบาทแฝงได้
5. ผ่อนคลายให้ผู้ลงทุนที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด (Qualified Investor) ซึ่งหมายถึง นิติบุคคลไทยหรือบุคคลไทยที่มีเงินฝากหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์รวมตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป สามารถลงทุนในหลักทรัพย์และอนุพันธ์ในต่างประเทศได้โดยไม่ผ่านตัวกลางในประเทศในวงเงินไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์ สรอ. ต่อรายต่อปี เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและกระจายความเสี่ยงในการลงทุนแก่ผู้ลงทุนไทย
6. ให้ศูนย์บริหารเงินสามารถออกตราสารทางการเงินสกุลเงินตราต่างประเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการระดมเงินและลงทุนในตราสารทางการเงินสกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกในประเทศได้

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ

มูลค่าการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2559 อยู่ที่ 11,188.76 ล้านดอลลาร์ สรอ. ปรับเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนถึง 2.5 เท่า ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนจากภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจเพื่อขยายตลาด ย้ายฐานการผลิตไปสู่แหล่งที่มีทรัพยากรและแรงงาน และเพื่อการกระจายความเสี่ยง

ตารางที่ 3 การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ					
หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.					
	2556	2557	2558	ม.ค.-ต.ค. 2558	ม.ค.-ต.ค. 2559
เงินลงทุนไทยในต่างประเทศสุทธิ (Net TDI)	12,121.49	5,741.75	4,991.04	3,116.84	11,188.76
(yoy% change)	-15.00%	-52.63%	-13.07%	-50.66%	258.98%

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4 การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศระหว่างนิติบุคคลรับอนุญาต⁶ กับลูกค้า ปี 2559
ด้านการค้าระหว่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะธุรกรรมของผู้ส่งออก (มากไปน้อย)	ลักษณะธุรกรรมของผู้นำเข้า (มากไปน้อย)
(1) นำเงินตราต่างประเทศมาขายเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาท	(1) นำเงินบาทมาซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อโอนออกไปชำระ
(2) นำเงินตราต่างประเทศมาฝากเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ	(2) ถอนเงินตราต่างประเทศจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศเพื่อโอนออกไปชำระ
(3) รับชำระเป็นเงินบาทจากลูกค้าต่างประเทศ	(3) ชำระเป็นเงินบาทให้แก่ลูกค้าต่างประเทศ
(4) Netting ค่าสินค้ากับลูกค้าต่างประเทศ	(4) Netting ค่าสินค้ากับลูกค้าต่างประเทศ
(5) ไม่ขายไม่ฝากเงินตราต่างประเทศ แต่โอนไปชำระคืนหนี้เงินกู้เงินตราต่างประเทศให้แก่นิติบุคคลรับอนุญาต	(5) กู้เงินตราต่างประเทศจากนิติบุคคลรับอนุญาตแต่ไม่ขายไม่ฝาก โดยโอนออกไปชำระค่าสินค้า
(6) ไม่ขายไม่ฝากเงินตราต่างประเทศ แต่โอนไปชำระค่าสินค้าในต่างประเทศ	(6) ไม่ขายไม่ฝากเงินตราต่างประเทศ แต่โอนไปชำระค่าสินค้าในต่างประเทศ
มูลค่าส่งออก 215,085 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นปีก่อนหน้าร้อยละ 0.34	มูลค่านำเข้า 193,572 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงปีก่อนหน้าร้อยละ 4.48
การนำเข้าเงินค่าส่งออก 216,600 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นปีก่อนหน้าร้อยละ 6.29	การนำเงินออกค่านำเข้า 191,378 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นปีก่อนหน้าร้อยละ 2.58

หมายเหตุ: มูลค่าปี 2559 เป็นประมาณการค่าเฉลี่ย 12 เดือนจากข้อมูลจริง 11 เดือน

ที่มาของข้อมูล: กรมศุลกากร

ด้านการค้าระหว่างประเทศ มีรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 5 มูลค่าสินค้าส่งออกและการนำเข้าเงินตราต่างประเทศค่าสินค้าส่งออก			
หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.			
มูลค่า	2557	2558 ^{e/}	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ปริมาณซื้อ	688,981.21	716,839.22	4.04
สินค้าออก	113,142.35	115,480.96	2.07
อื่นๆ	575,838.86	601,358.25	4.43
ปริมาณขาย	688,068.14	723,670.29	5.17
สินค้าเข้า	136,349.87	127,851.86	(6.23)
อื่นๆ	551,718.27	595,818.43	7.99
ปริมาณซื้อ(ขาย)สุทธิ	913.07	-6,831.07	
ค่าสินค้า	-23,207.52	-12,370.89	
อื่นๆ	24,120.59	5,539.83	

ที่มา : ข้อมูลตาม Data set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

หมายเหตุ : ^{e/} ประมาณการ

⁶ นิติบุคคลรับอนุญาต หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ และนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ โดยมีขอบเขตการประกอบธุรกิจ คือ ซื้อ-ขาย ฝาก-ถอน หรือให้กู้เงินตราต่างประเทศ

นอกจากนี้ ในด้านการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 (โครงการ Soft Loan) ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555 ซึ่งกำหนดให้ ธปท. มีอำนาจเฉพาะคราวในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินนำไปให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ภายในวงเงิน 300,000 ล้านบาท โดยเป็นเงินในส่วนของ ธปท. ไม่เกินร้อยละ 70 หรือ ธปท. มีวงเงินจัดสรร จำนวน 210,000 ล้านบาท โดยสถาบันการเงินสามารถเบิกใช้วงเงินจาก ธปท. ภายในปี 2556 ทั้งนี้ โครงการจะสิ้นสุดการให้ความช่วยเหลือภายในปี 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มียอดคงค้างที่สถาบันการเงินเบิกใช้วงเงิน จำนวน 109,209 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของวงเงินจัดสรร และมีผู้ที่ได้รับความเสียหายได้รับความช่วยเหลือคงเหลือสุทธิเป็นจำนวนมากถึง 321,177 ราย ทำให้เม็ดเงินตามโครงการนี้ได้กระจายไปสู่ผู้ที่ได้รับความเสียหาย ซึ่งเป็นลูกค้ารายย่อยของสถาบันการเงินที่ต้องการขอรับความช่วยเหลืออย่างแท้จริง และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว

3. การรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน

3.1 การออกหลักเกณฑ์กำกับดูแลสถาบันการเงิน

ธปท. ได้ออกและปรับปรุงประกาศ ธปท. เพื่อกำกับดูแลสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและมีการบริหารความเสี่ยงที่ดีสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตลอดจนส่งเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป ดังนี้

(1) การดูแลความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงที่ดีของสถาบันการเงิน

(1.1) การเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินภาคการเงินตามโครงการ Financial Sector Assessment

Program (FSAP) ธปท. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ได้เห็นชอบร่วมกันในการเข้ารับการประเมิน FSAP ในช่วงไตรมาส 4 ปี 2561 หรือไม่เกินไตรมาส 1 ปี 2562 โดยได้จัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมิน FSAP ซึ่งการเข้ารับการประเมินดังกล่าวจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบการเงินไทย และยกระดับการกำกับดูแลภาคการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ธปท. ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้แทนจากธนาคารกลางในประเทศต่าง ๆ มาให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่หน่วยงานกำกับดูแลภาคการเงินไทย และได้มีหนังสือถึงกองทุนการเงินระหว่างประเทศเพื่อแจ้งความประสงค์ขอเข้ารับการประเมิน FSAP อย่างเป็นทางการแล้วเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2559

(1.2) การออกร่างหลักเกณฑ์การดำรงอัตราส่วนแหล่งเงินและความต้องการแหล่งเงินที่มีความมั่นคง (Net Stable Funding Ratio: NSFR) ธปท. ได้ออกร่างหลักเกณฑ์ NSFR ที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์

มีโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินที่สมดุลกัน เพื่อให้สามารถรองรับภาวะสภาพคล่องตึงตัวเป็นระยะเวลานานได้ดีขึ้น และสามารถสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน โดย ธปท. จะเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมในทางปฏิบัติต่อไป

(1.3) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสำหรับบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ธปท. ได้ปรับปรุง

หลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เพื่อยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลให้รัดกุมและสะท้อนความเสี่ยงได้ดีขึ้น ดังนี้ (1) ด้านเงินกองทุน เช่น หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่ม และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุน (2) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ได้แก่ หลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity

Coverage Ratio: LCR) และแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และ (3) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เช่น แนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จะทยอยบังคับใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 เป็นต้นไป

(1.4) **การจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงิน** ธปท. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ x) พ.ศ. xxxx เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงิน (ทดแทนบทเฉพาะกาลมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ที่สิ้นสุดลง) ต่อกระทรวงการคลังเมื่อเดือนเมษายน 2559 เพื่อให้มีกลไกและกระบวนการที่โปร่งใสรองรับการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤตทางการเงินอันอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงิน (ทดแทนบทเฉพาะกาลมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ. ธปท. ซึ่งสิ้นสุดผลบังคับใช้) โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการของร่าง พ.ร.บ. ธปท. แล้ว เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559

(1.5) **การจัดทำโครงการนำร่องให้สถาบันการเงินจัดทำแผนรองรับการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง (Recovery Plan Pilot Program)** ธปท. ได้จัดทำกรอบ Recovery Plan Pilot Program เพื่อเตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบวิกฤตได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องตามมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วย 5 หัวข้อหลัก ได้แก่ (1) การสรุปภาพรวมของแผน (2) การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารงานและการดำเนินงาน (3) การวิเคราะห์ธุรกิจและกลยุทธ์ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา (4) การเตรียมการเพื่อใช้แผน และ (5) แผนการสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ธปท. ได้ชี้แจงและขอความร่วมมือธนาคารพาณิชย์นำร่อง 6 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง ขนาดกลาง 1 แห่ง และขนาดเล็ก 1 แห่ง ให้จัดทำ Recovery Plan ให้แล้วเสร็จภายในปี 2560 เพื่อจะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้พิจารณากำหนดเป็นแนวปฏิบัติสำหรับให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบจัดทำ Recovery Plan ต่อไป

(2) การสนับสนุนประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน

(2.1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Outsourcing)

ในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ IT Outsourcing เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการให้บริการ Cloud Computing ของสถาบันการเงิน เนื่องจากการให้บริการดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลตามประเภทของการให้บริการ Cloud Computing รวมถึงเน้นย้ำและให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลความเสี่ยงที่อาจเพิ่มสูงขึ้น เช่น ความเสี่ยงในการจัดเก็บและการประมวลผลข้อมูลสำคัญของสถาบันการเงิน

(2.2) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชน เพื่อยอมรับแนวโน้มการทำธุรกรรมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์และเพิ่มความยืดหยุ่นในการเปิดบัญชี โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ (1) การกำหนดกรอบหลักเกณฑ์การเปิดบัญชีเงินฝากโดยการทำความรู้จักลูกค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic-Know Your Customer: e-KYC) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เทียบเคียงได้กับมาตรฐานการทำความรู้จักลูกค้าผ่านที่สาขาทำการของสถาบันการเงิน (2) การกำหนดมาตรฐานการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าให้สูงขึ้น โดยอาศัยเทคโนโลยีที่เอื้อในปัจจุบัน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในการเปิดบัญชี และ (3) การกำหนดประเภทของลูกค้า ข้อมูล และเอกสารแสดงตนที่ชัดเจนและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิถีปฏิบัติของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อลดภาระในทางปฏิบัติของสถาบันการเงิน

(2.3) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ e-Money เพื่อยอมรับรูปแบบของการให้บริการที่มีการพัฒนาและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้ (1) จัดทำนโยบายการให้บริการ e-Money (2) บริหารจัดการเงินรับล่วงหน้าที่ได้รับจากผู้ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอเพื่อยอมรับการทำธุรกรรมของผู้ใช้บริการ และ (3) รายงานต่อ ธปท. และแจ้งผู้ให้บริการเมื่อมีการปิดระบบการให้บริการ

(2.4) การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลงทุนในกองทรัสต์ของสถาบันการเงิน และการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) และธุรกิจเทคโนโลยีการเงิน (Financial Technology: FinTech) ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การลงทุนของสถาบันการเงิน โดยขยายอัตราส่วนการถือหรือมีใบทรัสต์ของกองทรัสต์เพื่อการประกอบกิจการเงินร่วมลงทุนของสถาบันการเงิน และอยู่ระหว่างปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ Venture Capital และการประกอบธุรกิจ FinTech ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบธุรกิจที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์ โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs และ FinTech ตลอดจนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการบริการทางการเงินของสถาบันการเงินและกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2.5) การส่งเสริมผู้ให้บริการทางการเงินที่นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการให้บริการ ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์ Regulatory Sandbox เพื่อส่งเสริมการพัฒนาของ FinTech โดยเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการทางการเงินเข้าทดสอบการให้บริการภายใต้สภาพแวดล้อมของการประกอบธุรกิจและการให้บริการในขอบเขตที่จำกัด เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้บริโภคและเสถียรภาพของระบบการเงินโดยรวม นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างปรับปรุงร่างประกาศที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ Peer-to-Peer Lending Platform ภายหลังการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินและแหล่งเงินทุนได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว

(2.6) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo) ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกรรม Private Repo เพื่อขยายขอบเขตให้ธนาคารพาณิชย์ที่ต้องการประกอบธุรกรรมดังกล่าวเกินขอบเขตที่กำหนดในประกาศ ธปท. โดยให้ยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายกรณีและ ธปท. อาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเพิ่มเติมได้

(2.7) **การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน** ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันสำรองของสถาบันการเงิน รวมถึงการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 และช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น โดยเพิ่มประเภทหลักประกันที่อนุญาตให้นำมาหักมูลหนี้ก่อนกันเงินสำรอง ได้แก่ กิจการของ SMEs และสิทธิเรียกร้องที่ไม่มีตราสาร รวมทั้งขยายขอบเขตของผู้ประเมินราคาภายนอกสำหรับการประเมินราคากิจการและทรัพย์สินทางปัญญาให้ครอบคลุมถึง (1) ผู้บังคับหลักประกันที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการประเมินราคา (2) ที่ปรึกษาทางการเงินที่มีความเชี่ยวชาญและได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. และ (3) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชีที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการประเมินราคา

(2.8) **การบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน** ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีได้ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 เรื่องงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยเพิ่มทางเลือกในการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการร่วมค้าในงบการเงินเฉพาะกิจการด้วยวิธีส่วนได้เสีย จากเดิมที่บันทึกบัญชีด้วยวิธีราคาทุนเท่านั้น ธปท. ได้มีหนังสือถึงสถาบันการเงินให้ใช้วิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการร่วมค้าด้วยวิธีราคาทุน สำหรับรอบบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เพื่อให้สะท้อนผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการของสถาบันการเงินได้อย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ

(2.9) **การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ** ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) ปรับนิยาม “สินเชื่อส่วนบุคคล” โดยขยายวัตถุประสงค์ให้รวมถึงสินเชื่อที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ประชาชนที่สามารถพิสูจน์แหล่งที่มาของรายได้สามารถเข้าถึงสินเชื่อดังกล่าว โดยได้รับอัตราดอกเบี้ยเดียวกับสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภค ซึ่งต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (2) เพิ่มแบบรายงานสำหรับข้อมูลสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพ และ (3) ปรับหลักเกณฑ์อื่น ๆ ของผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงินให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ

(2.10) **การปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (บพส.)** ธปท. เสนอแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของ บพส. เพื่อส่งเสริมการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพและปัญหาหนี้ครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้ บพส. สามารถรับซื้อ รับโอน และรับจ้างบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากหน่วยงานภาครัฐและนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจทางการเงินได้ เช่น ธุรกิจบัตรเครดิตและธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาในงานที่เกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ เช่น การปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการไกล่เกลี่ยหนี้ รวมถึงกำหนดให้มีการกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมให้มีการดำเนินงานที่โปร่งใสมากขึ้น ซึ่งกระทรวงการคลังได้เห็นชอบแนวทางดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ธปท. และ สศค. ได้ร่วมร่างกฎหมายแก้ไขพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 และที่ประชุมคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับทราบการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2559

(3) การพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (แผนพัฒนาฯ) ระยะที่ 3 พ.ศ. 2559-2563 เมื่อเดือนมีนาคม 2559 โดย ธปท. ดำเนินการที่สำคัญในปี 2559 สรุปได้ดังนี้

(3.1) ส่งเสริมการใช้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ (แข่งได้)

ร่วมกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) พัฒนาระบบพร้อมเพย์ เพื่อเพิ่มทางเลือกและอำนวยความสะดวกในการโอนและรับเงินของทุกภาคส่วน รวมทั้งออกหลักเกณฑ์ Regulatory Sandbox เพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมทางการเงิน

(3.2) ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของทุกภาคส่วน (เข้าถึง) ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจการเข้าถึงบริการทางการเงินและความรู้ความเข้าใจทางการเงินของภาคครัวเรือนปี 2559 อีกทั้งอยู่ระหว่างปรับปรุงร่างประกาศที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ Peer-to-Peer Lending Platform เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของครัวเรือนและ SMEs รวมถึงสนับสนุนให้บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติขยายประเภทและจำนวนสมาชิก รวมทั้งให้บริการ Bureau Score เพื่อให้สถาบันการเงินมีข้อมูลประกอบการวิเคราะห์สินเชื่อและบริหารความเสี่ยงได้ดีขึ้น

(3.3) สนับสนุนการเชื่อมต่อการค้าการลงทุนในภูมิภาค (เชื่อมโยง) ลงนามในเอกสารแสดงความประสงค์เข้าร่วมการเจรจาวิภาคิเพื่อจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks (QABs) กับอินโดนีเซีย มาเลเซีย และเมียนมา โดยอยู่ระหว่างเจรจาเพื่อหาข้อสรุปต่อข้อเรียกร้องและข้อเสนอการจัดตั้ง QABs กับอินโดนีเซียและมาเลเซีย

(3.4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (ยั่งยืน) ผลักดันให้บรรจุความรู้ทางการเงินในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และอยู่ระหว่างปรับปรุงหลักเกณฑ์การขยายผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้เข้มงวดขึ้น นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมิน FSAP

(4) การดำเนินนโยบายสถาบันการเงินในเวทีระหว่างประเทศ

ธปท. ได้เข้าร่วมการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินรอบที่ 8 ภายใต้กรอบอาเซียน และอยู่ระหว่างเจรจาวิภาคิกับมาเลเซียและอินโดนีเซียเพื่อจัดตั้ง QABs โดยได้จัดทำข้อเรียกร้องและข้อเสนอเปิดตลาดเบื้องต้นให้แก่มาเลเซียและอินโดนีเซียแล้ว และได้ลงนามในเอกสารแสดงความประสงค์เข้าร่วมการเจรจาวิภาคิเพื่อจัดตั้ง QABs กับเมียนมาในเดือนพฤศจิกายน 2559 รวมทั้งได้ร่วมกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จของการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียนตามแผนงานการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียน

นอกจากนี้ ธปท. ผลักดันและให้ความเห็นในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินในเวทีระดับสากล เช่น Supervision and Implementation Group (SIG), Basel Consultative Group (BCG), Task Force on Standardised Approach (TFSA) และ Executives' Meeting of East Asia Pacific Working Group on Banking Supervision (EMEAP WGBS)

(5) การเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

The Financial Sector Assessment Program (FSAP) ด้าน Banking Supervision ตามหลักเกณฑ์ Basel Core Principle for Effective Banking Supervision 2012 (BCP)

ผลการประเมินตนเองและกำหนดแนวทางในการปิด Gap สำหรับแต่ละ Core Principle เช่น กำหนดเป็นประเด็นตรวจสอบไว้ในขอบเขตการตรวจสอบ ปรับปรุงระบบงาน Electronic Working Paper (EWP) และบันทึกข้อมูลจากการตรวจสอบใน EWP ให้ครบถ้วน รวมถึงปรับปรุงคู่มือการตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งคณะทำงานได้นำเสนอแนวทางการดำเนินการในการปิด Gap ต่อที่ประชุมผู้บริหารสายกำกับสถาบันการเงิน และได้จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ตรวจสอบทราบเกี่ยวกับแนวทางดังกล่าวแล้ว

3.2 การกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์สถาบันการเงิน

ธปท.มุ่งให้รายสถาบันการเงิน และระบบสถาบันการเงิน มีความมั่นคง สามารถป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและกำหนดแนวทางหรือมาตรการแก้ไขได้ทันเวลาที่ ธปท.มีกรอบการดำเนินนโยบายเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

การตรวจสอบเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน

สากล ธปท. ออกตรวจสอบตามแนวความเสี่ยง (Risk-Based Supervision) โดยประเมินความเสี่ยงธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities (SA)) ซึ่งมีผลกระทบต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน กลยุทธ์และการบริหารงานของสถาบันการเงิน ได้แก่ ธุรกรรมด้านสินเชื่อ การบริหารเงิน การบริหารสินทรัพย์ และหนี้สิน และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยยังคงและได้มีการตรวจสอบและวิเคราะห์ติดตามเป็นกรณีพิเศษ ได้แก่ การปฏิบัติงานในเรื่องการตรวจสอบภายใน การกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (AML/CFT) การวิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจต่าง ๆ รวมทั้งได้ขอให้ธนาคารพาณิชย์ทำการทดสอบภาวะวิกฤตตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (Supervisory Stress Test) ภายใต้สถานการณ์จำลองที่ภาวะเศรษฐกิจไทยชะลอตัว ธนาคารพาณิชย์ไทยโดยรวมมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับวิกฤตดังกล่าวได้ และมีอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับกระแสเงินสดที่อาจไหลออกในภาวะวิกฤต (Liquidity Coverage Ratio (LCR)) สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด รวมทั้งให้ธนาคารพาณิชย์ไทยเพิ่มการคาดการณ์ผลกระทบจากสถานการณ์เศรษฐกิจไทยชะลอตัวต่อเนื่องในระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2559 - 2563 (Prolonged Economic Slowdown (PES)) ที่มีต่อพอร์ตสินเชื่อ

ในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบในภาพรวมของแต่ละสถาบันการเงินและเสริมสร้างศักยภาพผู้ตรวจสอบ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ธปท. ได้มีการปรับกระบวนการตรวจสอบ กำกับและวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับแนวทางการตรวจสอบแบบ On-going โดยรวมงาน On-site และ Off-site ไว้ในฝ่ายเดียวกัน รวมทั้งโอนงานด้านกำกับสถาบันการเงินไปสังกัดสายนโยบายสถาบันการเงิน

เพื่อให้สามารถกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เทียบเคียงได้กับการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ เพื่อสร้างความร่วมมือและกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ SFI ธปท. จึงจัดประชุมหารือร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เพื่อกำหนดพันธกิจ แผนธุรกิจ และการกำกับดูแล เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พิจารณาแล้ว

การแก้ไขปัญหาหนี้ส่วนบุคคล ธปท. ร่วมกับสมาคมธนาคารไทยจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน เพื่อช่วยเหลือประชาชนรายย่อยที่มีปัญหาในการชำระหนี้กับธนาคารเจ้าหนี้ ได้มีโอกาสปลดภาระหนี้ (Corrective) ควบคู่กับการเสริมสร้างวินัยทางการเงินที่ดี (Preventive) และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ ในระยะแรกธนาคารพาณิชย์ที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทย และสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ โดยคาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ภายในไตรมาส 2 ของปี 2560

การสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์สามารถวางแผนบริหารความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs และเพิ่มโอกาส SMEs ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้มากขึ้น ธปท. จึงพัฒนาฐานข้อมูลสินเชื่อ SMEs ในระบบธนาคารพาณิชย์และอยู่ระหว่างขยายฐานข้อมูลดังกล่าวให้ครอบคลุม SMEs ของ SFIs คาดว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้นในปี 2561

เพื่อเพิ่มความมั่นคงในระบบสถาบันการเงิน ธปท. ศึกษาความเสี่ยงของระบบสหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการปฏิรูประบบสหกรณ์แก่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย (1) การแก้ไขกฎหมาย (2) การออกหลักเกณฑ์กำกับ (3) การปฏิรูปโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรกำกับดูแล (4) การพิจารณาจัดตั้งศูนย์กลางการบริหารสภาพคล่องของระบบสหกรณ์ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่หน่วยงานกำกับดูแลสหกรณ์ เช่น ให้ความรู้ด้านการจัดทำกฎเกณฑ์กำกับดูแลความร่วมมือด้านการพัฒนาและจัดการฐานข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ การจัดหลักสูตรฝึกอบรม และการเป็นวิทยากร เป็นต้น

การสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ธปท. จัดประชุมชี้แจงภาพรวมระบบธนาคารพาณิชย์และผลการตรวจสอบในปี 2558 รวมทั้งแนวทางการตรวจสอบในปี 2559 แก่ผู้บริหารสถาบันการเงิน และการจัดประชุมเพื่อรับฟังแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ยังได้จัดสัมมนาวิชาการเรื่อง พลิกโฉม SFIs กับภารกิจที่ตอบโจทย์และตรงจุดเพื่อเศรษฐกิจไทยเติบโตต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ตามแผนงานสนับสนุนยุทธศาสตร์ธนาคารแห่งประเทศไทยด้านเสถียรภาพระบบการเงิน รวมทั้งได้จัดประชุม Supervisory College ในฐานะ Home Regulator กับผู้กำกับดูแลในต่างประเทศ ซึ่งสถาบันการเงินไทยมีบริษัทย่อยสาขา และสำนักงานตัวแทนตั้งอยู่ ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นและสร้างความสัมพันธ์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานของสาขาในต่างประเทศต่อไป

เพื่อเตรียมพร้อมในการรับมือกับความท้าทายและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงได้มีการปรับโครงสร้างองค์กร โดยในส่วนของสายกำกับสถาบันการเงิน ได้มีการจัดตั้งฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน และแยกฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นฝ่ายประเมินความเสี่ยงและแบบจำลองสถาบันการเงิน สังกัดสายกำกับสถาบันการเงิน และฝ่ายตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสายกำกับสถาบันการเงิน และสายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน

ผลการดำเนินนโยบายข้างต้นในเรื่องสำคัญ มีดังนี้

(1) การตรวจสอบสถาบันการเงิน

สถาบันการเงิน (ตารางที่ 6) มีความเข้มงวดและระมัดระวังในการให้สินเชื่อมากขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว และการบริหารความเสี่ยงโดยเฉพาะด้านสินเชื่อมีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลการทดสอบภาวะวิกฤตตามสถานการณ์จำลอง (Supervisory Stress Test) พบว่าระบบธนาคารพาณิชย์ไทยยังคงมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับผลกระทบจากภาวะวิกฤตดังกล่าวรวมทั้งมีอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับกระแสเงินสดที่อาจไหลออกในภาวะวิกฤต (Liquidity Coverage Ratio (LCR)) สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินบางแห่งมีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ตลอดจนการปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ภายในและกฎเกณฑ์ของทางการ สายกำกับสถาบันการเงินจึงได้เข้าตรวจสอบพิเศษตามที่กล่าวไว้ข้างต้นพร้อมแนะให้สถาบันการเงินปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6 จำนวนสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบในปี 2559

สถาบันการเงิน	จำนวน (แห่ง)
ธนาคารพาณิชย์ไทย / ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	15
สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	4
ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Subsidiary)	2
บริษัทเงินทุน / บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	4
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)	8
บริษัทบริหารสินทรัพย์ (บปส.)	3
บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและ / หรือสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-bank)	6
รวม	42

(2) การวิเคราะห์ ติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ธปท. ได้วิเคราะห์ฐานะการดำเนินงาน ประเมินความเสี่ยงจากธุรกรรมที่สำคัญและความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจ รวมถึงบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรายสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินโดยรวม โดยประเด็นพิเศษที่อยู่ที่ในการติดตาม ได้แก่ เศรษฐกิจต่างประเทศจากกรณีอังกฤษออกจาก EU (Brexit) ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจจีนสำหรับการเศรษฐกิจในประเทศ ได้แก่ การฟื้นตัวของธุรกิจโรงแรมจากการเติบโตของภาคการท่องเที่ยว อุทสาหกรรมยานยนต์ที่มีแนวโน้มการส่งออกเพิ่มขึ้น พลังงานทดแทนที่รัฐบาลให้การสนับสนุน การเติบโตของธุรกิจประกันชีวิต ผลกระทบของ SMEs จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจ รวมถึง ความเสี่ยงต่อการผิดนัดไถ่ถอนตราสารหนี้ที่ไม่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือด้วย (Unrated Bond)

(3) ศึกษาและประเมินแนวทางการตรวจสอบพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กร (Corporate Behavior and Culture)

กรอบความคิดนี้มาจากธนาคารกลางเนเธอร์แลนด์ที่เห็นว่า พฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กรเป็นตัวกำหนดกระบวนการตัดสินใจและการคัดเลือกผู้นำองค์กร แนวทางทางการตรวจสอบจึงเน้นการประเมินพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กรในภาพรวม เช่น กระบวนการตัดสินใจ ลักษณะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร เป็นต้น และได้ทดลองประเมินและรายงานผลให้ธนาคารพาณิชย์ไทย 15 แห่งทราบแล้ว และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งจะมีการสื่อสารและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องในปี 2560

(4) การกำกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)

ธปท. ออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและจัดประชุมชี้แจงแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยครอบคลุมหลักเกณฑ์ที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านธรรมาภิบาล การดำรงเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง กระบวนการด้านสินเชื่อ การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ และการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล แต่ละด้านจะทยอยมีผลบังคับใช้ เช่น งบการเงินมีผลบังคับใช้ไตรมาส 2 ปี 2559 ขณะที่หลักเกณฑ์ส่วนใหญ่จะมีผลบังคับใช้ 1 มกราคม 2560 เป็นต้น

เพื่อให้สามารถกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เทียบเคียงได้กับการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ ธปท. ผลักดันให้มีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ ซึ่งจะให้คณะกรรมการกฤษฎีกาและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) พิจารณาตามลำดับต่อไป

(5) การประชุมและชี้แจงที่สำคัญ

- (5.1) ประชุมหารือกับผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) เพื่อรับฟังแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจ การดำเนินการตามพันธกิจ ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการปรับตัวของแต่ละสถาบันการเงิน เช่น ภาวะเศรษฐกิจในและต่างประเทศ พัฒนาการด้านธุรกิจการเงินใหม่ ๆ โดยเฉพาะด้าน Fintech นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) โครงสร้างพื้นฐาน IT เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี รวมทั้งการป้องกันความเสี่ยงด้าน Cyber Crime เป็นต้น
- (5.2) ประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินเพื่อชี้แจงแนวทางและผลการตรวจสอบสถาบันการเงิน สร้างความเข้าใจในประเด็นสำคัญอื่น อาทิ พัฒนาการและความท้าทายในระบบสถาบันการเงินไทย ความคืบหน้าในการใช้ระบบงาน FI e-Application
- (5.3) จัดสัมมนาวิชาการหัวข้อ “พลิกโฉม SFIs กับภารกิจที่ตอบโจทย์และตรงจุด เพื่อเศรษฐกิจไทยเติบโตต่อเนื่อง” เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2559 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)
- (5.4) ประชุม Supervisory College 2016 ระหว่างวันที่ 4 - 5 กรกฎาคม 2559 โดยเป็นการหารือร่วมกันเรื่อง “Overview of Thai Economy and Assessment on Financial Stability และ Regulatory and Supervisory Framework” ระหว่าง Regulator ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งธนาคารพาณิชย์มีบริษัทย่อยสาขา และสำนักงานผู้แทนตั้งอยู่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานของสาขาในต่างประเทศต่อไป
- (5.5) ประชุมชี้แจงแนวทางการกำกับดูแลบริษัทบริหารสินทรัพย์ (บส.) เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 เพื่อรับทราบเกณฑ์การกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

4. การรักษาเสถียรภาพระบบการชำระเงิน

ธปท. ได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2555 - 2559 เพื่อให้ระบบการชำระเงินของไทยมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย รวมทั้งได้ดำเนินงานเพื่อยกระดับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินของประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และการคุ้มครองผู้ใช้บริการชำระเงิน โดยการทำงานในปี 2559 ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

4.1 การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชำระเงิน

(1) การส่งเสริมและพัฒนาบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

(1.1) การดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan)

ธปท. ร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (แผนยุทธศาสตร์ National e-Payment) ของรัฐบาล ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินของไทยให้เข้าสู่การชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างครบวงจร บูรณาการ และยั่งยืน ปัจจุบัน ธปท. ทำหน้าที่

เป็นกรรมการและเลขานุการร่วมกับกรมสรรพากรในคณะกรรมการขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment ที่มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อผลักดันการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ทั้ง 5 โครงการ โดย ธปท. รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการระบบพร้อมเพย์และการขยายการใช้บัตร ซึ่งมีผู้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธาน

ในช่วงที่ผ่านมา ระบบพร้อมเพย์ได้เริ่มให้บริการแล้ว โดยกรมบัญชีกลางได้เริ่มจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดเป็นสวัสดิการแรกผ่านระบบพร้อมเพย์ตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2559 และกรมสรรพากรได้เริ่มโอนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้ได้รับคืนภาษีผ่านระบบพร้อมเพย์ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2560 สำหรับสวัสดิการอื่น ๆ กรมบัญชีกลางจะทยอยจ่ายผ่านระบบพร้อมเพย์ต่อไป ส่วนบริการโอนเงินของประชาชน (C2C) ระบบกลางได้เปิดให้บริการในวันที่ 27 มกราคม 2560 นอกจากนี้ สมาคมธนาคารไทยจะทยอยเปิดให้บริการอื่น ๆ ในปี 2560 เช่น โอนเงินของภาคธุรกิจ บริการเรียกเก็บเงินแบบ Request To Pay และบริการชำระเงินตามใบแจ้งหนี้ (Bill Payment)

สำหรับโครงการขยายการใช้บัตร กระทรวงการคลังได้ออกประกาศเชิญชวนเพื่อคัดเลือกผู้มีสิทธิ์ให้บริการวางอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559 และจะดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิ์ให้บริการวางอุปกรณ์ฯ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2560 โดยผู้มีสิทธิ์ให้บริการวางอุปกรณ์ฯ ที่ได้รับการคัดเลือกจะติดตั้งอุปกรณ์ฯ แก่หน่วยงานภาครัฐให้แล้วเสร็จในเดือนกันยายน 2560 (ตามมติคณะรัฐมนตรี) และติดตั้งอุปกรณ์ฯ ให้แก่นิติบุคคลและบุคคลธรรมดาที่จดทะเบียน VAT แล้วเสร็จในเดือนมีนาคม 2561

(1.2) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐานกลางข้อความการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (National Payment Message Standard: NPMS)

ธปท. สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด และผู้แทนจากกลุ่มผู้ให้บริการชำระเงินที่เป็นสถาบันการเงิน ได้ร่วมกันจัดทำร่าง NPMS ที่อ้างอิงมาตรฐาน ISO 20022 สำหรับบริการชำระเงินรายย่อยครั้งละหลายรายการ (FI-to-FI Bulk Payment) แล้วเสร็จ โดยคณะกรรมการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้ประกาศเป็นมาตรฐานธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2559 และธนาคารพาณิชย์อยู่ระหว่างกำหนดกรอบเวลาในการปรับระบบให้รองรับมาตรฐานต่อไป

(1.3) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติในการจัดทำ QR code สำหรับการชำระเงินและการโอนเงิน

ธปท. ร่วมกับผู้แทนของธนาคารพาณิชย์ ผู้ให้บริการ e-Payment ที่เป็น Non-bank และภาคธุรกิจขนาดใหญ่ที่ออกใบแจ้งหนี้ปริมาณมาก ได้จัดทำร่างแนวปฏิบัติ QR code สำหรับการชำระเงินและการโอนเงิน ซึ่งจะช่วยให้การชำระเงินและการโอนเงินของประชาชน ภาคธุรกิจ และ SMEs สะดวกขึ้น มีข้อมูลรองรับการออกใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีตามหลักเกณฑ์ของกรมสรรพากร และรองรับการชำระใบแจ้งหนี้ผ่านสมาร์ทโฟนได้ด้วย รวมถึงรองรับการโอนเงิน และการชำระเงิน ณ ร้านค้า/ e-Commerce โดย ธปท. ได้จัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว คาดว่าจะประกาศใช้งานได้ในไตรมาส 1 ปี 2560

(1.4) การยกระดับความปลอดภัยและส่งเสริมประสิทธิภาพการแข่งขันของบัตรเดบิตที่ออกและใช้ภายในประเทศ

ธปท. ได้เสนอออกประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ครอ.) ในส่วนของการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันและการออกบัตรร่วมกัน และสนับสนุนให้มีการใช้บัตรเดบิตอย่างแพร่หลายแทนการใช้เงินสด โดยให้บัตรเดบิตที่ออกเพื่อใช้จ่ายในประเทศใช้มาตรฐานชิปการ์ดกลางและใช้เครือข่ายบัตรในประเทศ รวมทั้งได้ออกประกาศกำหนดมาตรฐานชิปการ์ดกลางสำหรับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายในประเทศ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางในการออกบัตรเดบิตของผู้ออกบัตร

(2) การเตรียมความพร้อมของประเทศด้านระบบการชำระเงินเพื่อรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community 2016-2025)

ธปท. ร่วมกับธนาคารกลางในกลุ่มประเทศอาเซียน ภายใต้การดำเนินงานของคณะทำงานด้านระบบการชำระเงิน (Working Committee on Payment and Settlement Systems: WC-PSS) กำหนดกรอบกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบการชำระเงินในภูมิภาคของช่วงปี 2016-2025 โดยดำเนินงานใน 3 เรื่องหลัก ได้แก่ การสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ (Payment Systems Interlinkages and Interoperability) การสนับสนุนการเชื่อมโยงระบบเพื่อรองรับธุรกรรมตลาดทุนระหว่างประเทศ (Cross-border Capital Market Settlement) และการจัดทำแนวนโยบายและหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการโอนเงินรายย่อยระหว่างประเทศผ่านช่องทางหรือผู้ให้บริการใหม่ ๆ และมีค่าใช้จ่ายในการโอนเงินต่ำ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงสำหรับการโอนเงินระหว่างประเทศ การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน และการเตรียมระบบการชำระเงินที่สำคัญให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล PFMI

ธปท. ได้ดำเนินการผ่านคณะทำงาน WC-PSS เพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบหรือบริการชำระเงินระหว่างประเทศผ่านผู้ให้บริการทั้ง bank และ Non-bank ผลักดันให้มีกฎระเบียบที่รองรับและเอื้อต่อการชำระเงินข้ามพรมแดน รวมถึงกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมความสอดคล้องของกรอบนโยบายและการกำกับดูแลด้านระบบการชำระเงินของประเทศสมาชิก เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีช่องทางในการทำธุรกรรมการชำระเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัยเข้าถึงง่าย และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

4.2 การลดความเสี่ยงในระบบการชำระเงิน

(1) การลดความเสี่ยงด้านการชำระดุลเงินตราต่างประเทศ (FX Settlement Risk)

ธปท. ด้วยความเห็นชอบของ กรช. ได้พิจารณาแนวทางการลดความเสี่ยงในการชำระดุลธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่เกิดจากการชำระเงินของสกุลเงินที่ซื้อขายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่างกัน ในลักษณะ Payment versus Payment (PvP) ซึ่งสถาบันการเงินที่ซื้อและขายเงินตราต่างประเทศชำระดุลได้พร้อมกัน เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ใช้ในการลดความเสี่ยงด้านการชำระดุลธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ

ธปท. ได้เชื่อมโยงระบบบาทเนตกับระบบ US Dollar Clearing House Automated Transfer System (USD CHATS) ของธนาคารกลางของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Hong Kong Monetary Authority: HKMA) เพื่อรองรับการชำระดุลธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่เป็นดอลลาร์สหรัฐ และไทยบาทในลักษณะ PvP โดย ธปท. ได้พิจารณานำธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศของ ธปท. ประเภท OTC USD/THB Swap (ไม่รวมธุรกรรม e-Swap) เข้าร่วมชำระดุลในระบบ USD CHATS ซึ่ง ธปท. ได้ปรับปรุงระบบงานและดำเนินการทดสอบระบบเบื้องต้นกับตัวแทน (Settlement Agent) ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อทำหน้าที่ส่งมอบ USD และทดสอบระบบร่วมกับธนาคารพาณิชย์ที่เป็นคู่ค้าของ ธปท. ในเดือนธันวาคม 2559 โดยคาดว่า ธปท. จะเริ่มส่งรายการธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศเข้าระบบ USD-CHATS ได้ตั้งแต่ปี 2560

(2) การกำกับดูแลระบบการชำระเงินของไทยตามมาตรฐานสากล

ธปท. ด้วยความเห็นชอบของ กรช. ได้พิจารณานำมาตรฐานสากล Principles for Financial Market Infrastructures (PFMIs) มาใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแลระบบการชำระเงินที่สำคัญของไทย ได้แก่ ระบบบาทเนต ซึ่งจัดเป็นระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของระบบการเงินของประเทศ (Systemically Important Payment Systems: SIPS) และระบบการชำระเงินรายย่อยที่มีความสำคัญ (Prominently Important Retail Payment Systems: PIRPS) ได้แก่ ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค (ICAS) และระบบไอทีเอ็มเอ็กซ์⁷ (ITMX)

⁷ ระบบไอทีเอ็มเอ็กซ์ ของบริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด (NITMX) รองรับระบบเอทีเอ็มพูล การโอนเงินข้ามธนาคารผ่านช่องทางสาขาธนาคารและเครื่องเอทีเอ็ม การโอนเงินเข้าบัญชีโดยอัตโนมัติ (Credit Transfer) เช่น การโอนเงินเดือนหรือค่าสินค้า รวมถึงระบบ Local Switching สำหรับบัตรเครดิตที่ออกและใช้ภายในประเทศ และระบบพร้อมเพย์

ในปี 2559 ธปท. ได้จัดทำรายงานการกำกับดูแลเสถียรภาพระบบการชำระเงินเพื่อเผยแพร่ผลการกำกับดูแลเสถียรภาพระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญของไทยตามมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วยระบบการโอนเงินมูลค่าสูงระหว่างธนาคาร (ระบบบาทเนต) ระบบ ICAS และระบบ ITMX โดยในรายงานมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลสถิติการโอนเงินผ่านระบบการชำระเงินที่สำคัญ การวิเคราะห์และรายงานความเสี่ยงที่สำคัญของระบบ นอกจากนี้ ธปท. ได้เข้าตรวจประเมินระบบบาทเนตตามมาตรฐานสากล PFMI และนำเสนอผลการประเมินและแนวทางการปิด Gap ต่อ กรช. เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2559 ซึ่งผลการประเมินสรุปได้ว่า ระบบบาทเนตมีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ เช่น ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง รวมทั้งมีกระบวนการสื่อสารและเชื่อมโยงกับสมาชิกที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล โดยมีบางประเด็นที่สามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลยิ่งขึ้น ซึ่ง ธปท. จะดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในปี 2560 เพื่อเตรียมความพร้อมระบบการชำระเงินเข้ารับการประเมินภาคการเงินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) ในช่วงไตรมาส 4 ปี 2561 หรือไม่เกินไตรมาส 1 ปี 2562

(3) การเพิ่มความปลอดภัยในการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ธปท. ด้วยความเห็นชอบของ กรช. ได้กำหนดกรอบเวลาในการปรับเปลี่ยนบัตรเดบิตและบัตรเอทีเอ็มเป็นชิปการ์ดทดแทนบัตรแถบแม่เหล็ก เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคในการใช้บริการบัตรอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้บัตรเดบิตและบัตรเอทีเอ็มที่ออกภายหลังวันที่ 15 พฤษภาคม 2559 ต้องออกเป็นชิปการ์ด และธนาคารพาณิชย์ต้องปรับเปลี่ยนบัตรแถบแม่เหล็กเป็นชิปการ์ดทั้งหมดภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2562

นอกจากนี้ ธปท. ร่วมมือกับ กสทช. ในการยกระดับความปลอดภัยของบริการชำระเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่ง กสทช. ได้กำหนดมาตรฐานกระบวนการพิสูจน์ตัวตนของผู้ให้บริการโทรคมนาคมกรณีที่ถูกค่าช้อปออกซิมการ์ดใหม่เพื่อป้องกันการสวมรอยโดยมิชอบ นอกจากนี้ ภาคธนาคารและผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความร่วมมือกันเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้บริการ Mobile Banking และพร้อมเพยว่าจะได้รับการดูแลอย่างรัดกุม

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการกระจายเสียง การโทรคมนาคม และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2559

4.3 การคุ้มครองผู้ใช้บริการการชำระเงิน

(1) การเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ใช้บริการการชำระเงิน

ธปท. ได้ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมการให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ประชาชนทั่วไป ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของ ธปท. ได้แก่ การเผยแพร่รายงานระบบการชำระเงินปี 2558 และการเผยแพร่บทความลงวารสารต่าง ๆ เช่น หนังสือวารสารพระสยาม หนังสือพิมพ์ วารสาร การจัดกิจกรรม Workshop ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. ผ่านสื่อต่าง ๆ การจัดทำข้อมูลประชาสัมพันธ์บริการพร้อมเพย์ และโครงการขยายการใช้บัตรเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงร่วมจัดทำวิดีโออินโฟกราฟิกและสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ Twitter และ Facebook ของ ธปท. เว็บไซต์โครงการ National e-Payment และศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

(2) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ธปท. ได้มีหนังสือเวียนขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญกับการดูแลลูกค้าในช่วงของการปรับเปลี่ยนบัตรเอทีเอ็มหรือบัตรเดบิตแบบแถบแม่เหล็กเป็นแบบชิปการ์ด โดยต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ให้ชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วน ให้สิทธิ์ลูกค้าที่จะได้รับข้อมูลสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ประโยชน์และค่าใช้จ่ายจากการเปลี่ยนบัตร ข้อเท็จจริงที่บัตรแถบแม่เหล็กยังใช้งานได้ถึงสิ้นปี 2562 รวมทั้งให้สิทธิ์ลูกค้าที่จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินได้อย่างอิสระ ทั้งบัตรแบบธรรมดาที่เป็นพื้นฐาน จนถึงบัตรที่มีสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น ตลอดจนรายละเอียดของค่าธรรมเนียมที่ชัดเจน

นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างปรับปรุงร่างแนวนโยบาย เรื่องการเสริมสร้างความเชื่อมั่นการชำระเงินโดยอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Guiding Principles for Trusted Mobile Payments) เพื่อผู้ให้บริการใช้เป็นแนวทางในการยกระดับมาตรฐานการให้บริการชำระเงินผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจและใช้ช่องทางการชำระเงินผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ เช่น การบริหารจัดการความเสี่ยง การพิสูจน์ตัวตนอย่างรัดกุม การคุ้มครองและการให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการ เป็นต้น โดยคาดว่าจะประกาศใช้งานในไตรมาสแรกปี 2560

4.4 การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

(1) การยกร่างกฎหมายเพื่อกำกับดูแลระบบการชำระเงิน (Payment Systems Act)

ธปท. ร่วมกับกระทรวงการคลังผลักดันร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน เพื่อเป็นการยกระดับการกำกับดูแลระบบและบริการการชำระเงินให้มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย น่าเชื่อถือ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงินแล้ว เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2558 และมีมติให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์) ลงวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เมื่อร่างกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงินได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และอยู่ระหว่างขั้นตอนการพิจารณาส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

นอกจากนี้ ธปท. อยู่ระหว่างจัดทำหลักการของร่างประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่รองรับเมื่อร่างพระราชบัญญัติระบบการชำระเงินมีผลใช้บังคับ ทั้งในส่วนหลักเกณฑ์การกำกับดูแลระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ (ระบบบาทเน็ตและระบบ ICAS) หลักเกณฑ์การกำกับดูแลระบบและบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ

(2) การผลักดันพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559

ธปท. ได้ผลักดัน พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559 เพื่อกำกับดูแลธุรกิจบริการชำระเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับบริการของธนาคารพาณิชย์และ Non-bank

นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดทำประกาศหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลผู้ให้บริการภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559 ทั้งในส่วนของการประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (คธอ.) และประกาศ ธปท. โดยครอบคลุมถึงการเริ่มประกอบธุรกิจ การปฏิบัติเมื่อดำเนินธุรกิจ และหลักเกณฑ์เฉพาะสำหรับธุรกิจแต่ละประเภท การรักษาความมั่นคงปลอดภัยในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การกำกับดูแลและการคุ้มครองผู้บริโภค

(3) การปรับปรุงกฎหมายและประกาศหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การกำกับดูแลมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ใช้บริการ รวมทั้งเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการชำระเงินและมีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติแก่ผู้ให้บริการ ทั้งในส่วนของการประกาศหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 และประกาศหลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ภายใต้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์) โดยสรุปดังนี้

- (3.1) การปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อยกระดับการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับสภาพธุรกิจในปัจจุบัน ได้แก่ กำหนดฐานะความมั่นคงของผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้มีสถานภาพทางการเงินที่มั่นคงสามารถดำเนินธุรกิจและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ขยายขอบเขตธุรกิจการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ให้ออกเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศได้ กำหนดให้แยกบันทึกบัญชีเงินที่ได้รับจากการชำระของผู้ใช้บริการออกจากเงินทุนหมุนเวียนอื่น รวมทั้งปรับหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์ เพื่อลดภาระผู้ให้บริการ โดยการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในเรื่องการเปิด หรือย้ายหรือปิดสำนักงานสาขา เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ
- (3.2) การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ให้บริการดำรงฐานะทางการเงินและสภาพคล่อง เพื่อให้บริการได้อย่างต่อเนื่องและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ใช้บริการ และให้ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงินต้องดำรงอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นสุทธิต่อยอดคงค้างของเงินที่ได้รับล่วงหน้า ณ สิ้นไตรมาส ไม่ต่ำกว่าอัตราที่กำหนด
- (3.3) เพิ่มหลักเกณฑ์การกำกับดูแลตัวแทนของผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การแต่งตั้งตัวแทนของผู้ให้บริการมีความน่าเชื่อถือ โดยกำหนดให้ผู้ให้บริการยังคงมีความรับผิดชอบเสมือนหนึ่งเป็นผู้ให้บริการเอง มีนโยบายและวิธปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งตัวแทนที่มีความน่าเชื่อถือ

4.5 การจัดการระบบการชำระเงิน

(1) ระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารด้วยภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System: ICAS)

ณ สิ้นปี 2559 ธนาคารสมาชิกระบบ ICAS มีจำนวนรวม 36 ธนาคาร ประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ไทย 19 ธนาคาร สาขาธนาคารต่างประเทศ 11 ธนาคาร และธนาคารของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะในการจัดตั้ง 6 ธนาคาร ในส่วนของสาขาธนาคารมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 9,862 สาขา (รวมสาขาย่อย) โดยมีปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บผ่านระบบ ICAS ดังนี้

ตารางที่ 7 ปริมาณและมูลค่าเช็คผ่านระบบ ICAS

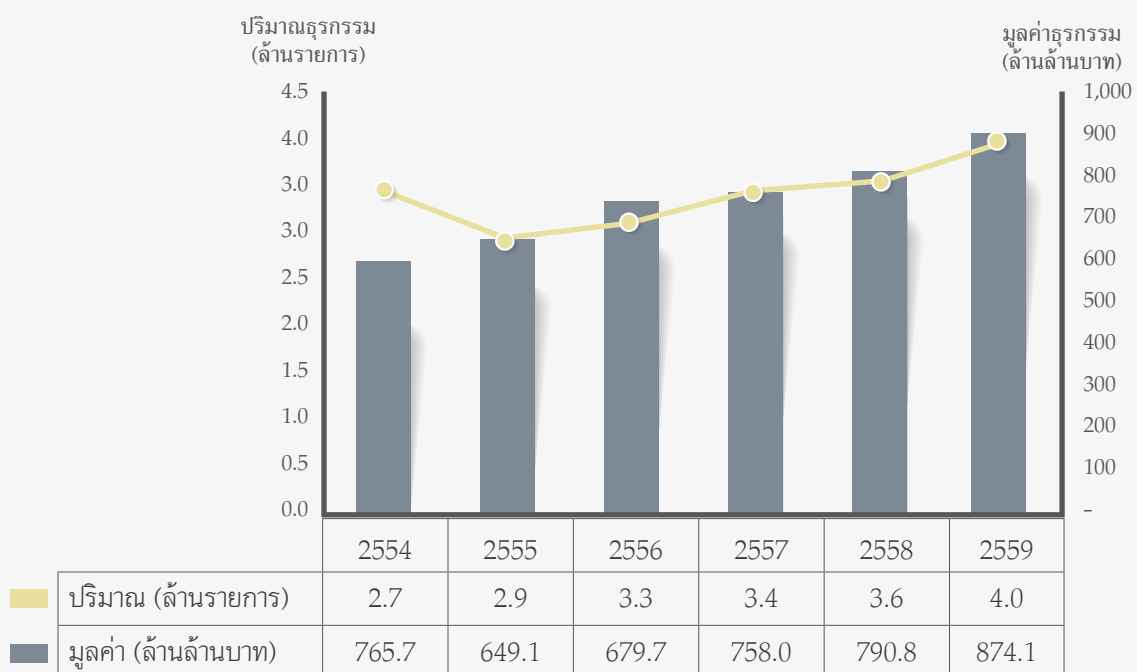
รายการ	ปริมาณ (ฉบับ)		มูลค่า (พันล้านบาท)	
	2559	% เปลี่ยนแปลง	2559	% เปลี่ยนแปลง
เช็คเรียกเก็บ	69,446,751	(2.24)	37,133.21	(0.82)
เช็คคืน (คิดเป็นสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ)	1,060,515 (1.5%)	(6.28)	202.28 (0.5%)	(8.73)
เช็คคืนไม่มีเงิน (คิดเป็นสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ)	749,287 (1.1%)	(6.21)	110.11 (0.3%)	(2.02)

(2) ระบบบาทเน็ต (Bank of Thailand Automated High-value Transfer Network: BAHTNET)

ณ สิ้นปี 2559 ระบบบาทเน็ตมีผู้ใช้บริการ 65 สถาบัน โดยจำแนกเป็นผู้ใช้บริการบาทเน็ต (Direct Participant) 61 สถาบัน และผู้ให้บริการบาทเน็ตสมทบ (Associate Participant) 4 สถาบัน หากจำแนกตามประเภทสถาบัน ประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ไทย 19 สถาบัน สาขานาครต่างประเทศ 11 สถาบัน บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ 11 สถาบัน สถาบันการเงินพิเศษของรัฐ ส่วนราชการ และสถาบันอื่น ๆ 14 สถาบัน และส่วนงานภายใน ธปท. 10 ส่วนงาน

โดย 5 ปีที่ผ่านมา มีการโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ตเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทั้งในเชิงปริมาณและมูลค่า

ภาพที่ 6 ปริมาณและมูลค่าธุรกรรมบาทเน็ต

ที่มา: ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับธุรกรรมการชำระเงินเพื่อการทำธุรกรรม FX ที่มีการส่งมอบเงิน 2 สกุลในเวลาเดียวกัน (PvP: Payment versus Payment) โดยเงินบาทส่งมอบในบาทเน็ต เงิน USD ส่งมอบในระบบ USD CHATS ของฮ่องกง (PvP USD CHATS) ในปี 2559 หลังจากที่ได้มีการนำธุรกรรมตลาดเงินของ ธปท. เข้ามาในระบบแล้ว ปริมาณและมูลค่าในการโอนเงินที่ผ่าน PvP USD

CHATS เพิ่มขึ้นเล็กน้อย คือมีปริมาณทั้งสิ้น 34 รายการ มูลค่ารวม 21.2 พันล้านบาท โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2560 เนื่องจากการนำธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศของ ธปท. มาชำระดุลผ่านช่องทาง PvP USD CHATS เพื่อลดความเสี่ยงด้านการชำระดุลเงินตราต่างประเทศ

5. การออกและจัดการธนบัตร

5.1 ธนบัตร

การบริหารจัดการให้มีธนบัตรใช้หมุนเวียนในระบบอย่างเพียงพอ ในปี 2559 มีมูลค่าธนบัตรหมุนเวียนเพิ่มขึ้น 50,000 ล้านบาท ตามมูลค่าหลักทรัพย์ที่เข้าบัญชีทุนสำรองเงินตรา โดย ณ สิ้นปี 2559 หลักทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตรา

ตารางที่ 8 บัญชีทุนสำรองเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. เงินตราต่างประเทศ	315,676.6	18.5
2. หลักทรัพย์ต่างประเทศ	1,393,808.1	81.5
รวม	1,709,484.7	100.0

การผลิตธนบัตร รวมทุกชนิดราคา มีจำนวน 1,769 ล้านฉบับ ลดลงจากปี 2558 ร้อยละ 7.7

ตารางที่ 9 การผลิตธนบัตร ปี 2559

ชนิดราคา (บาท)	1000	500	100	50	20	รวม
จำนวน (ล้านฉบับ) ^{1/}	259	189	539	101	681	1,769

หมายเหตุ : ^{1/} ไม่รวมธนบัตรที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 70 ปี 9 มิถุนายน 2559 (ชนิดราคา 70 บาท) จำนวน 20 ล้านฉบับ

มีมูลค่าทั้งสิ้น 1,709,484.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 3.0

ธนบัตรที่ระลึก ในปี 2559 ธปท. ได้ออกใช้ธนบัตรที่ระลึกเนื่องใน 2 วาระโอกาส ได้แก่ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 70 ปี และเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ

ธนบัตรปลอมที่ตรวจพบและจับกุมได้ในปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,812 ฉบับ หรือประมาณ 0.8 ฉบับต่อธนบัตรหมุนเวียนล้านฉบับ คิดเป็น 0.8 ppm (Part Per Million) เท่ากับปี 2558

นอกจากนี้ ธปท. ได้ผลิตสิ่งพิมพ์มีค่าอื่น ได้แก่ แสตมป์อากรสำหรับกรมสรรพากร ผลิตและส่งมอบได้จำนวน 145.3 ล้านดวง เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 2.3

5.2 โครงการวิจัยและพัฒนา

โครงการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาลักษณะต่อต้านการปลอมแปลง การพัฒนาด้านหมึกพิมพ์ วัสดุพิมพ์และอื่น ๆ การพัฒนาทางด้านเครื่องจักร รวมทั้งศึกษาปัจจัยสนับสนุนงานผลิตธนบัตรด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และคำนึงถึงการประหยัดทรัพยากรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีโครงการที่เสร็จสมบูรณ์ จำนวน 16 โครงการ

5.3 การสนับสนุนงานออกและจัดการธนบัตร

การพัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการธนบัตรของประเทศ ได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพการจัดการธนบัตร และเครื่องจักรนับคัตของศูนย์จัดการธนบัตร ธปท. และศูนย์เงินสดธนาคาร

พาณิชย์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ มีการปรับปรุงสภาพธนบัตรหมุนเวียน (ชนิดราคาต่ำ) โดยดูดซับธนบัตรสภาพเก่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่องเป็นผลให้ดัชนีสภาพธนบัตร (BQI) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งมีการผลักดันและส่งเสริมให้มีการลดค่าใช้จ่ายการบริหารจัดการธนบัตร

สื่อสารด้านธนบัตรเชิงรุก ได้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับธนบัตรแก่ประชาชน มุ่งเน้นผ่านสื่อออนไลน์และสื่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง และยกระดับความรู้และเพิ่มความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้จัดฝึกอบรมให้กับวิทยากรด้านธนบัตรของสถาบันการเงินและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมเงินสดรายย่อย พร้อมจัดทำสื่อการสอนเพื่อใช้ในการเผยแพร่ต่อไป

พัฒนาระบบการผลิตและการบริหารจัดการธนบัตร ได้แก่

(1) พัฒนาระบบ Barcode เพื่อใช้ในการเก็บและติดตามข้อมูลธนบัตร โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการธนบัตร (Banknote Management System: BMS) และระบบ MIS เครื่องจักรนับคัตธนบัตรให้รองรับการใช้งาน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ที่เกี่ยวข้อง โดยได้เริ่มทดสอบการใช้งานระบบ Barcode ที่ศูนย์จัดการธนบัตรกรุงเทพ

(2) พัฒนาควบคุมและปรับปรุงกระบวนการผลิตธนบัตร ได้นำระบบ Process Control and Quality Improvement มาใช้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการใช้แผนการสุ่มตัวอย่างการประเมินคุณภาพในแต่ละขั้นตอนการผลิต เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา ส่งผลให้อัตราชำรุดลดลง

(3) จัดทำ Master Plan ในการบริหารจัดการเครื่องจักรอุปกรณ์ และสายการผลิต รวมถึงได้มีการทบทวนอัตรากำลังที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป นอกจากนี้ มีการใช้ Dashboard เพื่อวัดประสิทธิภาพรายเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอย่างต่อเนื่อง

6. การดูแลภาคประชาชน

ธปท. ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลภาคประชาชน ทั้งในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค จากการให้บริการทางการเงินและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับงานด้านการเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน เพื่อให้ผู้บริโภคตื่นตัวในการสร้างวินัยทางการเงิน และมีความรู้เท่าทันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ ในปี 2559 ธปท. จึงดำเนินงานดังนี้

6.1 การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนเพื่อเน้นย้ำให้ธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเคร่งครัด เช่น การควบคุมดูแลรักษาข้อมูลลูกค้า และขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์สำรองบัตรเอทีเอ็มและบัตรเดบิตชนิดธรรมดาให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า และขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญกับการดูแลลูกค้าในช่วงของการปรับเปลี่ยนบัตรเอทีเอ็มหรือบัตรเดบิตแบบแถบแม่เหล็กเป็นแบบชิปการ์ด โดยต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ให้ชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วน ให้สิทธิลูกค้าที่จะได้รับข้อมูลสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ประโยชน์และค่าใช้จ่ายจากการเปลี่ยนบัตร ข้อเท็จจริงที่บัตรแถบแม่เหล็กยังใช้งานได้ถึงสิ้นปี 2562 รวมทั้งให้สิทธิลูกค้าที่จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินได้อย่างอิสระ ทั้งบัตรแบบธรรมดาที่เป็นพื้นฐาน จนถึงบัตรที่มีสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น ตลอดจนรายละเอียดของค่าธรรมเนียมที่ชัดเจน

ขณะเดียวกัน ธปท. พยายามสร้างความเชื่อมั่นการชำระเงินโดยอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Guiding Principles for Trusted Mobile Payments) เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจและใช้ช่องทางนี้ชำระเงินมากขึ้น ซึ่งมีหลักการสำคัญ เช่น การบริหารจัดการความเสี่ยง การพิสูจน์ตัวตนอย่างรัดกุม การคุ้มครองและการให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการ เป็นต้น โดยคาดว่าจะประกาศใช้งานในไตรมาสแรกปี 2560

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับความท้าทายและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คณะกรรมการ ธปท. อนุมัติให้ ธปท. เพิ่ม 2 ฝ่ายงานใหม่ คือ ฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน และฝ่ายเทคโนโลยีทางการเงิน เพื่อดูแลงานคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection) และงานวิเคราะห์และติดตามวิวัฒนาการความก้าวหน้าของผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการเงินใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยให้ ธปท. สามารถทำงานเชิงรุกได้มากขึ้น

6.2 การเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน

ธปท. ได้ปรับแนวทางการส่งเสริมความรู้ทางการเงินจากการตั้งรับเป็นการป้องกัน ซึ่งมุ่งกลุ่มเป้าหมายคนรุ่นใหม่ โดยในปี 2559 ธปท. ได้พัฒนาคู่มือฉบับปัจฉิมนิเทศ เพื่อเตรียมพร้อมความรู้ทางการเงินที่จำเป็นให้แก่นักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษา และจัดการอบรม Train the Trainer ให้แก่ผู้ที่มีศักยภาพนำความรู้ไปเผยแพร่ต่อในวงกว้าง รวมถึงได้ริเริ่มโครงการศึกษาและพัฒนาต้นแบบการให้ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงิน (Financial Literacy Lab Experiment) โดยเริ่มนำร่องในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยม นักศึกษา และผู้เริ่มทำงาน และมีแผนจะขยายการดำเนินโครงการไปยังสถานศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกที่ได้จะถูกนำไปใช้ประกอบการออกแบบต้นแบบการดำเนินการ (Execution Model) ที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะทางการเงินให้แก่คนรุ่นใหม่ต่อไป

ในขณะเดียวกัน ธปท. ยังคงมุ่งส่งเสริมความรู้ทางการเงินให้แก่ประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่องในเรื่องการบริหารจัดการเงิน ภัยการเงิน และพัฒนาการใหม่ ๆ ทางการเงิน เช่น การปรับเปลี่ยนบัตรเอทีเอ็มและบัตรเดบิตเป็นชิปการ์ด การบริการโอนเงินและรับเงินโอนพร้อมเพย์ (PromptPay) โดยดำเนินการผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ การบรรยายให้ความรู้ จัดกิจกรรมออกบูธ รวมทั้งการเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งช่องทางปกติ เช่น บทความหนังสือพิมพ์ วิทยุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ และ Facebook

นอกเหนือจากความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรเดิม เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสมาคมธนาคารไทยแล้ว ธปท. ยังได้สร้างเครือข่ายเพิ่มเติม โดยได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ซึ่งได้พัฒนาหลักสูตรวิชา “การเงินเพื่อชีวิต” สำหรับนักเรียน กศน. ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อสร้างพลังผลักดันให้เกิดการแสวงหาความรู้ มีทัศนคติที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินในวงกว้างอย่างยั่งยืน

7. การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

เพื่อร่วมประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจการเงิน และหารือถึงการเตรียมการเพื่อรองรับผลกระทบต่าง ๆ ท่ามกลางความผันผวนและปัจจัยเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกในปี 2559 รวมถึงวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินและเพิ่มศักยภาพให้กับภูมิภาค ผู้ว่าการและผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. จึงได้แลกเปลี่ยนความเห็นเชิงนโยบายกับผู้แทนธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ผ่านการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับทวิภาคี อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่

7.1 สมาคมประชาชาติอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN)

ธปท. เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' and Central Bank Governors' Meeting) ในเดือนเมษายน 2559 ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านการเงินของอาเซียน 2568 (Strategic Action Plans for ASEAN Financial Integration 2025) เพื่อวางเป้าหมายในการรวมกลุ่มทางการเงินใน 10 ปีข้างหน้า ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านหลัก คือ 1) Financial Integration เพื่อเปิดเสรีการให้บริการทางการเงินอย่างต่อเนื่องทั้งภาคการธนาคารและภาคประกันภัย 2) Financial Inclusion เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงของประชาชนในภูมิภาคอาเซียนผ่านการให้ความรู้และผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสม และ 3) Financial Stability เพื่อรักษาเสถียรภาพระบบการเงินของภูมิภาคให้แข็งแกร่ง นอกจากนี้ ได้มีมติให้จัดตั้งคณะทำงานใหม่เพิ่มเติมเพื่อดำเนินการด้านการรวมกลุ่มภาคธนาคารในอาเซียน (Working Committee on ASEAN Banking Integration Framework) และด้านการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแก่ประชาชนในภูมิภาค (Working Committee on Financial Inclusion)

ความคืบหน้าที่สำคัญในการประชุมระดับอื่น ๆ ได้แก่ (1) **การเปิดเสรีบัญชีทุน** มีการจัดทำแผนงานเปิดบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานระหว่างปี 2559-2561 และปรับปรุงวิธีวัดระดับการเปิดเสรีบัญชีทุนให้สะท้อนสถานการณ์เปิดเสรีของประเทศสมาชิกยิ่งขึ้น (2) **การเปิดเสรีบริการทางการเงิน** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนได้ลงนามในพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินฉบับที่ 7 ภายใต้กรอบความตกลง

ว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียนเมื่อเดือนมิถุนายน 2559 (3) **การพัฒนากระบวนการชำระเงิน** ได้ให้ความสำคัญกับความร่วมมือ 3 ด้าน คือ การชำระเงินรายย่อย การชำระหลักทรัพย์ระหว่างประเทศ และการจัดทำมาตรฐานระบบการชำระเงินให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการ Asian Payment Network (APN) ให้สามารถทำธุรกรรมโอนเงินข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิก APN นอกเหนือจากการบริการเบิก-ถอนเงินสด รวมทั้งพิจารณาแนวทางการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินรายย่อยของประเทศสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ (4) **การเสริมสร้างศักยภาพของประเทศสมาชิก** ผ่านความร่วมมือกับธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) และ South East Asian Central Banks Research and Training Centre (SEACEN) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มทางการเงินของอาเซียน

7.2 สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี (ASEAN+3)

ที่ผ่านมาเน้นการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation: CMIM) ซึ่งรวมถึงการพิจารณาปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน การทดสอบความพร้อมของกลไก CMIM เพื่อชักจูงความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกเมื่อเกิดวิกฤต ตลอดจนการพัฒนาเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุน CMIM ในการเป็นกลไกป้องกันวิกฤต (Crisis Prevention Function) นอกเหนือไปจากการเป็นกลไกให้ความช่วยเหลือเมื่อประเทศเกิดปัญหาดุลการชำระเงินหรือปัญหาสภาพคล่องระยะสั้น (Crisis Resolution Mechanism) นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอยู่ระหว่างการพิจารณาขยายวงเงินช่วยเหลือในกรณีที่ประเทศต้องการความช่วยเหลือแต่ไม่เข้าร่วม IMF program (IMF De-linked Portion: IMF DLP) จากปัจจุบันที่กำหนดความช่วยเหลือไว้ไม่เกินร้อยละ 30 ของวงเงินสูงสุดที่มีสิทธิ์ (Maximum Drawing Amount) เป็นร้อยละ 40 เพื่อให้สามารถรับมือกับความผันผวนที่เพิ่มขึ้นของเศรษฐกิจการเงินโลก

7.3 ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements: BIS)

ธปท. ได้เข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้นธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศประจำปี 2559 (Annual General Meeting) และการประชุม Bi-Monthly Meeting เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ว่าการธนาคารกลางประเทศสมาชิกจากทั่วโลก ในการดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายเศรษฐกิจการเงินด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ ในปี 2559 ธปท. ได้รับเชิญเข้าร่วมเป็นสมาชิกของที่ประชุม Central Bank Governance Group (CBGG)⁸ ซึ่งหารือในหัวข้อที่เกี่ยวกับธรรมาภิบาลของธนาคารกลาง พันธกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจตามกฎหมายรวมถึงการบริหารจัดการโครงสร้างองค์กร เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานและนโยบายต่าง ๆ ของธนาคารกลางให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7.4 ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks: EMEAP)⁹

การประชุม EMEAP ได้มีการหารือเกี่ยวกับความท้าทายต่อการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางเพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจในประเทศ ท่ามกลางการดำเนินนโยบายการเงินที่แตกต่างกันของประเทศเศรษฐกิจหลัก รวมถึงติดตามผลกระทบจาก Financial Regulatory Reform สำหรับตลาด OTC Derivatives ต่อตลาดการเงินของภูมิภาค ซึ่งกลุ่ม EMEAP ได้ร่วมกันแสดงความเห็นและสื่อสารข้อกังวลไปยังหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง (EU/US Regulators) นอกจากนี้ ยังให้ความสนใจกับพัฒนาการของเทคโนโลยีระบบการชำระเงิน (FinTech) ซึ่งจะมีผลต่อ financial Landscape ในอนาคต

นอกจากนี้ รองผู้ว่าการ ธปท. ยังคงบทบาทเป็นรองประธานร่วมของ Monetary and Financial Stability Committee (MFSC) ซึ่งติดตามประเด็นความเสี่ยงต่าง ๆ ต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินในภูมิภาค รวมถึงยังมีการหารือกับภาคเอกชนในประเด็นด้านผลกระทบจากการปฏิรูปเกณฑ์กำกับดูแลสถาบันการเงินต่าง ๆ และ Cybersecurity อีกด้วย

⁸ Central Bank Governance Group (CBGG) เป็นกลุ่มย่อยสำหรับผู้ว่าการธนาคารกลางสมาชิก ที่ติดตามและศึกษาประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรและธรรมาภิบาลของธนาคารกลาง มีสมาชิก 9 ท่านได้แก่ Stefan Ingves (Sveriges Riksbank) เป็น Chairman, Agustín Carstens (Bank of Mexico), Boštjan Jazbec (Bank of Slovenia), Lesetja Kganyago (South African Reserve Bank), Philip Lowe (Reserve Bank of Australia), Yves Mersch (ECB), Veerathai Santiprabhob (Bank of Thailand), Janet Yellen (Board of Governors of the Federal Reserve System), และ Zhou Xiaochuan (People's Bank of China)

⁹ ประกอบด้วยธนาคารกลางของ ออสเตรเลีย จีน ฮ่องกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

7.5 กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF)

การประชุมสภาผู้ว่าการในเดือนเมษายน และตุลาคม 2559 ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี สหรัฐอเมริกา ให้ความสำคัญกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง และการปรับปรุงประสิทธิภาพของ Global Financial Safety Net โดยกองทุนการเงินฯ เน้นให้รับมือกับภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับต่ำเป็นเวลานาน และความท้าทายจากพัฒนาการอันรวดเร็วของเทคโนโลยีเข้าสู่ยุคดิจิทัล จึงสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกเร่งดำเนินการปฏิรูปเชิงโครงสร้างพร้อมกับใช้นโยบายการเงินและการคลังที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นอุปสงค์และยกระดับผลิตภาพการผลิต

7.6 ความร่วมมือระหว่างธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South-East Asian Central Banks Research and Training Centre: SEACEN)

สภาผู้ว่าการ SEACEN ได้พิจารณาและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา SEACEN ให้เป็นที่ยอมรับในการเป็นผู้นำทางความคิดในภูมิภาค ผ่านการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดหลักสูตรอบรม และการสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ในการประชุมนี้ ผู้ว่าการ ธปท. ได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสัมมนาประจำปีครั้งที่ 52 ภายใต้หัวข้อ “Monetary Policy Frameworks and Financial Stability” ซึ่งให้ความสำคัญกับความท้าทายและบทบาทของธนาคารกลางในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศควบคู่กับการรักษาเสถียรภาพทางการเงินท่ามกลางความคาดหวังของสาธารณะเพื่อรองรับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ธปท. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสัมมนา SEACEN Conference in Memory of Dr. Puey Ungpakthorn ร่วมกับ SEACEN และธนาคารกลางมาเลเซีย เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2559 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เนื่องในโอกาสครบรอบ 100 ปี ชาตกาล ศ.ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ผู้ร่วมก่อตั้ง SEACEN Centre และในโอกาสที่ท่านได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก โดย United Nations Education, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)

7.7 การจัดทำความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ ธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Asia Infrastructure Investment Bank: AIIB)

ธปท. ได้ร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดวงเงินลงทุนในการจัดตั้ง AIIB ในส่วนของประเทศไทย และสนับสนุนให้ไทยได้ดำรงตำแหน่งกรรมการ AIIB ในนามกลุ่มออกเสียงของไทย ซึ่งประกอบด้วยไทย พิลิปปินส์ บังคลาเทศ มาเลเซีย เนปาล และมัลดีฟส์ โดย ธปท. ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลบัญชีเงินฝากและสินทรัพย์อื่น ๆ (Depository) ของ AIIB ในส่วนของประเทศไทย

7.8 ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA)

ธปท. ได้เข้าร่วมกระบวนการกำหนดค่าที่และเข้าร่วมเจรจาเปิดเสรีด้านการค้าบริการการเงิน ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) เช่น ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) อย่างต่อเนื่อง และความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง (ASEAN-Hong Kong Free Trade Agreement: AHKFTA)

7.9 การจัดตั้งกลไกการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ (Memorandum of Understanding on the Establishment of a Framework for Cooperation to Promote the Settlement of Bilateral Trade and Direct Investment in Local Currencies)

ธปท. ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวกับธนาคารกลางอินโดนีเซีย (Bank Indonesia) เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2559 ณ กรุงเทพฯ ในการสนับสนุนการใช้เงินสกุลรูเปียและบาทของภาคเอกชนเพื่อเป็นสื่อกลางชำระธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวนจากการใช้เงินสกุลหลักในการชำระธุรกรรมระหว่างประเทศ และลดต้นทุนในการทำธุรกรรม รวมถึงช่วยเพิ่มปริมาณการค้าและการลงทุนระหว่างอินโดนีเซียและไทยอีกด้วย

7.10 การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

ในรูปการสนับสนุนด้านวิชาการ การจัดหลักสูตรฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงาน และทุนการศึกษา รวมทั้งร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ เช่น Technical Assistance Office for Lao PDR and the Republic of the Union of Myanmar ในการให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะในหัวข้อเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน การกำกับดูแลสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน การพัฒนาตลาดการเงิน รวมถึงการดำเนินการของธนาคารกลาง เป็นต้น

8. การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจการเงินส่วนภูมิภาค

ในการดำเนินงานระดับภูมิภาคของ ธปท. มีสำนักงานภาค 3 แห่ง แบ่งงานตามพื้นที่ ประกอบด้วย สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ เป็นผู้สนับสนุนการดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน ได้แก่ การติดตามภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาค การกำกับดูแลภาคการเงิน การควบคุมแลกเปลี่ยนเงิน ส่งเสริมความรู้ทางการเงินและการบริหารการเงินภาคครัวเรือน รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนของผู้ใช้บริการทางการเงิน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในภูมิภาค รวมถึงสนับสนุนงานด้านพันธบัตร การดูแลระบบการหักชำระบัญชีเช็คด้วยภาพ และสร้างความเข้าใจเชิงนโยบายกับประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ สำนักงานภาคทั้ง 3 แห่งเน้นการศึกษา ออกสำรวจถึงข้อเท็จจริงในมิติของเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจที่สำคัญในเชิงลึกในแต่ละภูมิภาค ซึ่งในปี 2559 แต่ละสำนักงานภาคมีการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

8.1 สำนักงานภาคเหนือ (สภน.)

- ศึกษา ติดตามเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเงินและข้อมูลเชิงคุณภาพ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลเศรษฐกิจกับผู้ประกอบการ สถาบันการเงินและหน่วยงานอื่น รวมทั้งศึกษาเชิงลึกในสาขาเศรษฐกิจและพืชผลสำคัญ ได้แก่ การท่องเที่ยว ข้าว และพัฒนาเครื่องชี้เศรษฐกิจใหม่ ๆ ได้แก่ ดัชนีการท่องเที่ยวภาคเหนือ ดัชนีราคาอสังหาริมทรัพย์ภาคเหนือ และเครื่องชี้เศรษฐกิจภาคเหนือรายจังหวัด และปรับปรุงเครื่องชี้เดิม ได้แก่ ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) และดัชนีการลงทุนภาคเอกชนในภาคเหนือ (PII) เพื่อให้มีเครื่องชี้ที่สามารถสะท้อนภาพเศรษฐกิจท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงและความผันผวนได้ดียิ่งขึ้น
- ศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินของสหภาพเมียนมาและจีนตอนใต้ ตลอดจนความคืบหน้าตามกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นอกจากนี้ ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS Self-learning Center) ในบริเวณอาคารสำนักงานภาคเหนือ เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจการเงินในบริบทของ GMS จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่สาธารณะ
- จัดสัมมนาทางวิชาการ และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ภาคเหนือในการประชุม สัมมนา โดยให้ข้อคิดเห็นหรือเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ
- วิเคราะห์ประเด็นเศรษฐกิจการเงินที่สำคัญ เรื่อง การเข้าถึงบริการทางการเงินและทักษะทางการเงินในเขตพื้นที่ห่างไกลของภาคเหนือ และนำเสนอในการสัมมนา Mini Symposium ต่อสาธารณชน
- เผยแพร่รายงานหรือผลการศึกษาสู่สาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ ธปท. สื่อสิ่งพิมพ์ และการแถลงข่าวของสำนักงานภาคเหนือ

8.2 สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สภอ.)

- ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน การค้าชายแดน และประเด็นเศรษฐกิจสำคัญ โดยติดตามเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ การปรับปรุงและพัฒนาเครื่องชี้เศรษฐกิจ และสร้างแบบจำลองทางเศรษฐกิจเพื่อใช้ประมาณการเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังได้ผนวกข้อมูลและข้อคิดเห็นจากผู้ประกอบการสำคัญผ่านโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจ ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจ (Business Liaison Program: BLP) รวมถึงการสำรวจเชิงลึกในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสะท้อนภาพและทิศทางเศรษฐกิจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- ศึกษาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ นอกจากนี้ ยังศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน โดยการจัดทำบทวิจัยขนาดสั้น (Focused and Quick: FAQ) เรื่อง ไขปริศนาการขยายตัวของการส่งออกเวียดนาม ท่ามกลางเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว
- งานให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจการเงิน และการดำเนินนโยบายของ ธปท. เพื่อเผยแพร่ให้ส่วนราชการ นักเรียน นักศึกษา และบุคคลภายนอกได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของ ธปท. รวมถึงทิศทางของเศรษฐกิจของภาคฯ และของประเทศเพื่อนบ้าน ผ่านการจัดสัมมนาวิชาการ การบรรยายด้านเศรษฐกิจและการเงิน การบรรยายสรุปให้กับการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ สภาอุตสาหกรรม ท้องถิ่นการค้า
- การจัดงานสัมมนาเรื่อง “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ” ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

- สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและต่างประเทศ
 - (1) การจัดประชุมหารือเพื่อประเมินภาพเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - (2) การประสานความร่วมมือทางวิชาการแก่ธนาคารกลางประเทศเพื่อนบ้าน โดยจัดศึกษาดูงาน ฝึกอบรม บรรยาย ให้กับคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จาก สปป. ลาว รวมทั้งการประสานความสัมพันธ์กับเครือข่ายต่างประเทศในกลุ่ม Greater Mekong Subregion (GMS) อย่างต่อเนื่อง
 - (3) การจัดประชุมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทย และ สปป. ลาว ประจำปี 2559 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานและการพัฒนาระบบการเงินระหว่างกัน

8.3 สำนักงานภาคใต้ (สทต.)

- ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจภาคใต้ การค้าชายแดน และเขตเศรษฐกิจพิเศษ จัดทำสรุปประเมินภาวะเศรษฐกิจสำคัญของภาคใต้เป็นรายเดือนและไตรมาส สรุปประเด็นสำคัญและจัดทำรายงานราคาสินค้าเกษตรกรรมสำคัญ ได้แก่ ยาง ปาล์ม และกุ้ง เป็นรายเดือนและไตรมาสตามลำดับ พบผู้ประกอบการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และจัดทำรายงานแนวโน้มธุรกิจรายไตรมาส พัฒนาเครื่องชี้เศรษฐกิจด้านราคาส่งหาปริมาณ และจัดทำรายงานภาคอสังหาริมทรัพย์รายไตรมาส รายงานสถานะสินเชื่อบริษัทในภาคใต้รายไตรมาส รวมทั้งรายงานรายไตรมาสและรายปีของเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา และ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกในเรื่องสถานะและความเสี่ยงทางการเงินของครัวเรือนในภาคใต้ ศึกษาธุรกิจยางพารา ครอบคลุมภาพรวมอุตสาหกรรม ความสามารถในการแข่งขัน ปัจจัยกำหนดราคายางและการส่งออก รวมถึงแบบจำลองทางธุรกิจ นอกจากนี้ยังจัดทำบทความ 11 เรื่อง เกี่ยวกับสถานการณ์ยางพารา ปาล์มน้ำมัน การท่องเที่ยว แรงงาน การลงทุนภาครัฐ ตลอดจนการปรับตัวของเศรษฐกิจฐานราก
- จัดสัมมนาวิชาการ เรื่อง “ประเทศไทย 4.0” แลกเปลี่ยนภาวะเศรษฐกิจภาคใต้เป็นรายไตรมาส และจัดอบรมสื่อมวลชน 2 ครั้ง

ทั้งนี้ การติดตามภาวะเศรษฐกิจต่าง ๆ ของแต่ละสำนักงานภาคได้เผยแพร่สู่สาธารณชนผ่านช่องทางการแถลงข่าว การจัดทำรายงานเศรษฐกิจเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ ธปท. และการจัดทำบทความเผยแพร่ผ่านสื่อ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสารหอการค้า และวารสารสภาอุตสาหกรรมของจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของ ธปท. บางส่วนด้วย

9. การเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในองค์กร

เพื่อให้สามารถบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างสมบูรณ์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงและสภาวะแวดล้อมที่ผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และยากจะคาดเดา จึงมุ่งสร้างองค์ความรู้ ยกระดับคุณภาพงานวิจัย และสร้างเครือข่ายนักวิชาการเพื่อเป็นเวที แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงนโยบายด้านต่าง ๆ ควบคู่กับการจัดการเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศให้ตอบสนองต่อความต้องการทาง ธุรกิจที่มีความหลากหลายได้อย่างรวดเร็วและเท่าทันทันต่อสถานการณ์โลกมากยิ่งขึ้น และพัฒนาระบบข้อมูลให้พร้อมในการติดตาม และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกัน ในการบริหารทรัพยากรบุคคลและองค์กร จำเป็นต้องปรับองค์กรให้มีความยืดหยุ่น และมีบุคลากรที่มีความพร้อมต่อการขับเคลื่อนองค์กร รวมถึงแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างที่พนักงานส่วนใหญ่อยู่ในวัยสูงอายุ

9.1 การสร้างองค์ความรู้และเครือข่ายนักวิชาการ

ธปท. ให้ความสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้ที่จะสนับสนุนการดำเนินนโยบายของ ธปท. และบทบาทที่ปรึกษาเศรษฐกิจของรัฐบาล และสร้างเครือข่ายนักวิชาการเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่าง ธปท. กับพันธมิตรทางวิชาการ หรือเครือข่ายผู้นำทางความคิด สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ จึงได้ดำเนินการดังนี้

การสร้างองค์ความรู้ ในปี 2559 มีการจัดทำบทความวิจัยฉบับเต็ม (Discussion Paper) ทั้งหมด 38 บทความ และบทความวิจัยฉบับย่อ (aBRIDGEd) จำนวน 26 บทความ ซึ่งครอบคลุมหัวข้อที่หลากหลาย ทั้งด้านนโยบายการเงิน ระบบการเงิน และเศรษฐกิจจริง

การให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัยต่าง ๆ ได้แก่

- ให้ทุนสนับสนุนต่อเนื่องแก่โครงการ Townsend Thai Data โดยร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลระดับครัวเรือนแบบตัวอย่างรายเดือน (Monthly Micro Data) และผลิตงานวิจัยโดยการประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลดังกล่าว
- ให้ทุนสนับสนุนต่อเนื่องแก่สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ในการทำวิจัยเกี่ยวกับ New Growth Model ของประเทศไทย
- มอบทุนสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ ประจำปี 2559 แก่โครงการวิจัยที่ได้รับคัดเลือกจำนวน 3 ทุน ซึ่งเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับตลาดแลกเปลี่ยนเงินตรา เศรษฐกิจในภูมิภาค ASEAN และต้นทุนทางเศรษฐกิจของความไม่แน่นอนทางการเมือง

การสร้างเวทีวิชาการระดับประเทศ โดยจัดงานสัมมนาวิชาการประจำปีภายใต้หัวข้อ “มิติใหม่ของนโยบายเศรษฐกิจในยุคแห่งข้อมูล” หรือ “The Data Revolution: A New Paradigm for Economic Policy” ระหว่างวันที่ 15-16 กันยายน 2559 ซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยและดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ โดยใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความละเอียดสูง หรือใช้ข้อมูลรูปแบบใหม่จากสื่อในยุคดิจิทัล ซึ่งมีการนำเสนองานวิจัยทั้งจากนักวิจัยภายในและภายนอก ธปท. จำนวน 5 บทความ นอกจากนี้ เพื่อให้มีเวทีเผยแพร่ผลงานวิชาการที่น่าสนใจของนักวิชาการทั้งภายในและภายนอก จึงจัดสัมมนาเศรษฐศาสตร์ใน ธปท. (Economic Seminar) และเพื่อเชื่อมโยงนักวิชาการกับสาธารณะจึงจัดงานนักวิจัยพบสื่อมวลชน (Press Briefing) เป็นระยะๆ

การสร้างเครือข่ายวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศ

- (1) จัดงานสัมมนา PIER Research Workshop เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิคการทำงานวิจัย ระหว่างนักเศรษฐศาสตร์ทั้งภายในและภายนอก ธปท. ระหว่างวันที่ 8-9 กรกฎาคม 2559 ณ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีการนำเสนอบทความวิจัย 5 เรื่อง และมีการสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในหัวข้อ “การสร้าง Research Culture ในองค์กร”

- (2) จัดงานสัมมนาเฉพาะสาขา (Field-specific Workshop) จำนวน 4 ครั้ง ประกอบด้วยสาขาเศรษฐศาสตร์ การคลัง โครงการฐานข้อมูลครัวเรือนไทย โมเดลใหม่ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม
- (3) ร่วมกับ Central Bank Research Association (CEBRA) และ Asian Bureau of Finance and Economic Research (ABFER) จัดสัมมนาในหัวข้อ “Monetary Policy and Financial Stability in the Asia-Pacific” ณ ประเทศสิงคโปร์
- (4) สนับสนุนให้นักวิจัยจากสถาบันอื่นมาทำงานวิจัยที่สถาบันฯ ระยะสั้น (Visiting Fellow) เพื่อสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยภายในและภายนอก ธปท.

9.2 การบริหารจัดการเทคโนโลยีและระบบข้อมูลสารสนเทศ

ธปท. ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับความต้องการทางธุรกิจที่มีความหลากหลายได้อย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์โลกมากยิ่งขึ้น รวมถึงพัฒนาระบบข้อมูลให้พร้อมในการติดตามและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงดำเนินการดังนี้

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ธปท. ได้ดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านระบบไอทีให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ พร้อมรองรับการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งในด้านการบริหารเงินสำรอง ด้านการชำระเงิน ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และด้านความเสี่ยงเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทวีความรุนแรงและซับซ้อน ตลอดจนเป็นเครื่องมือยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพขององค์กร

ภาพรวมผลการดำเนินงานที่สำคัญ ปี 2559 มีดังนี้

- (1) **ด้านโครงสร้างพื้นฐานไอที (IT Infrastructure) ได้แก่** การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานระดับเครือข่ายให้เชื่อมโยงกับเครือข่ายภาครัฐ สมาชิก และระหว่างศูนย์คอมพิวเตอร์หลักและสำรอง ปรับปรุงศูนย์ข้อมูลองค์กรให้สามารถรองรับข้อมูลในรูปแบบหลากหลายและมีปริมาณมาก (Big Data) ปรับระบบคอมพิวเตอร์ส่วนกลางให้สามารถรองรับการใช้งานแบบ Cloud Automation และมีระบบคอมพิวเตอร์ที่เสถียร ปลอดภัย ทัวถึง และทันการณ์ พร้อมรองรับงาน Data Analytics ที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น รวมถึงปรับปรุงเพิ่มความเร็วของระบบเทียบเวลาผ่านดาวเทียมตามมาตรฐานสากล และออกแบบโครงสร้างพื้นฐานไอทีสำหรับศูนย์คอมพิวเตอร์แห่งที่ 3 เพื่อรองรับระบบงานสำคัญให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องในภาวะวิกฤต
- (2) **ด้านระบบงานคอมพิวเตอร์ ขยายขีดความสามารถของระบบงาน ได้แก่**
 - **ตลาดการเงิน เช่น Dealing Room System (DRS)** ให้สามารถรองรับความต้องการทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปรับปรุงบริการ Trading Platform ให้ทันสมัยและพร้อมใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง การจัดการข้อมูล Certification และการขึ้นทะเบียนผู้ค้าในตลาดเงินและตลาดเงินตราต่างประเทศ การปรับปรุงระบบงานธุรกรรมเพื่อรองรับภาวะไม่ปกติ (ELA) ให้มีความคล่องตัว การปรับปรุงระบบงานยืมตราสารหนี้ (SBL) ให้รองรับการทำธุรกรรมใหม่ 2 รูปแบบ คือ Early Termination หรือ Extended Maturity (Rollover) และ At Call การปรับปรุงระบบบัญชีตลาดการเงิน (TAS) และระบบบัญชีทุนสำรองเงินตรา (CRS) ให้สามารถโอนผลประโยชน์ประจำปีให้แก่ FIDF และเพิ่มฟังก์ชันการทำงานรวมถึงเชื่อมโยงกับระบบงานที่เกี่ยวข้องได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น
 - **การชำระเงิน** ได้เพิ่มประสิทธิภาพและความเสถียรของระบบ BAHTNET และปรับระบบการชำระดุลกลางให้สามารถรองรับสถานการณ์ไม่ปกติได้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของการจัดการภาพเช็ค มีการปรับปรุงคุณภาพการตรวจสอบภาพเช็คให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตามมาตรฐาน และเป็นไปโดยอัตโนมัติ

พัฒนาระบบงานเพื่อรองรับการดำเนินธุรกรรมการแลกเปลี่ยนตราสารหนี้ภาครัฐตามนโยบายของสำนักงานบริหารหนี้ภาครัฐ (สบน.) ปรับปรุงระบบ e-Bidding ให้รองรับการให้สิทธิซื้อพันธบัตรเพิ่มเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการดูดซับสภาพคล่อง และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนของเครื่องมือดูดซับสภาพคล่องของ ธปท.

พัฒนาระบบข้อมูลค่าธรรมเนียมของผู้ให้บริการ e-Payment ซึ่งจะช่วยให้การกำกับดูแลข้อมูลค่าธรรมเนียมมีความรวดเร็ว และประชาชนได้ทราบข้อมูลค่าธรรมเนียมเปรียบเทียบ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้บริการได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาระบบงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดขั้นตอนของกระบวนการยื่นและพิจารณาคำขอประกอบธุรกิจและให้บริการ e-Payment ทำให้ระยะเวลาการพิจารณาคำขอเป็นไปตาม พ.ร.บ. อำนาจความสะดวก ลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสาร และผู้ประกอบการสามารถติดตามสถานะคำขอได้ด้วยตนเอง

- (3) **ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย (IT Security)** ได้ปรับปรุงศูนย์ติดตามและจัดการความมั่นคงปลอดภัยด้านไอที (Security Operation Center) ให้สามารถตรวจจับและตรวจสอบภัยคุกคามในระดับที่ลึกและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เพิ่มการตรวจสอบความปลอดภัยตามมาตรฐาน และปรับปรุงความมั่นคงปลอดภัยของระบบงานสำคัญให้สามารถรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๆ ได้ รวมถึงมีการพัฒนาระบบจัดการสิทธิ์ผู้บริหารระบบ (Administrator) ตามมาตรฐานสากล

ด้านระบบสารสนเทศ

ธปท. มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งบุคลากร กระบวนการ และเทคโนโลยีการบริหารจัดการข้อมูล รวมถึงมีการทบทวนธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ให้สอดคล้องกับกระบวนการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีรายละเอียดที่สำคัญของการดำเนินงานในปี 2559 ดังนี้

(1) การยกระดับการใช้ข้อมูล

ธปท. เริ่มดำเนินการยกระดับการใช้ข้อมูลโดยสนับสนุนให้นำข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์เชิงลึก (Data Analytics) และพัฒนาข้อมูลสถิติและเครื่องมือใหม่เพิ่มเติมตอบสนองความต้องการข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบาย และสอดคล้องกับกลยุทธ์ของประเทศ รวมทั้งยกระดับคุณภาพสถิติให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

- **งานวิเคราะห์เชิงลึก (Data Analytics)** ได้ดำเนินการกับข้อมูลระดับจุลภาค (Micro Data) โดยวิเคราะห์เสถียรภาพการเงินจากข้อมูลสินเชื่อรายตัวของธนาคารพาณิชย์ด้วยเทคนิค Stylized Fact เพื่อจับสัญญาณการเกิด Special Mention ของหนี้ภาคธุรกิจ ซึ่งผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็น Early Warning ได้ระดับหนึ่งและวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศเพื่อโยงถึงนัยต่อการบริหารความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนของผู้ส่งออกและนำเข้า โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบเครือข่าย (Network Analysis) ซึ่งผลที่ได้สามารถนำมาใช้ประกอบการดำเนินนโยบายการเงิน และการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน และต่อยอดการวิเคราะห์เพื่อประเมินระดับการปล่อยสภาพคล่องเงินตราต่างประเทศที่เหมาะสม
- **งานพัฒนาเครื่องมือเศรษฐกิจใหม่ ที่สำคัญ ดังนี้**
 - เครื่องชี้ภาคบริการ พัฒนา Composite Service Production Index (SPI)
 - ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index: MPI) ให้มีคุณภาพสูงขึ้น โดยปรับเพิ่มหรือลดบริษัทที่ทำการสำรวจให้สอดคล้องกับโครงสร้างอุตสาหกรรมในปัจจุบัน รวมถึงกำหนดแนวทางใหม่เพื่อประมาณการข้อมูลบริษัทที่ไม่ตอบกลับแบบสำรวจ

- เครื่องชี้ภาคครัวเรือน พัฒนาเครื่องชี้ภาระการชำระหนี้ของครัวเรือน (Debt Service Ratio: DSR) เป็นตัวบ่งชี้เสถียรภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนไทยจำแนกตามประเภทสถาบันการเงิน และประเภทหนี้ ซึ่งในระยะแรกเป็นการใช้งานภายใน ธปท. และหากใช้งานไประยะหนึ่งจะได้นำเผยแพร่สู่สาธารณชนต่อไป
- ศึกษาและพัฒนาเครื่องชี้และระบบประมวลผลข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

(2) การขยายขอบเขตข้อมูล

โดยศึกษาความเป็นไปได้ในการนำข้อมูลจากแหล่งใหม่ ๆ ที่มีความถี่สูง เช่น Internet มาใช้เพื่อจัดทำเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่มีความรวดเร็วเพิ่มขึ้น รวมถึงมีระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานกำกับดูแลทะเบียนต่าง ๆ เช่น กรมการปกครอง และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนมาใช้ประโยชน์ดังกล่าว ช่วยลดภาระการรายงานข้อมูลจากสถาบันการเงิน และ อปท. มีข้อมูลทะเบียนที่ถูกต้องและสอดคล้องกับแหล่งข้อมูลทางการ

(3) การพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูล

- ด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ได้แก่ ระบบข้อมูลการดำรงเงินกองทุน และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR) ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่เปลี่ยนมาใช้เกณฑ์ Basel III ในการกำกับดูแล และการปรับปรุงระบบงานย่อย ๆ รองรับธุรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของธนาคารพาณิชย์
- ด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้เทียบเท่าธนาคารพาณิชย์ จึงพัฒนาระบบข้อมูลสินเชื่อและภาระผูกพันของลูกค้า SMEs รายบุคคล เพื่อรองรับข้อมูลจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่จะจัดส่งให้ ธปท. ในกลางปี 2560 และปรับปรุงระบบข้อมูลให้รองรับการรายงานข้อมูลงบการเงินรวมของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ตามเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม เนื่องจาก บตท. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีนิติบุคคลเฉพาะกิจในเครือ
- ระบบเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคล (Individual Data Integration: IDI) เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึกและเห็นถึงความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการเงินในด้านต่าง ๆ ที่ครอบคลุม ขณะเดียวกันได้พัฒนาระบบการในการบริหารจัดการการใช้ข้อมูลเชิงลึก และการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลที่รอบคอบรัดกุมมากยิ่งขึ้น
- ระบบข้อมูลรองรับการวิเคราะห์เงินทุนเคลื่อนย้ายและการจัดทำสถิติดุลการชำระเงินและฐานะการลงทุนระหว่างประเทศได้สมบูรณ์ขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลการลงทุนในตราสารหนี้
- พัฒนาระบบเพื่อเชื่อมโยงแบบ Near Real-time ระหว่างระบบข้อมูลทะเบียนบุคคลและนิติบุคคลของ ธปท. เพื่อช่วยให้ ธปท. ได้รับข้อมูลบุคคลโดยตรงจากหน่วยงานกำกับดูแลทะเบียนได้แก่ ระบบทะเบียนของกรมการปกครอง และกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ และอนาคตจะช่วยลดภาระการรายงานข้อมูลทะเบียนบุคคลจากสถาบันการเงิน
- พัฒนาช่องทางการนำเข้าข้อมูล (Data Acquisition Platform) ทดแทนระบบเดิม โดยใช้เทคโนโลยีด้านความปลอดภัยที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น มีฟังก์ชันสนับสนุนการทำงานที่ยืดหยุ่น ผู้ใช้บริการสามารถบริหารจัดการสิทธิของหน่วยงานได้ด้วยตนเอง และได้ปรับปรุงช่องทางการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลเฉพาะสมาชิกในรูปแบบใหม่ให้อยู่บนมาตรฐานความปลอดภัยเดียวกัน

(4) การสร้างความสัมพันธ์และการเผยแพร่ทวิเคราะห์ทางสถิติ

การสร้างพันธมิตรเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลมีความสำคัญการขยายฐานข้อมูลและมุมมองการวิเคราะห์ รวมถึงผลงานที่เข้าช้อนลง ธปท. จึง ลงนาม MOU กับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลท่องเที่ยวและที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยว ตลอดจนบทวิเคราะห์ระหว่างกัน และสร้างความร่วมมือด้านด้านวิชาการ ในการจัดทำและพัฒนาสถิติและเครื่องชี้ อาทิ กับกรมบัญชีกลาง สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นต้น การเป็นเจ้าภาพร่วมกับ IMF ในการจัดอบรมการจัดทำสถิติการคลังให้กับผู้จัดทำสถิติในกลุ่มประเทศอาเซียน และการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำเครื่องชี้ความแข็งแกร่งทางการเงิน (Financial Soundness Indicators : FSIs) การเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการด้านสถิติ เช่น ใน ASEAN Working Group on Statistics of International Trade in Services (WGSITS) การจัดทำสถิติทางการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และการเป็นวิทยากรอบรมเรื่องเทคนิคการสำรวจให้แก่เจ้าหน้าที่จาก General Statistics Office ประเทศเวียดนาม นอกจากนี้ ได้เผยแพร่ข้อมูลเครื่องชี้ความแข็งแกร่งทางการเงิน (Financial Soundness Indicators) เพิ่มเติมจากปี 2558 อีก 17 รายการ แก่ IMF และสาธารณะ (31 ธันวาคม 2559) และบทความพร้อมข้อมูลชุดใหม่ ได้แก่ สินเชื่อการค้าระหว่างประเทศ การพัฒนาดัชนีราคาที่อยู่อาศัยของไทย และเรื่องการลงทุนโดยตรงพร้อมข้อมูลการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (Outward Direct Investment) จำแนกตามธุรกิจปลายทางที่ได้รับเงินลงทุน

การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านข้อมูลท่องเที่ยว ระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากับธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559

9.3 การบริหารทรัพยากรบุคคล

เพื่อป้องกันและลดความขัดแย้ง และมีความพร้อมต่อการขับเคลื่อนองค์กรท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างที่พนักงานส่วนใหญ่อยู่ในวัยสูงอายุ การบริหารทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กรจึงดำเนินการดังนี้

- (1) การสรรหาบุคลากรภายนอกที่มีประสบการณ์ควบคู่กับการปรับรูปแบบการจ้างงานให้หลากหลาย ในกลุ่มตำแหน่งงานที่เป็น Focus Areas เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้าน Data Analytics นักวิจัยประจำสถาบันวิจัย ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เป็นต้น
- (2) สรรหาบุคลากรรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ การจัดโครงการสรรหาเชิงรุกร่วมกับมหาวิทยาลัย (Campus Visit) รวมถึงการสื่อสารผ่านสังคมอิเล็กทรอนิกส์ (Social Media) และเพิ่มเงินค่าประกาศนียบัตรวิชาชีพที่สำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการทำงานให้กับพนักงานแรกเข้า รวมทั้งปรับอัตราเงินเดือนแรกเข้าให้กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาเศรษฐศาสตร์ การเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ และวิศวกรรม จากมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ เพื่อดึงดูดผู้มีศักยภาพสูงมาร่วมงานกับ ธปท. เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาโปรแกรมพี่เลี้ยง (BOT Mentorship Program) เพื่อดูแลพนักงานใหม่และนักเรียนทุน ธปท. ให้ปรับตัวเรียนรู้ทั้งในเรื่องงาน และการดำเนินชีวิตตามวัฒนธรรมองค์กรได้รวดเร็วขึ้น
- (3) การเตรียมกำลังคนทดแทนในระยะยาว ธปท. ได้ดำเนินการพัฒนาพนักงานโดยเฉพาะพนักงานกลุ่มศักยภาพ (Talent) ให้สอดคล้องกับแผนทดแทนตำแหน่งงาน (Succession Plan) ในระดับผู้บริหาร ซึ่งจะมีความเป็นผู้นำขององค์กรในอนาคต (Future Leader) ซึ่งต้องได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างรอบด้านก่อนขึ้นสู่ตำแหน่งทั้งด้านสมรรถนะทางการบริหาร (Professional Competency) และสมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ (Functional Competency) โดย
 - 3.1) สนับสนุนให้พนักงานได้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านบทเรียน e-Learning รวมทั้งเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาด้าน Professional Skills เช่น Leaderships และด้าน Functional Skills ตามความจำเป็นของแต่ละสายงาน
 - 3.2) ผลักดันเรื่อง Mobility ทั้งการย้ายและหมุนเวียนงานภายในและไปปฏิบัติงานองค์กรภายนอก (Secondment) เพื่อให้พนักงานได้พัฒนาทักษะและประสบการณ์การทำงานจากการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) และเพิ่มความหลากหลายของประสบการณ์ (Diverse Experience)
 - 3.3) ให้ทุนการศึกษาเพื่อศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ และขยายสาขาวิชาที่ให้ทุนฯ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของ ธปท. ในอนาคต เช่น Data Analytics, Cyber Security และเนื่องในวาระครบรอบ 100 ปี ชาตกาล ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ธปท. ได้ประสานกับ London School of Economics and Political Science (LSE) เพื่อให้ทุนการศึกษา Dr. Puey Ungphakorn Centenary Scholarship สำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาเศรษฐศาสตร์การเงิน และ Data Science
- (4) การบริหารผลงาน มีการจ่ายเงินรางวัลใจเพิ่มพิเศษ (Incentive Rewards) ให้กับพนักงานที่ทุ่มเทและสร้างสรรค์ผลงานได้ดี ทั้งงานประจำ งานโครงการ และงานวิจัย พร้อมทั้งเปิดให้พนักงานลาเพื่อไปทำงานวิจัย เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และประสบการณ์
- (5) การสร้างวัฒนธรรมการทำงาน ให้สอดคล้องกับค่านิยมร่วม “ยืนตรง มองไกล ยื่นมือ ตัดดิน” โดยมุ่งเน้นพฤติกรรมหลัก 5 ประการ คือ “มีหลักการ รู้ลึกคิดไกล เปิดใจ คล่องตัวทันการณ์ มุ่งผลสำเร็จ”

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย (กตส.) ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 ท่าน โดยเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. จำนวน 3 ท่าน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอก 2 ท่าน มีวาระการดำรงตำแหน่งดังนี้

1. นายอัษฎพร จารุจินดา (1 กุมภาพันธ์ 2557 - ปัจจุบัน) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นประธาน
2. นายชาติ จันทนียังยง (1 ตุลาคม 2558 - ปัจจุบัน) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นกรรมการ
3. นายสุทัศน์ เศรษฐบุญสร้าง (26 พฤศจิกายน 2558 - ปัจจุบัน) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นกรรมการ
4. นางจิตติมา คุริยะประพันธ์ (1 ตุลาคม 2557 - ปัจจุบัน) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากบุคคลภายนอก เป็นกรรมการ
5. นางดนุชา คุณพนิชกิจ (27 กุมภาพันธ์ 2557 - ปัจจุบัน) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากบุคคลภายนอก เป็นกรรมการ

กตส. ปฏิบัติหน้าที่เพื่อมุ่งให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ ธปท. ในการกำกับการบริหารงานของ ธปท. และหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดของ ธปท. ให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีระบบงานด้านการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการตรวจสอบกิจการภายในที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการภายในมีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างความมั่นใจว่า การดำเนินงานของ ธปท. มีความโปร่งใส มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนฝ่ายบริหารของ ธปท. ให้บริหารและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ ธปท. ให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ของ ธปท. ที่กำหนดไว้ดียิ่งขึ้น อนึ่ง การปฏิบัติหน้าที่ของ กตส. อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ธปท.

ในปี 2559 มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 12 ครั้ง โดยเป็นการประชุมพร้อมเยี่ยมชมการปฏิบัติงาน สำนักงานของสายออกบัตรธนาคาร จังหวัดนครปฐม 1 ครั้ง นอกจากนี้ กตส. ได้ประชุมร่วมกับผู้ว่าฯ 2 ครั้ง ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกของ ธปท. 2 ครั้ง และประชุมเสวนา กตส. กับพนักงานในสายตรวจสอบกิจการภายใน (สตน.) ประจำปี 2559 ด้วย

สรุปสาระสำคัญของงานที่ กตส. ดำเนินการและสอบทาน จำแนกตามลักษณะของงาน ดังนี้

1. การสอบทานรายงานทางการเงิน

กตส. ได้สอบทานกระบวนการจัดทำงบการเงินและรายงานทางการเงินภายใต้การดำเนินงานของ ธปท. ได้แก่ งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ทุนสำรองเงินตรา และกิจการธนบัตร โดย กตส. เห็นว่า กระบวนการโดยรวมสำหรับการบันทึกบัญชีและการจัดทำงบการเงินของ ธปท. อยู่ภายใต้การควบคุมภายในที่รัดกุม มีประสิทธิภาพ งบการเงินแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญและเชื่อถือได้ ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามแนวการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับธนาคารกลาง ตลอดจนสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เหมาะสม

2. การประสานงานด้านการบริหารความเสี่ยง

กตส. และคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ได้กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนบันทึกการประชุมระหว่างกัน เพื่อให้กรรมการรับทราบข้อคิดเห็น ประเด็นความเสี่ยง และแนวทางในการดูแลความเสี่ยงองค์กรตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ทั้ง 2 คณะร่วมกัน โดยในปี 2559 กตส. ได้รับทราบผลการประชุม กคส. เกี่ยวกับการดูแลความเสี่ยงองค์กรในภาพรวม รวมทั้งภาวะแนวโน้มและปัจจัยเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินไทย และ กตส. ได้ขอให้ สตน. พิจารณาวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้ กคส. ทราบด้วย

3. การสอบทานระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบกิจการภายใน

กตส. ได้สอบทานรายงานผลการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบประจำปี 2559 ของ สตน. และที่มอบหมายเพิ่มเติมโดยมอบหมายให้ สตน. แจ้งฝ่ายบริหารถึงความสำคัญของการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และให้นำข้อเสนอแนะจากผลการตรวจสอบไปดำเนินการอย่างเคร่งครัด

ด้านการตรวจสอบกิจการภายใน กตส. เห็นว่า งานตรวจสอบกิจการภายในมีประสิทธิภาพและมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับ ธปท. ในภาพรวม โดย กตส. ได้ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างการดำเนินงานของ ธปท. ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น อาทิ การเน้นให้ส่วนงานมีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับกฎหมาย

กฎระเบียบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด การสร้างความตระหนักในการรายงานเหตุการณ์ความเสี่ยง การจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับกรณี Cyber Attack ให้ครอบคลุมทั้งด้าน IT และ Non-IT การสนับสนุนให้มีการจัดทำบทเรียนการปฏิบัติงาน (Lesson Learned) ข้อควรปฏิบัติ ข้อควรหลีกเลี่ยงและเป็นความเสี่ยง โดยเฉพาะในการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างมูลค่าสูงต่าง ๆ เพื่อเป็นองค์ความรู้ การกำหนดกลไกและกระบวนการในการประสานงานกรณีการออกมาตรการหรือนโยบายที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง

4. การกำกับดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการภายใน

กตส. ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนงานตรวจสอบ แผนงานและงบประมาณประจำปี 2560 ของ สตท. ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบโดยสนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบมีการเตรียมความพร้อมสำหรับงานตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) และ IT Audit

ในการประชุมเสวนาร่วมกับพนักงาน สตท. ประจำปี 2559 เพื่อสื่อสาร เสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อบทบาทหน้าที่ของ กตส. และ สตท. โดย กตส. ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านหลักการทำงานตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยคงไว้ซึ่งความเป็นอิสระ รวมทั้งสนับสนุนให้ สตท. เสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก และเห็นคุณค่าคุณประโยชน์ของงานตรวจสอบที่มีต่อองค์กร เน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น อาทิ การส่งพนักงานไปร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบกับหน่วยงานภายนอกเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านงานตรวจสอบระหว่างพนักงาน สตท.

5. การประชุมร่วมกับผู้ว่าการ

ในปี 2559 กตส. ประชุมร่วมกับผู้ว่าการจำนวน 2 ครั้ง การหารือครอบคลุม 1) ประเด็นสำคัญจากการตรวจสอบ 2) การทบทวนแผนงานตรวจสอบในช่วงครึ่งหลังของปี 2559 ซึ่งเป็นประเด็นที่ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญ และ 3) ขอบเขตและแผนงานตรวจสอบประจำปี 2560 ของ สตท.

6. การประชุมร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในฐานะผู้สอบบัญชี

กตส. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี 2 ครั้ง เพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีต่อแนวปฏิบัติด้านบัญชี และการจัดทางการเงินของ ธปท. การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน รวมทั้งรับทราบปัญหา ข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

นอกจากนี้ กตส. ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีประจำปี ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการ ธปท. พิจารณานุมัติต่อไป

7. การรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

กตส. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการ ธปท. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรายไตรมาส ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 55

ความเห็นของ กตส. โดยสรุป

ในการปฏิบัติหน้าที่ กตส. ตามขอบเขต อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎบัตรนั้น กตส. ได้พยายามอย่างดีที่สุดในการใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะของกรรมการตรวจสอบทุกท่านในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระ และเป็นกลางต่อคณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหาร และพนักงานของ ธปท. โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดย กตส. ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและฝ่ายงานต่าง ๆ ของ ธปท. เป็นอย่างดี ผลจากการประชุมหารือได้รับการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

ในภาพรวม กตส. เห็นว่า คณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานของ ธปท. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ ธปท. อย่างมีคุณภาพเที่ยงมืออาชีพ และได้ให้ความสำคัญอย่างเหมาะสมต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อความมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเชื่อถือได้ รวมทั้งได้จัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่รัดกุม เหมาะสม เพียงพอ การปฏิบัติงานสอดคล้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ผลการตรวจสอบกิจการภายในเป็นประโยชน์และเป็นไปตามหลักวิชาการ ซึ่งสะท้อนความมีประสิทธิภาพของ ธปท. ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

(นายอัษฎพร จารุจินดา)
ประธานกรรมการตรวจสอบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากธนาคารตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีแต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารคาดว่ารายงานประจำปีจะถูกจัดเตรียมให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกธนาคารหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของธนาคาร

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของธนาคาร
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องในงบการเงินหรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กิจการต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางยุพิน ชลานนท์วันน์)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางจิตรา เมฆาพงศ์พันธุ์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 3

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2559	2558
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก	4	790,313,141,104	608,691,723,435
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	5	69,117,344,213	69,604,061,053
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	6	3,063,658,457,868	2,918,048,601,425
เงินให้กู้ยืม	7	112,045,652,243	136,594,860,330
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	8	6,958,300,863	6,452,977,033
สินทรัพย์อื่น	9	176,097,367,892	100,965,307,202
รวมสินทรัพย์		4,218,190,264,183	3,840,357,530,478
หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก	10	287,148,314,048	551,263,461,277
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	11	46,722,111,011	48,506,509,104
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	12	310,306,000,000	350,590,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	13	4,170,375,564,674	3,426,338,072,694
หนี้สินอื่น	14	149,401,916,351	69,889,209,551
รวมหนี้สิน		4,963,953,906,084	4,446,587,252,626

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
 งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2559	2558
หนี้สินและทุน (ต่อ)			
ทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000	20,000,000
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	15	27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	16	624,075,747	624,075,747
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	17	32,119,865,142	90,205,916,464
ขาดทุนสะสม	18	(725,028,181,880)	(635,250,812,326)
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด		(80,807,332,038)	(89,136,833,161)
รวมทุน		(745,763,641,901)	(606,229,722,148)
รวมหนี้สินและทุน		4,218,190,264,183	3,840,357,530,478

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

วิรัตน์ ธรรม

(นายวิรัตน์ สันติประภาพ)
 ผู้ว่าการ

ปริญญ์ จิตประเสริฐ

(นางสาวปริญญ์ จิตประเสริฐ)
 ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการเงินและการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2559	2558
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		53,216,942,052	47,026,729,520
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ		23,806,669,816	4,148,489,034
ค่าธรรมเนียม		492,374,893	931,958,395
รายได้อื่น		647,175,357	756,803,651
รวมรายได้		78,163,162,118	52,863,980,600
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย		82,273,407,779	91,861,122,339
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		57,437,851,299	38,137,953,569
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		4,872,881,877	5,052,007,451
ค่าใช้จ่ายอื่น	19	14,386,353,201	6,949,730,402
รวมค่าใช้จ่าย		158,970,494,156	142,000,813,761
ขาดทุนสุทธิ		(80,807,332,038)	(89,136,833,161)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	หน่วย : บาท	
	2559	2558
ขาดทุนสุทธิ	(80,807,332,038)	(89,136,833,161)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น		
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน		
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
ส่วนเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจาก การตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	(58,086,051,322)	184,181,201,159
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน		
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
ขาดทุนจากการประมาณการตาม หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(640,536,393)	(780,002,310)
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ	(58,726,587,715)	183,401,198,849
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	(139,533,919,753)	94,264,365,688

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
ขบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนกองทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : บาท							
	ทุนประเดิม	เงินจัดสรรตามกฎหมาย	เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรรักษาส่วนเกิน	เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	ขาดทุนสะสม	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	รวม
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2558	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(93,975,284,695)	(572,901,331,397)	(61,569,478,619)	(700,494,087,836)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(61,569,478,619)	61,569,478,619	-
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	184,181,201,159	(780,002,310)	(89,136,833,161)	94,264,365,688
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2558	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	90,205,916,464	(635,250,812,326)	(89,136,833,161)	(606,229,722,148)
ยอดคงเหลือยกมา ณ 1 มกราคม 2559	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	90,205,916,464	(635,250,812,326)	(89,136,833,161)	(606,229,722,148)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(89,136,833,161)	89,136,833,161	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	(58,086,051,322)	(640,536,393)	(80,807,332,038)	(139,533,919,753)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2559	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	32,119,865,142	(725,028,181,880)	(80,807,332,038)	(745,763,641,901)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	หน่วย : บาท	
	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ขาดทุนสุทธิ	(80,807,332,038)	(89,136,833,161)
รายการปรับกระทบขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	649,388,812	548,579,480
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(8,068,923)	(4,342,373)
สินทรัพย์ระหว่างทำตัดจำหน่าย	3,552,647	5,542,491
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิ	(23,806,669,816)	(4,148,489,034)
ดอกเบี้ยรับ	(53,216,942,052)	(47,026,729,520)
ดอกเบี้ยจ่าย	82,273,407,779	91,861,122,338
(กำไร) ขาดทุนจากการเฉลี่ยต้นทุน สินทรัพย์และหนี้สิน เงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	(57,742,594,083)	27,264,989,481
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เพื่อขาดทุน จากภาระรับขายฝาก	(47,256,471)	(54,790,053)
รายได้ค้ำรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลงสุทธิ	(5,947,048)	498,315
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายเพิ่มขึ้นสุทธิ	27,361,633	130,792,326
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าลดลงสุทธิ	1,659,761	492,264,621
	(132,679,439,799)	(20,067,395,089)
เงินสดรับดอกเบี้ย	74,559,153,800	63,993,616,053
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(58,864,352,251)	(70,626,805,005)
ขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน		
สินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	(116,984,638,250)	(26,700,584,041)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2559	2558
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
เงินฝากต่างประเทศ		51,418,674,453	128,748,299,999
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน		(2,138,162,581)	3,651,835,771
เงินให้กู้ยืม		24,456,588,343	31,031,579,217
สินทรัพย์อื่น		(5,119,958,813)	(7,553,028,029)
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เงินรับฝาก		(264,116,533,545)	214,238,616,297
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน		(40,284,000,000)	79,230,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย		717,402,599,079	(95,221,197,871)
หนี้สินอื่น		15,780,809,939	4,988,881,684
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		380,415,378,625	332,414,403,027
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ในประเทศ		(66,916,197,080)	(66,785,357,828)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ในประเทศ		17,899,000,000	30,756,000,000
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ต่างประเทศ		(7,614,702,278,880)	(13,056,793,712,267)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ต่างประเทศ		7,520,382,979,780	12,880,227,329,539
เงินสดจ่ายจากการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		(1,170,936,536)	(1,004,383,230)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		10,773,513	7,268,922
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน		(144,496,659,203)	(213,592,854,864)
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในเงินสด		9,509,190,783	(2,636,904,703)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ		245,427,910,205	116,184,643,460
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด		312,766,013,963	196,581,370,503
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	4	558,193,924,168	312,766,013,963

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จัดตั้งตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. ธปท.) โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลางเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของ ธปท. ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ธปท. โดยมาตรา 54 กำหนดให้การบัญชีของ ธปท. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป ทั้งนี้ หลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หมายถึง มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงแนวปฏิบัติที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี

งบการเงินนี้เป็นงบการเงินของ ธปท. โดยไม่รวมทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 เรื่องนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาและอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่น ในนโยบายการบัญชีเฉพาะเรื่อง ส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง สำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการฝากเงินในต่างประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยติดลบแสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

3.2 การรับรู้ผลจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน

กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

3.3 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงานตามแนวทางปฏิบัติที่ ธปท. กำหนด กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน การคำนวณต้นทุนเงินตราต่างประเทศใช้วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของรายการเงินตราต่างประเทศที่ได้มาแต่ละสกุลเงินเป็นรายวัน เพื่อเป็นต้นทุนของรายการขายในวันนั้น ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นซึ่งคณะกรรมการ ธปท. กำหนด โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ธปท.

3.4 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contracts)

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

3.5 สัญญาขายฝากเงินตราต่างประเทศ (Forward Contracts under Resale Agreements)

ธปท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันได้ สัญญาขายฝากที่ยังไม่ครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

3.6 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้บริหารสภาพคล่อง โดยถือเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล และมีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินสกุลเดียวกันกลับคืนในอนาคต แสดงด้วยมูลค่าสุทธิของภาระคงค้างที่แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าภาระคงค้างแสดงเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และทยอยรับรู้ส่วนต่างอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเป็นดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาของสัญญา

3.7 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts)

สัญญาซื้อขายในอนาคตเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรอง และใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุนและรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการชำระส่วนต่างของราคา

3.8 สัญญาสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Options)

สัญญาสิทธิที่จะซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรองและใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากการใช้สิทธิหรือกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อสัญญาสิทธิครบกำหนดหรือเมื่อมีการใช้สิทธิ

3.9 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ รวมถึงส่วนที่บริหารโดยผู้จัดการทุนภายนอก แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น
ต้นทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.10 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดเงินต้นคงค้าง ส่วนดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์อื่น

3.11 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการให้ประโยชน์เกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการให้ประโยชน์
อาคาร สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5-20 ปี
อุปกรณ์	3-15 ปี

3.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ 5 ปี

3.13 สินทรัพย์มรดกทางวัฒนธรรม

อปท. มีวัตถุพิพิธภัณฑสถานซึ่งเป็นสินทรัพย์มรดกทางวัฒนธรรม เช่น ผ้าโบราณ เหยียดโบราณ และธนบัตรโบราณ ทั้งที่ได้มาจากการจัดซื้อและการรับบริจาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์และจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานของ อปท. แต่ไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินการกิจการตามบทบาทหน้าที่ของธนาคารกลาง ทั้งนี้ วัตถุพิพิธภัณฑสถานที่ได้จากการจัดซื้อก่อนปี 2548 อปท. บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน และตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นไป บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินที่ซื้อ และแสดงรายการภายใต้สินทรัพย์อื่น อย่างไรก็ตาม วัตถุพิพิธภัณฑสถานที่ได้จากการรับบริจาค อปท. ไม่ได้บันทึกบัญชี โดยได้มีการจัดทำทะเบียนวัตถุพิพิธภัณฑสถานเพื่อควบคุมสินทรัพย์ทุกรายการ

3.14 การยืมตราสารหนี้

อปท. ยืมตราสารหนี้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ/หรือนิติบุคคลอื่นตามที่ อปท. กำหนด และออกตราสารหนี้ อปท. ให้ผู้ให้ยืมตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายการเงิน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย

อปท. จะรับรู้ค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และเปิดเผยจำนวนตราสารหนี้ที่ยืมเป็นภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และกรณี อปท. นำตราสารหนี้ที่ยืมไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืน อปท. จะแสดงสิทธิที่จะได้รับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืนด้วยมูลค่าตามสัญญาไว้ในสินทรัพย์อื่น และแสดงภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้ไว้ในหนี้สินอื่น

3.15 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

3.15.1 โครงการสมทบเงิน

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ อปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จัดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว เงินส่วนที่ อปท. จ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3.15.2 โครงการผลประโยชน์

โครงการผลประโยชน์ ประกอบด้วย โครงการบำเหน็จบำนาญ ตามข้อบังคับ ธปท. ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน ตามระเบียบ ธปท. เรื่อง การรักษาพยาบาล

การผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) แสดงเป็นหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานด้วยมูลค่าปัจจุบัน และรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดขึ้น

4. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสด	81,487	119,637
เงินฝากในประเทศ (ประเภทฝากคืนเมื่อทวงถาม)	18	8
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทฝากคืนเมื่อทวงถาม)	476,689	193,121
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	558,194	312,766
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากพิเศษ)	232,119	295,926
รวม	790,313	608,692

ธปท. ถือเงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ) เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มิได้ถือไว้เพื่อการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

5. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด	154,665	72,015
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(30,467)	(13,785)
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	(102,030)	(37,358)
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	22,168	20,872
สิทธิพิเศษถอนเงิน	46,949	48,732
รวม	69,117	69,604

6. เงินลงทุนในหลักทรัพย์ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
หลักทรัพย์ในประเทศ - แสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย		
พันธบัตรรัฐบาล	287,312	240,268
รวมหลักทรัพย์ในประเทศ	287,312	240,268
หลักทรัพย์ต่างประเทศ - แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ตั๋วเงินคลังและตราสารหนี้ระยะสั้น	703,916	622,077
พันธบัตรและตราสารหนี้ระยะยาว	2,052,317	2,035,172
เงินลงทุนใน Asian Bond Fund	20,113	20,532
รวมหลักทรัพย์ต่างประเทศ	2,776,346	2,677,781
รวม	3,063,658	2,918,049

7. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย	109,209	134,945
การจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	2,837	1,650
รวม	112,046	136,595

การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เป็นการให้กู้ยืมตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555

การจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นการจัดสรรตามภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 21.6.1

8. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท									
2559									
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				สุทธิ
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	
ที่ดิน	2,473	-	-	2,473	-	-	-	-	2,473
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,791	15	-	4,806	2,786	212	-	2,998	1,808
อุปกรณ์	3,611	315	44	3,882	2,048	314	42	2,320	1,562
สินทรัพย์ระหว่างทำ	412	1,096	393	1,115	-	-	-	-	1,115
รวม	11,287	1,426	437	12,276	4,834	526	42	5,318	6,958

หน่วย : ล้านบาท									
2558									
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				สุทธิ
	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	ยอด ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอด ปลายงวด	
ที่ดิน	2,473	-	-	2,473	-	-	-	-	2,473
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,298	498	5	4,791	2,596	191	1	2,786	2,005
อุปกรณ์	2,727	1,017	133	3,611	1,943	235	130	2,048	1,563
สินทรัพย์ระหว่างทำ	1,000	930	1,518	412	-	-	-	-	412
รวม	10,498	2,445	1,656	11,287	4,539	426	131	4,834	6,453

ค่าเสื่อมราคาประจำปี 2559 และ 2558 มีจำนวน 526 ล้านบาท และ 426 ล้านบาท ตามลำดับ

9. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท		
	2559	2558
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ - เงินบาท	132,497	51,143
สินทรัพย์สุทธิจากสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ	16,686	14,584
รายได้ค้างรับ	16,770	19,252
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,588	1,648
อื่น ๆ	8,556	14,338
รวม	176,097	100,965

9. สินทรัพย์อื่น (ต่อ)

สินทรัพย์อื่น ๆ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จำนวน 8,556 ล้านบาท และ 14,338 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงานต่าง ๆ จำนวนสุทธิ 243 ล้านบาท และ 232 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมีค่าตัดจำหน่ายประจำปี 2559 และ 2558 จำนวน 123 ล้านบาท และ 122 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนี้ ได้รวมสินทรัพย์มรดกทางวัฒนธรรม เช่น ผ้าโบราณ เหยียดโบราณ และธนบัตรโบราณ ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.13 จำนวน 5 ล้านบาท และ 5 ล้านบาท ตามลำดับ

10. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินรับฝากแบบไม่มีดอกเบี้ย		
เงินรับฝากจากรัฐบาล	94,838	391,096
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	120,471	108,706
เงินรับฝากอื่น	19,847	19,694
	235,156	519,496
เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย	51,992	31,767
รวม	287,148	551,263

เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย เป็นเงินรับฝากที่ ธปท. รับฝากจากสมาชิกสถาบันการเงินโดยจ่ายดอกเบี้ยเพื่อเป็นช่องทางให้สถาบันการเงินใช้ปรับสภาพคล่องสั้นวัน และ ธปท. ใช้ควบคุมดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินให้เหมาะสมในการส่งผ่านนโยบายการเงิน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาลาดการการเงิน

11. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรมีจำนวน 970 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 46,722 ล้านบาท และ 48,507 ล้านบาท ตามลำดับ

12. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มียอดคงค้างจำนวน 310,306 ล้านบาท และ 350,590 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมในประเทศทั้งจำนวน

13. ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
พันธบัตร ธปท.		
อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี	2,365,655	2,193,062
อายุคงเหลือเกิน 1 ปี	762,966	625,923
หัก ส่วนที่ถือโดย ธปท.	(25,225)	(160,757)
	3,103,396	2,658,228
ตราสารหนี้ ธปท. อื่น (อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี)	1,066,980	768,110
รวม	4,170,376	3,426,338

ตราสารหนี้ที่ ธปท. เป็นผู้ออกประกอบด้วยพันธบัตร ธปท. และตราสารหนี้ ธปท. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย โดยในปี 2559 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ธปท. จำนวน 48,589 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ ธปท. จำนวน 19,067 ล้านบาท แสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

พันธบัตร ธปท. ส่วนที่ถือโดย ธปท. เกิดจากการซื้อคืนพันธบัตร ธปท. เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

14. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	30,467	13,785
ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	102,030	37,358
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	5,795	5,420
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	8,387	11,876
อื่น ๆ	2,723	1,450
รวม	149,402	69,889

14. หนี้สินอื่น (ต่อ)

ทั้งนี้ หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ประกอบด้วย หนี้สินตามโครงการบำเหน็จบำนาญ 4,286 ล้านบาท และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน 1,509 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	5,420	4,511
ต้นทุนบริการในอดีต	-	319
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	125	120
ต้นทุนดอกเบี้ย	107	138
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	(498)	(441)
ผลประโยชน์ของพนักงานที่โอนออกระหว่างกิจการสุทธิ	-	(7)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	641	780
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	5,795	5,420

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

อัตราคิดลดเฉลี่ย	2.04% - 5.86%
อัตราขึ้นเงินเดือนถัวเฉลี่ย	7.00%
อัตราแนวโน้มต้นทุนการรักษาพยาบาล	5.00%
อายุขัย	ตารางมรณะของประเทศไทย พ.ศ. 2551

15. เงินจัดสรรตามกฎหมาย

ตามพระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมและเสริมสร้างความมั่นคง โดยในปี 2545 ธปท. ได้รับโอนเงินบาทจากบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตรา จำนวน 165,000 ล้านบาทเพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสม และส่วนที่เกินจากการชดเชยดังกล่าวแสดงไว้เป็นเงินจัดสรรตามกฎหมาย จำนวน 27,308 ล้านบาท ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีรายการเคลื่อนไหวในบัญชีดังกล่าว

16. เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ

เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มียอดคงเหลือ จำนวน 624 ล้านบาท เป็นเงินสำรองที่สะสมขึ้นจากกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2533 - 2539 เพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐตามหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังโดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้กำหนดการนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิสะสมเข้าบัญชีดังกล่าวอีก

17. เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	30,033	67,830
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	169	22,330
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	1,962	100
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าสัญญาซื้อขายฟาก	(44)	(54)
รวม	32,120	90,206

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน มีไว้เพื่อสะสมผลกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13 (2) แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

18. ขาดทุนสะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ธปท. มียอดคงค้างในบัญชีขาดทุนสะสม จำนวน 725,028 ล้านบาท และ 635,251 ล้านบาท ตามลำดับ รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงขาดทุนสะสมปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ทั้งนี้ สาเหตุการขาดทุนในปี 2559 เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจากการจ่ายดอกเบี้ยเพื่ออุดหนุนสภาพคล่องในการดำเนินนโยบายการเงิน อย่างไรก็ดี ผลขาดทุนสะสมดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของ ธนาคารแห่งประเทศไทย

19. ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2559	2558
ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์	11,686	3,644
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	649	549
อื่น ๆ	2,051	2,757
รวม	14,386	6,950

ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ เป็นผลจากการทำธุรกรรมสัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts) ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรอง และใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วผลการบริหารเงินลงทุนปี 2559 สุทธิเป็นกำไร

20. ผลตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ในปี 2559 และ 2558 ธปท. ได้จ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้บริหารตั้งแต่ระดับรองผู้ว่าการขึ้นไปและคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. ธปท. ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน สิ่งการและควบคุมการดำเนินการของ ธปท. จำนวน 62 ล้านบาท และ 62 ล้านบาท ตามลำดับ

21. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธปท. มีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

21.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศแบบทันที (Spot Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 487 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 206 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2560

21.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 7,928 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 7,880 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2560

นอกจากนี้ ธปท. มีภาระผูกพันตามสัญญาซื้อขายฝากเงินเยนญี่ปุ่น เทียบเท่า 18 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2560 - 2563

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังกล่าวไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 หรือหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14

21.3 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ โดยเป็นการซื้อเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 33,246 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายคืนเงินตราต่างประเทศ เทียบเท่า 7,711 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2560

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่าสุทธิจากภาระคงค้างของสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9

21.4 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts)

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิในการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพ์ในอนาคต โดยเป็นการซื้อหลักทรัพ์ เทียบเท่า 154 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขายหลักทรัพ์ เทียบเท่า 217 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2560

21.5 สัญญาความตกลงกับธนาคารกลางอื่น

21.5.1 ธปท. มีบันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement - ASA) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ตั้งแต่ปี 2520 ตามบันทึกข้อตกลงนี้ กรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน ธปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือ ในวงเงิน 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ 2 เท่าของวงเงินสมทบหรือไม่เกิน 600 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยในปี 2558 ธปท. ได้ต่ออายุข้อตกลงดังกล่าวออกไปอีก 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2560 ทั้งนี้ ในปี 2559 ธปท. และคู่สัญญามีได้มีการขอใช้วงเงินตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

21.5.2 ธปท. และกระทรวงการคลัง เป็นภาคีในสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation Agreement - CMIM) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2553 และได้ลงนามในสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคีฉบับปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2557 ส่งผลให้ ธปท. ต้องสมทบเงินช่วยเหลือในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหาทางการเงินในวงเงินไม่เกิน 9,104 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ในวงเงิน 2.5 เท่า ของวงเงินสมทบ หรือไม่เกิน 22,760 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2559 ธปท. และคู่สัญญามีได้มีการขอใช้วงเงินตามสัญญาดังกล่าว

21.5 สัญญาความตกลงกับธนาคารกลางอื่น (ต่อ)

21.5.3 ธปท. ลงนามในความตกลงทวิภาคีด้วยการแลกเปลี่ยนเงินสกุลท้องถิ่น (บาท-หยวน) (Chinese Yuan/Thai Baht Bilateral Swap Arrangement – BSA) กับธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าและการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศวงเงินรวม 70,000 ล้านดอลลาร์หรือเทียบเท่า 370,000 ล้านบาท โดยมีอายุสัญญา 3 ปี สิ้นสุดวันที่ 22 ธันวาคม 2560 ทั้งนี้ ในปี 2559 ธปท. ได้ต่ออายุการขอใช้วงเงินตามความตกลงดังกล่าว จำนวน 500 ล้านดอลลาร์ เพื่อเตรียมรองรับความต้องการใช้สภาพคล่องเงินหยวนในการชำระเงินเพื่อการค้าการลงทุนระหว่างประเทศของสถาบันการเงิน

21.6 ภาวะผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ธปท. โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีภาวะผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ดังนี้

21.6.1 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับใหม่ (New Arrangement to Borrow – NAB) วงเงิน 340 ล้านดอลลาร์พิเศษถอนเงิน ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2560 ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ขอใช้วงเงินดังกล่าวบางส่วนซึ่งแสดงไว้ในเงินให้กู้ยืมตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7

21.6.2 ความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้โครงการ 2012 Bilateral Borrowing ในรูปแบบ Note Purchase Agreement (NPA) วงเงิน 1,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 15 กันยายน 2560 ทั้งนี้ ในปี 2559 กองทุนการเงินระหว่างประเทศมิได้มีการขอใช้วงเงินตามความตกลงดังกล่าว

21.7 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ในการดำเนินกิจการตามปกติ ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 660 ล้านบาท ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ทราบผลของคดี และจากการคาดการณ์เมื่อคดีถึงที่สุด ความเสียหายซึ่งเป็นทุนทรัพย์ที่ถูกฟ้องร้องน่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ ธปท.

22. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท. ยึดหลักการมีธรรมาภิบาลที่ดี โดยมีคณะกรรมการต่าง ๆ ทำหน้าที่ดูแลและจัดการการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คปส.) และคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (ออส.) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จากกรรมการ ธปท. ที่ไม่ใช่ผู้บริหาร ธปท. และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เพื่อทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี และสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการ ธปท. ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของ ธปท. ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของ ธปท. และคณะกรรมการต่าง ๆ

22.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

22.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่อการเงินของ ธปท. มีดังนี้

22.1.1.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ในขณะที่หนี้สินส่วนใหญ่ของ ธปท. อยู่ในสกุลเงินบาท

22.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. (ต่อ)

22.1.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศที่ ธปท. ต้องจ่ายอันเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงิน อาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศ

22.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

ในการบริหารจัดการเงินสำรองระหว่างประเทศจะคำนึงถึง ความมั่นคง สภาพคล่อง และผลประโยชน์ตอบแทนของสินทรัพย์ ตลอดจนความเสี่ยงในการบริหารจัดการเป็นสำคัญ ซึ่งการนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศนั้นจะส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศมีดังนี้

ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อวัดค่าตามสกุลเงินที่มีความมั่นคงสูง

ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

22.1.2.1 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสกุลเงิน

ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) ให้มีการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสม และอยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด รวมทั้งมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Tracking Error Limits) จากการบริหารแบบที่สามารถเบี่ยงเบนออกจากดัชนีอ้างอิงได้ (Active Management) โดยแยกเป็นระดับการเบี่ยงเบนด้านสินทรัพย์และด้านสกุลเงิน รวมทั้งมีระบบงานที่ใช้ในการควบคุมดูแลไม่ให้มีการลงทุนที่เบี่ยงเบนเกินไปจากระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากลในการจัดทำเพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นค่าความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนั้น ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

22.1.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ด้อยค่าลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Downgrades) ของตราสารหนี้หรือของผู้ออกตราสารหนี้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

(1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสารเพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำ

(2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit Equivalent Exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม

(3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิตโดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง

(4) กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

22.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ (ต่อ)

22.1.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่องและการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

22.2 การบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ

ธปท. ได้กำหนดให้ทุกส่วนงานใน ธปท. มีการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self - Assessment - CSA) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อนำผลไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2559 ธปท. ได้ปรับปรุงแนวทางการบริหารความเสี่ยงและเครื่องมือสำหรับใช้ในการติดตามความเสี่ยงที่สำคัญ ดังนี้

22.2.1 การดำเนินการสร้างความแข็งแกร่งด้านความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ การดำเนินการให้ระบบการชำระเงินที่สำคัญที่อยู่ในความดูแล ได้แก่ ระบบการโอนเงินรายใหญ่ทางอิเล็กทรอนิกส์ (BAHTNET) และระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (ICAS) ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยตาม ISO 27001:2013 การจัดตั้งศูนย์ Security Operation Center (SOC) เพื่อทำหน้าที่เฝ้าระวังภัยคุกคามทางเทคโนโลยีสารสนเทศและดำเนินการแก้ปัญหาอย่างทันท่วงทีหากเกิดเหตุการณ์ขึ้น เป็นต้น

22.2.2 ธปท. มีการจัดทำแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) เพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของ ธปท. โดยปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างก่อสร้างสถานที่ปฏิบัติงานสำรองเพิ่มเติมนอกเขตกรุงเทพและปริมณฑล เพื่อให้สามารถรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีลักษณะรุนแรงเป็นวงกว้างได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้มีการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องเพิ่มเติมเพื่อรองรับกรณีภัยคุกคามทางเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดการทดสอบแผนฉุกเฉินประจำปี โดยครอบคลุมแผนฉุกเฉินกรณีระบบงานสำคัญหยุดชะงักและแผนการอพยพหนีไฟและระงับอัคคีภัย เพื่อให้ ธปท. มีความพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

22.2.3 การปรับปรุงตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator) และ Risk Dashboard ให้ครอบคลุมความเสี่ยงสำคัญ เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามและรายงานความเสี่ยงสำคัญให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. ทราบอย่างสม่ำเสมอ และสามารถกำหนดแนวทางแก้ไขหรือป้องกันได้ทันกาล

23. มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน

23.1 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินแยกแสดงตามลำดับชั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม แยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	2559			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	1,827,935	948,411	-	2,776,346
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	36	2,929	-	2,965
รวม	1,827,971	951,340	-	2,779,311
หนี้สินทางการเงิน				
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	1,003	-	1,003
หนี้สินจากภาระการขายฝาก	-	123	-	123
รวม	-	1,126	-	1,126

	หน่วย : ล้านบาท			
	2558			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	1,652,148	1,025,633	-	2,677,781
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	441	-	441
รวม	1,652,148	1,026,074	-	2,678,222
หนี้สินทางการเงิน				
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	341	-	341
หนี้สินจากภาระการขายฝาก	-	180	-	180
รวม	-	521	-	521

23.2 ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและ
อปท. สามารถเข้าถึง ณ วันที่วัดมูลค่า

ระดับ 2 เป็นราคาเสนอซื้อขายที่คำนวณจากแบบจำลองที่มีใช้แพร่หลายในตลาดโดยใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้โดยตรง
หรือโดยอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

ระดับ 3 เป็นราคาเสนอซื้อขายที่คำนวณจากแบบจำลองและเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้จากตลาดซึ่งนำมาใช้กับสินทรัพย์นั้น
หรือหนี้สินนั้น

23.3 วิธีการวัดมูลค่าและเทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ ใช้ราคาตลาดที่เผยแพร่โดยสถาบันที่เป็นที่ยอมรับในตลาดนั้น ๆ โดยพิจารณาจากสภาพคล่องของหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์นั้นเป็นสำคัญ กรณีที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง สถาบันผู้เผยแพร่ข้อมูลราคาจะใช้ราคาอ้างอิงจากกลุ่มสถาบันการเงินผู้ค้าหลักทรัพย์โดยตรง กรณีที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่มีสภาพคล่องหรือในตลาดที่ไม่มีสภาพคล่อง ซึ่งไม่มีราคาตลาดที่น่าเชื่อถือ ผู้จัดทำข้อมูลราคาจะคำนวณมูลค่าด้วยแบบจำลองที่ใช้กันแพร่หลายโดยใช้ข้อมูลราคาตลาดของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เทียบเคียงกันได้

สำหรับมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ จะใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าโดยการคิดลดกระแสเงินสดและการใช้แบบจำลองที่มีใช้แพร่หลายในตลาด โดยข้อมูลที่นำมาใช้ประเมินมูลค่าจะเป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้จากตลาด เช่น ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

24. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ธปท. ให้ออกงบการเงิน เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2560

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

นายอำพน กิตติอำพน

ประธานกรรมการ

นายวิฑู สันติประภาพ

รองประธานกรรมการ

นายไพบุลย์ กิตติศรีกังวาน

กรรมการ

นายเมธี สุภาพงษ์

กรรมการ

นางฤชกร สิริโยธิน

กรรมการ

นายอัชพร จารุจินดา

กรรมการ

นายพิชัย ชุณหวชิร

กรรมการ

นายกฤษฎา จินะวิจารณ์

กรรมการ

นายชาลี จันทนียงยง

กรรมการ

นายปรเมธี วิมลศิริ

กรรมการ

นายจิรเดช อุ่สวัสดิ์

กรรมการ

นายสุทัศน์ เศรษฐบุญสร้าง

กรรมการ

นายพทุทธิพงษ์ ศรีมาจันทร์

เลขานุการ

นางสมฤดี รังลิยาภรณ์รัตน์

ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการการธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ประธานกรรมการ	นายอำพน กิตติอำพน
รองประธานกรรมการ	นายวิโรฒ สันติประภาพ
กรรมการ	นายไพบุลย์ กิตติศรีกังวาน
กรรมการ	นายเมธี สุภาพงษ์
กรรมการ	นางฤชกร สิริโยธิน
กรรมการ	นายอัชพร จารุจินดา
กรรมการ	นายพิชัย ชุณหทวัช
กรรมการ	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์
กรรมการ	นายชาติ จันทนียง
กรรมการ	นายปรเมธี วิมลศิริ
กรรมการ	นายจิรเดช อุสวัณดี
กรรมการ	นายสุทัศน์ เศรษฐบุญสร้าง
เลขานุการ	นายพฤทธิพงศ์ ศรีมาจันทร์
ผู้ช่วยเลขานุการ	นางสมฤดี รังสิยาภรณ์รัตน์

ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ผู้ว่าการ	นาย วิรไท สันติประภพ
รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร	นาย ไพบุลย์ กิตติศรีกังวาน
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน	นาย เมธี สุภาพงษ์
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน	นาง ฤชกร สิริโยธิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร	นาย ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร	นาง จันทวรรณ สุจิตกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผนและงบประมาณ	น.ส. นวพร มหารักขกะ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อมูลสารสนเทศ	นาย เพิ่มสุข สุทธิบุญ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน	นาย รณดล นุ่มนนท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตรวจสอบกิจการภายใน	นาง สุภาวดี ปุณศรี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร	นาย วรพร ตั้งสง่าศักดิ์ศรี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน	นาย จาตุรงค์ จันทวังษ์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน	น.ส. วชิรา อารมย์ดี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน	นาย สมบูรณ์ จิตเป็นธม
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	นาย พฤทธิพงษ์ ศรีมาจันทร์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายระบบการชำระเงิน และเทคโนโลยีทางการเงิน	น.ส. สิริธิดา พนมวัน ณ อยุธยา

เพื่อความเป็นอย่างยั่งยืนของไทย

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย
273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0-2283-5353 www.bot.or.th

สแกน QR Code เพื่ออ่านรายงานประจำปี ฉบับ e-book

Bank of Thailand Channel
Hotline1213 Channel

www.bot.or.th

@bankofthailand

bankofthailand
Hotline1213